T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MALİYE ANABİLİM DALI

DEVLET BÜTÇESİ VE GELİŞİMİ VE 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİM KONTROL KANUNUNUN ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ UYGULAMASI

Suat TEMELLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA, 2007

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MALİYE ANA BİLİM DALI

DEVLET BÜTÇESİ VE GELİŞİMİ VE 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİM KONTROL KANUNUNUN ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ UYGULAMASI

Suat TEMELLİ

Danışman: Yrd. Doç. Dr. İsmail GÜNEŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ADANA, 2007

Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma, jürimiz tarafından Maliye Bölümü Ana Bilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Yrd.Doç.Dr. İsmail GÜNEŞ
(Danışman)

Üye : Prof.Dr. Ahmet Fazıl ÖZSOYLU

Üye : Yrd.Dç.Dr. Neşe ALGAN

ONAY
Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.
…../…./2007

Prof. Dr. Nihat KÜÇÜKSAVAŞ
Enstitü Müdürü

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki hükümlere tabidir.

ÖZET

DEVLET BÜTÇESİ VE GELİŞİMİ VE 5018 SAYILI KAMU MALİ YÖNETİM KONTROL KANUNUNUN ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ UYGULAMASI

Suat TEMELLİ

Yüksek Lisans Tezi, Maliye Ana Bilim Dalı
Danışman: Yrd. Doç. Dr. İsmail GÜNEŞ
Ekim 2007, 147 Sayfa

Bütçe günümüzde, ülkeden ülkeye değişmekle birlikte belli bir dönemde devlet tarafından yapılması planlanan harcamaların ve gelirlerin bütünüdür. Gelişen kamu maliyesinde bütçe devletin mali planı olmasının yanında ekonomik, sosyal, siyasi belge özelliği de taşımaktadır.

Türkiye'de; 2005 yılına kadar mali yönetimimiz, 1927 yılından beri 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye Kanunu'nu uygulamaktaydı. Bu kanun günümüz şartlarına; bütçe tekniği açısından ise saydamlık, hesap verilebilirlik, uzun vadeli stratejilere cevap vermemesi, mali raporlama konularında bulunan eksiklikleri nedeniyle yürürlükten kaldırılarak onun yerine mali bir devrim olarak adlandırılan 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kabul edilerek bütçenin hazırlanması uygulanması ve denetlenmesi tamamıyla değişmiştir.

Bu çalışmamızda öncelikle; kısa bir şekilde bütçe anlatıldıktan sonra, eğitim sistemimizde çok önemli bir yer tutan üniversitelerden biri olan Çukurova Üniversitesinin 2001 ve 2006 yılları arasında bütçe harcamalarını 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye Kanunu ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun getirmiş olduğu yenilikler çerçevesinde irdelemek ve karşılaşılan sorunlara çözüm üretmektir.

Bu çalışmada 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu temel alınmak suretiyle hazırlanmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, bütçe ile ilgili genel bilgiler, bütçenin nitelikleri, fonksiyonları, ilkeleri, bütçe teorileri ve teknikleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde Türk Bütçe Sistemi

incelenmiştir. Çalışmanın dördüncü bölümde ise Çukurova üniversitesinde olan bölümlerin 2001–2006 yılları arasında bütçe kesin hesaplarında ki rakamlara bağlı kalarak bütçesel değişkenleri, personel ve öğrenci sayılarındaki değişmeler ışığında birimlerin yıllık harcama artışlarının sebepleri açıklanmış ve incelenmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde ise karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bütçe, Çukurova Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu

ABSTRACT

STATE BUDGET IMPROVEMENT AND THE APPLICATION OF PUBLIC FINANCIAL MANAGEMENT CONTROL ACT NUMBERED 5018 IN THE UNIVERSITY OF CUKUROVA

Suat TEMELLİ

Master Thesis, Public Finance
Supervisor: Yrd.Doç.Dr. İsmail GÜNEŞ
October 2007, 147 Pages

Budget, in present, varying from country to country, is the whole of the incomes and the expenditures that are planned by the state in a certain period. In the improving state finances, the budget has the characteristics of being economical, social and political document, as well being the financial plan of the state.

Here in Turkey, our financial management had applied Common Public's Accounting Act numbered 1050 from 1927 until 2005. The documentation, application and the audition of the budget has been totally changed accepting the Public Financial Management and Control Act numbered 5018 considered as a revolutionary financial regulation in place of the former one, which was brought out of effect due to its incapability of applicability today's conditions, its inefficiency in supplying transparency, accountability and promoting the long-term strategies from the aspect of budget technique and its deficiencies in financial reporting matters.

Through in this study precisely, after mentioning over budget, it will be analyzed in the budget expenditures between 2001 and 2006 that of the University of Çukurova, one of the universities having a crucial role in our education system, within the frame of innovations that have been promoted by Public Financial Management and Control Act

numbered 5018 and of Common Public's Accounting Act numbered 1050 and will be put forth recommendations to the defined problems.

This study was conducted by basing the Public Financial Management and Control Act numbered 5018. Through the second part of the study, general knowledge related with budget, the qualities, functions, principals, of the budget, theories on and techniques of the budget have all been analysed in deep detail. Coming to the third chapter of the study, Turkish Budget System has been investigated thoroughly. In the fourth chapter of this paper, has been explained and analyzed the variables of the budget depending upon to the numbers in the 2001-2006 certain budget calculations of the units in the University of Çukurova, and the reasons of the increases in yearly expenditures of the units in the light of the changes in personnel and student numbers. Finally, in the results' chapter of the study, recommendations to the defined problems have been presented.

Key Words: Budget, University of Çukurova, the Application of Public Financial Management Control Act Numbered 5018.

ÖNSÖZ

Son yıllarda Türk Hukuk Mevzuatında çok önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen değişiklikler arasında, mali yasalarda yapılan değişiklikler büyük çapta yer almıştır. Bu arada, mali anayasa olarak adlandırılabilecek 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kabul edilmiştir. Bu kanunla getirilen yenilikler oldukça fazladır ve Türk Bütçe Sistemine yerleştirilmek istenmektedir. Bu çalışmamızın amacı; Eğitim sisteminde çok önemli bir yer tutan üniversitelerden biri olan Çukurova Üniversitesinin 2001 ve 2006 yılları arasında bütçe harcamalarını 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye Kanunu ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim Ve Kontrol Kanununun getirmiş olduğu yenilikler çerçevesinde irdelemek ve karşılaşılan sorunlara çözüm üretmektir.

Bu çalışmanın hazırlanması sırasında bana yardımcı olan Sayın Hocam İsmail GÜNEŞ'; sonra sırasıyla Akın SEVGİLİ, Ali ALTIOĞLU, Mustafa ÜNAL, Aliseydi TEMELLİ' ye teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET II
ABSTRACT IV
ÖNSÖZ VI
GRAFİK LİSTESİ XI
TABLOLAR LİSTESİ XII

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ 1

İKİNCİ BÖLÜM

BÜTÇE KAVRAMI, FONKSİYONLARI İLKELERİ, TEORİLERİ VE BÜTÇELEME TEKNİKLERİ 3

2.1. Bütçe Kavramı ve Bütçenin Gelişimi 3
2.2. Türkiye ve Dünyada Bütçe Hakkı ve Gelişimi 4
2.3. Bütçenin Fonksiyonları 6
2.3.1. Bütçenin Klasik Fonksiyonları 6
2.3.1.1.Bütçenin İktisadi Fonksiyonu 6
2.3.1.2. Bütçenin Siyasi Fonksiyonu 7
2.3.1.3. Bütçenin Hukuki Fonksiyonu 8
2.3.1.4. Bütçenin Denetim Fonksiyonu 8
2.3.2. Bütçenin Çağdaş Fonksiyonları 8
2.3.2.1. Bütçenin Yönetsel Fonksiyonu 8
2.3.2.2. Bütçenin Planlama Fonksiyonu 9
2.3.2.3. Bütçenin Makro Ekonomik Fonksiyonu 9
2.4. Bütçe İlkeleri 9
2.4.1. Genellik İlkesi 10
2.4.2. Birlik İlkesi 11
2.4.3. Açıklık İlkesi, Doğruluk ve Mali Saydamlık İlkesi 12
2.4.4. Yıllık Olma İlkesi 12
2.4.5. Onama (Ön İzin) İlkesi 13
2.4.6. Bütçenin Denkliği İlkesi 13

2.5. Bütçe Teorileri....14
2.5.1. Klasik Bütçe....14
2.5.2. Telafi Edici Bütçe Teorisi....15
2.5.3. Devri Bütçe Teorisi....15
2.6. Bütçeleme Teknikleri....15
2.6.1. Torba Bütçe....15
2.6.2. Milli Ekonomik Bütçeler....16
2.6.3. Yatırım Bütçeleri....17
2.6.4. Performans Bütçe....17
2.6.5. Program Bütçe....18
2.6.6. Planlama-Programlama-Bütçeleme Sistemi....20
2.6.7. Sıfır Esaslı Bütçe....22
2.6.8. Analitik Bütçe....23
2.6.9. Çok Yıllı Bütçeleme....24

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRK BÜTÇE SİSTEMİ: HAZIRLANMASI UYGULANMASI VE DENETLENMESİ....25

3.1. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununa Göre Bütçe Türleri....25
3.1.1. Merkezi Yönetim Bütçesi....25
3.1.1.1. Genel Bütçeli Kuruluşlar....26
3.1.1.2. Özel Bütçeli Kuruluşlar....26
3.1.1.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar....26
3.1.2. Sosyal Güvenlik Kurumlarının Bütçesi....27
3.1.3. Mahalli İdareler....27
3.2. Gelir Bütçesinin Hazırlanması....28
3.2.1. Otomatik Yöntemler....28
3.2.2. Doğrudan Tahmin Yöntemi....29
3.3. Gider Bütçesinin Hazırlanması....29
3.4. Orta Vadeli Mali Plan....30
3.5. Orta Vadeli Program....30
3.6. Bütçe Hazırlama Rehberi....30
3.7. Bütçenin Onaylanması....31
3.8. Geçici Bütçe Ve Ek Bütçe Uygulanması....32

3.9. Bütçenin Uygulanması....32
3.9.1. Gelirlerin Toplanması....32
3.9.2. Giderlerin Yapılması....33
3.10. Harcama Yetkilisi ve Yetkisi....34
3.11. Giderlerin Gerçekleştirilmesi....37
3.12. Kesin Hesap....39
3.13. Bütçe Hesaplarının Kapatılması....40
3.14. Faaliyet Raporları....41
3.15. Bütçe Denetimi....42
3.15.1. İç Kontrol Sistemi....42
3.15.1.1. Ön Mali Kontrol....43
3.15.1.2. Mali Hizmetler Birimi....43
3.15.1.3. Muhasebe Hizmetleri....44
3.15.1.4. İç Denetim....44
3.15.2. Dış Denetim....46

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BİRİMLERİN HARCAMALARININ PERSONEL VE ÖĞRENCİ SAYILARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ....47

4.1. Adana Meslek Yüksek Okulu....47
4.2. Adana Sağlık Yüksek Okulu....50
4.3. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu....53
4.4. Ceyhan Meslek Yüksek Okulu....55
4.5. Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu....58
4.6. Devlet Konservatuarı....60
4.7. Rektörlük Bağlı Merkezler....62
4.8. Diş Hekimliği Fakültesi....64
4.9. Eğitim Fakültesi....66
4.10. Fen Edebiyat Fakültesi....69
4.11. Fen Bilimleri Enstitüsü....72
4.12. Güzel Sanatlar Fakültesi....75
4.13. Çukurova Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi....77
4.14. Özel Ödenekler....80
4.15. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi....81

4.16. İlahiyat Fakültesi 84
4.17. Kadirli Meslek Yüksek Okulu.....87
4.18. Karaisalı Meslek Yüksek Okulu.....89
4.19. Kozan Meslek Yüksek Okulu 92
4.20. Mühendislik Mimarlık Fakültesi 94
4.21. Osmaniye Meslek Yüksek Okulu.....97
4.22. Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü 100
4.23. Sağlık Bilimleri Enstitüsü 103
4.24. Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu 105
4.25. Sosyal Bilimler Enstitüsü.....108
4.26. Su Ürünleri Fakültesi.....110
4.27. Tıp Fakültesi.....113
4.28. Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu 116
4.29. Yumurtalık Meslek Yüksek Okulu.....118
4.30. Ziraat Fakültesi.....120
SONUÇ 134
KAYNAKÇA. 139
ÖZGEÇMİŞ 142

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....48
Grafik 2. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....52
Grafik 3. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....54
Grafik 4. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....57
Grafik 5. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....60
Grafik 6. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....62
Grafik 7. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....64
Grafik 8. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....66
Grafik 9. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....68
Grafik 10. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....71
Grafik 11. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....74
Grafik 12. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....77
Grafik 13. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....79
Grafik 14. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....82
Grafik 15. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....84
Grafik 16. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....87
Grafik 17. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....89
Grafik 18. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....93
Grafik 19. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....96
Grafik 20. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....99
Grafik 21. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....102
Grafik 22. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....105
Grafik 23. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....108
Grafik 24. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....111
Grafik 25. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....114
Grafik 26. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....117
Grafik 27. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....120
Grafik 28. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....123
Grafik 29. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....126
Grafik 30. Yıllar itibariyle harcama grafikleri....129

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Harcama Yetkilileri 35

Tablo 2. Özel Bütçeli İdarelerde Harcama Yetkilileri 36

Tablo 3. Sosyal Güvenlik Kurumlarında Harcama Yetkilileri 37

Tablo 4. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 48

Tablo 5. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları 49

Tablo 6. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 51

Tablo 7. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 52

Tablo 8. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 54

Tablo 9. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 55

Tablo 10. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 57

Tablo 11. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 58

Tablo 12. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 59

Tablo 13. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 60

Tablo 14. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 61

Tablo 15. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 62

Tablo 16. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 64

Tablo 17. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 65

Tablo 18. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 66

Tablo 19. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 68

Tablo 20. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 69

Tablo 21. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 71

Tablo 22. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 72

Tablo 23. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 74

Tablo 24. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 75

Tablo 25. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 76

Tablo 26. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 77

Tablo 27. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 79

Tablo 28. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 80

Tablo 29. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 81

Tablo 30. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 83

Tablo 31. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 84

Tablo 32. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 86

Tablo 33. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 84

Tablo 34. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 89

Tablo 35. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 90

Tablo 36. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 92

Tablo 37. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 93

Tablo 38. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 95

Tablo 39. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 96

Tablo 40. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 98

Tablo 41. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 99

Tablo 42. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 101

Tablo 43. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 102

Tablo 44. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 104

Tablo 45. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 107

Tablo 46. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 108

Tablo 47. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 110

Tablo 48. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 111

Tablo 49. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 113

Tablo 50. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 114

Tablo 51. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 116

Tablo 52. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 117

Tablo 53. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 119

Tablo 54. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 120

Tablo 55. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 122

Tablo 56. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 123

Tablo 57. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 125

Tablo 58. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 126

Tablo 59. Yıllar İtibariyle İdari Personel, Akademik Personel, Toplam Öğrenci Sayıları 128

Tablo 60. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması 129

Tablo 61. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 132

Tablo 62. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları 142

BÖLÜM I

GİRİŞ

Hükümetler, ülke ekonomisine çeşitli politikalarla müdahale etmektedirler. Bütçede bu politikalardan biridir. Bütçe günümüzde, ülkeden ülkeye değişmekle birlikte belli bir dönemde devlet tarafından yapılması planlanan harcamaların ve gelirlerin bütünüdür. Gelişen kamu maliyesinde bütçe devletin mali planı olmasının yanında ekonomik, sosyal, siyasi belge özelliği de taşımaktadır.

Her siyasi sistemin bütçe yapma özelliği farklıdır. Ülkemizde bütçe sistemi, parlamenter yapı içerisinde hazırlanarak uygulanmakta ve denetlenmektedir.

Son yıllarda dünyada mali konularda yaşanan hızlı gelişmeler nedeniyle, Türkiye'de kendisine düşen görevleri yerine getirmek için gayret etmektedir. Bu gayretlerin sonucunda ortaya çıkan çalışmaların özellikle son on yıl içerisinde ivme kazandığını görmek mümkündür. Çalışmaların büyük bir kısmı ise kamu mali yönetimi sistemi ile ilgilidir.

Avrupa birliğine uyum yasaları çerçevesinde ülke ekonomisinde büyük değişim yaşanmaktadır. Bu değişimlerden biride Ülkemizde uygulanmakta olan 1050 Sayılı Genel Muhasebe Kanunun değiştirilerek Kuzey Avrupa ülkelerinde uygulanmakta olan mali sistemi getirilmiştir. Bir başka deyişle de yönetim sorumluğu denilen sistem getirilmiştir. Bu sistemde Maliye tamamen harcama yetkisini kurumlara devrederek mali özerklik getirmiş ve harcama sürecini harcamacı kuruluşlara devretmiştir. Harcamacı kuruluşlara bütçe hazırlama sürecinde geniş yetkiler verilmektedir.

Türkiye'de 2005 yılına kadar mali yönetimimiz, 1927 yılından beri 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye Kanunu'nu uygulamaktaydı. Bu kanun günümüz şartlarına, bütçe tekniği açısından ise saydamlık, hesap verilebilirlik, uzun vadeli stratejilere cevap vermemesi, mali raporlama konularında bulunan eksiklikleri nedeniyle yürürlükten kaldırılarak onun yerine mali bir devrim olarak adlandırılan 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim Ve Kontrol Kanunu kabul edilerek bütçenin hazırlanması uygulanması ve denetlenmesi tamamıyla değişmiştir.

Eğitim hizmetleri genellikle kamu sektörü tarafından yerine getirilmektedir. Devletler parasız eğitimin yanında; öğrencilere burs, iaşe yardımı, yurt sağlayarak

bütçelerinden büyük miktarlarda kaynak ayırmaktadırlar. Eğitimin dışsal faydaları oldukça fazladır. Çalışanların eğitim kalitelerinin artması sonucunda uzmanlaşmayı, gelişmeyi teşvik etmesi nedeniyle hükümetlerin daha fazla yatırım yapması ülke ekonomisi açısından anlamlı olmaktadır.

Bu çalışmamızda öncelikle kısa bir şekilde bütçe anlatıldıktan sonra, eğitim sisteminde çok önemli bir yer tutan üniversitelerden biri olan Çukurova Üniversitesinin 2001 ve 2006 yılları arasında bütçe harcamalarını 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye Kanunu ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim Ve Kontrol Kanununun getirmiş olduğu yenilikler çerçevesinde irdelemek ve karşılaşılan sorunlara çözüm üretmektir.

Bu çalışmada 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim Ve Kontrol Kanunu temel alınmak suretiyle hazırlanmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde, bütçe ile ilgili genel bilgiler, bütçenin nitelikleri, fonksiyonları, ilkeleri, bütçe teorileri ve teknikleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde Türk Bütçe Sistemi incelenmiştir. Çalışmanın dördüncü bölümde ise Çukurova üniversitesinde olan bölümlerin 2001–2006 yılları arasında bütçe kesin hesaplarında ki rakamlara bağlı kalarak bütçesel değişkenleri, personel ve öğrenci sayılarındaki değişmeler ışığında birimlerin yıllık harcama artışlarının sebepleri açıklanmış ve incelenmiştir. Çalışmanın sonuç bölümünde ise karşılaşılan sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

BÖLÜM II

BÜTÇE KAVRAMI, FONKSİYONLARI İLKELERİ, TEORİLERİ VE BÜTÇELEME TEKNİKLERİ

2.1. Bütçe Kavramı ve Bütçenin Gelişimi

Bütçe kelimesi kökeni Latince olmakla beraber süreç içerisinde tüm Avrupa dillerine girmiştir. Kelimenin günümüzdeki anlamını 17 yy. ikinci yarısından itibaren günümüzdeki anlamıyla kullanılmaktadır.

Bütçenin tanımı üzerinde birden fazla tanım vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

"31 Mart 1862 tarihli Fransız kamusal muhasebe yasası; devletin ve aynı esaslara göre yönetilen kamu kuruluşlarının yıllık gelir ve gider tarihlerini öngörüp yasalaştıran bir kanundur" (Gürsoy, 1980;3).

"Quid Ansiklopedisi şöyle bir tanım verir: Kaynak dağılımını, iktisadi, mali ve sosyal dengeleri sağlamaya elverişli biçimde düzenleyen bu amaçlara uygun olarak devletin varlığından doğan mali yükün ne hadlerde olması gerektiğini tahminlere dayalı olarak belirleyen, mali nitelikteki yasaya ve ona ekli dokümanlara bütçe denir" (Gürsoy, 1980; 4).

1982 Anayasasının 161 inci maddesi, bütçenin hazırlanması ve uygulanmasını belirler. Buna göre "Devlet ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır."

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim Ve Kontrol Kanunun 3 üncü maddesinde bütçeyi belirli bir dönemde ki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi bütçe olarak tanımlamaktadır.

Genel tanımlar itibariyle şu şekilde tanımlanabilen bütçe ortak noktaları;

* Geleceğe yönelik öngörülerin bütünü olması
* Bütçenin hazırlandıktan sonra yasama meclisi tarafından onanması
* Yasalaşmasının ardından meclis onayından geçmesi
* Bütçe maliye politikasının bir aracı olması

*Bütçeye konulan hükümlerle savaş dönemlerinde bütçede harcamaların değiştirilmesi.

2.2. Türkiye ve Dünyada Bütçe Hakkı ve Gelişimi

"Bütçe hakkı kamu harcamalarının beraberinde getirdiği kişi üzerine konulan yükümlülükler dolayısıyla ortaya atılmıştır. Bir başka deyimle hükümdar masrafını keyfince artırırsa bu durumun kendisine daha fazla, daha ağır yükümlülük getirdiğini gördüğü için vatandaş bu konuda ilgi duymaya başlar. İlk tepkisi de hükümdara nereye, ne kadar, niçin harcayacaksın bize söyle ve bize danış biçiminde olmuştur. O itibarla, bütçe hakkının içinde vergilenmede vardır ama devlet işlerinin yürütülmesinde halkın söz sahibi olmasını ya da krallıktan Cumhuriyete geçişi, demokratik yönetim biçiminin yerleşmesine, bütçenin kurumlaşması yol açtığı için zamanla bütçe hakkı deyimi yerleşmiş ve bu deyim her türlü mali aracın konulmasının ve kullanılmasın halk temsilcileri tarafından denetimini ifade eder hale gelmiştir" (Gürsoy, 1980;56).

Tüm dünyada demokrasi hareketlerinde bir dönüm noktası olan Manga Carta anlaşması İngiltere de imzalanmıştır. Bu anlaşma Yurtsuz John ile asiller arasında yapılan savaşlar neticesinde yapılmıştır. Manga Carta'yı önemli yapan 12. maddesidir. "Hükümdar kendini esaretten kurtarmak, oğluna asalet unvanı vermek, bir defaya mahsus olmak üzere büyük kızını evlendirmek için halktan vergi isteyebilir. Bu durumlar dışında kalan hallerde, ancak Commun Council karar verirse halk vergi ödemeye çağrılabilir. Halkı vergi demeye davet eden irade, ister kraldan, ister genel meclisten geldin, yükleneceği yük makul ve mutedil olmak gerekir."

"Manga Carta kral ile asiller arasındaki ilişkileri düzenleyen ve 63 maddeden oluşan bir anlaşmadır" (Akın, 2004; 125–126).

İçerisinde bütçe hakkına ilişkin içerik olan ikinci metinse insan hakları yasası içinde yer alır. 1688 yılında ilk ve son İngiliz devriminin ardından yayınlanan bu yasada verginin ancak ve sadece parlamento tarafından konabileceği ve parlamentoca ilan edilmedikçe; hiçbir kimse vergi, hediye, borç, katılmayı payı ya da bağış adı altında bir ödemede bulunmaya zorlanmayacaktır hükmü yer alır.

"Günümüzdeki anlamıyla bütçe, ilk olarak İngiltere'de 1822 yılından itibaren kullanılmaya başlanmıştır.İngiltere'de bütçe 1822 yılında Hazine Bakanı "Challenger of Exchequer" tarafında parlamentoya sunulmaya başlanmıştır. 1822 yılında bütçe

hakkının tam ve mükemmel bir şekilde kullanılmaya başlandığı yıl olarak, modern bütçelerin de başlangıcı sayılabilir. İngiliz devlet adamı Gladstone ilk olarak bütçeyi sadece devletin gelir ve gider tahminlerini kapsayan kuru bir mali doküman olmaktan çıkarıp ona toplumun milli bütçesi olma niteliği kazanmıştır. Böylece bütçe genel politikanın ve ekonomi politikasının bir aracı olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Günümüzde İngiltere'de parlamento bütçeyi onama, azaltma ya da reddetme yetkisine sahiptir. Bütçenin yürütülmesinde de son yetki parlamentodadır" (Edizdoğan, 2005;21)..

"Fransa'da esas olan kralın malikâne gelirleriyle ülkeyi yönetmesidir. Kral, ancak savaş gibi olağanüstü durumlarda halktan vergi toplardı. Kralın vergi toplayabilmesi 14. yy.da halk meclislerinin onayıyla yapılabilir olmuştur. Fransa'nın 1789 devrimine kadar koyu bir istibdat içinde olmasına karşın, halkın rızası olmadan vergi alınamaz, kanaati Fransa'da daima korundu. İlk Fransız bütçesi 1816 tarihlidir. 1814 tarihli anayasa bütçeye dair bir hüküm ihtiva etmemekle beraber yenileme devrinde hükümetler gelir ve gider beyanlarını yasama organlarına sunmaya başlamışlardı. Bu beyanların onaylanmasıyla bütçe o yılın mali kanunu niteliğini kazanıyordu " (Feyzioğlu,1981;21).

Bütçe kanunun belli başlı üç niteliği vardı. Bunlar bütçenin yıllık olması, ait olduğu mali yıldan önce onaylanması ve devletin bütün gelir ve giderlerini kapsamına almasıydı. Dünya literatüründe ve Türk idare yapısında örnek alınan ülke olan Fransa; dünya ve Türkiye'yi İngiltere'den daha çok etkilemiştir.

"Türkiye'de bütçe ve bütçe hakkı Tanzimat fermanına kadar batılı anlamda hiçbir şekilde konu edilmemiştir. Tanzimat fermanı sonrası çıkarılan 1855 "hazine-i celile muvazene defterinin sureti tanzimine dair nizamname'si Türkiye de bütçe ve bütçe hakkının gelişimine dair ilk gelişme olsa da bu nizamname gerçek anlamda bütçe ile ilgili sadece bir tüzüktür. Bütçe hakkının gelişimine ilişkin ilk adım 1876 kanuni esasi diğer bir ifadeyle ilk anayasa ile gerçekleşmiştir. 1876 anayasası, vergilerin ancak kanunla ve herkesin ödeme gücüne göre alınacağı; bütçenin devletin tahmini gelir ve giderlerini gösteren bir kanun olduğunu; gelir ve giderlerin yıllık bölümler itibariyle onaya tabi olacağını belirtmiş ve kesin hesap kanununa dair hükümler koymuştur. 1908'de ilan edilen II. Meşrutiyet ile birlikte bütçe hakkında değişim olmuştur. Bu dönemde Sayıştay yeniden düzenlenmiş, 1911 yılında Fransa'da uygulanan bütçe sistemi ülkemize taşıyan Muhasebe-i umumiye kanunu kabul edilmiş ve bütçenin

hazırlanış, uygulanış ve denetimine ilişkin usul ve esaslara kanuni dayanak getirilmiştir" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;5).

Cumhuriyet dönemi sırasında uygulanan 1924, 1961, 1982 anayasalarında devlet muhasebesi açısından 1050 sayılı genel muhasebe kanunu uygulanmıştır. 1961 anayasası ile bütçelemeye yardımcı DPT gibi bir kuruluş kurulmuş. Sayıştay ve maliye bakanlığı teşkilat kanunlarında da değişikliklere gidilmiş ve bütçenin o zaman ki gelişmelere uyarlanmasına çalışılmıştır. Avrupa birliğine giriş çabalarının artması ve birlik müktesebatına uymak amacıyla yeni bir bütçeleme kanunu hazırlanma gereği duyulmuştur. Bütçenin hazırlanması, uygulanması ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları köklü olarak değiştiren son gelişme ise 10.12.2003 tarihinde kabul edilen ve 24.12.2003 tarihli resmi gazetede yayınlanarak 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunudur. Söz konusu kanunun yürürlüğe girmesiyle 1927 yılından beri yürürlükte olan 1050 sayılı genel muhasebe kanunu yürürlükten kalkmıştır.

2.3. Bütçenin Fonksiyonları

Bütçeler, hükümetlerin bir sonraki yılda yapmayı düşündüğü harcamaların planı olması itibariyle bünyesinde birçok fonksiyonu barındırmaktadırlar. Bu fonksiyonlar özellikle modern maliye anlayışının gelişimiyle artmıştır. Günümüzde bütçenin yüklendiği bu fonksiyonlar; klasik ve çağdaş fonksiyonlardır.

2.3.1. Bütçenin Klasik Fonksiyonları

19 uncu yüzyıl Klasik iktisatçıları devletin ekonomideki faaliyetleri için sıkı kurallar uygulanmasını istemişlerdir. Bu kuralların bütçe üzerinde ki yansımasına bütçenin klasik fonksiyonları denir. Bütçenin klasik fonksiyonları; iktisadi, siyasi, hukuki ve denetim fonksiyonudur.

2.3.1.1.Bütçenin İktisadi Fonksiyonu

İktisat sınırlı kaynaklar ile sınırsız ihtiyaçların nasıl karşılanacağına çözüm arayan bilim dalıdır. Bütçelerde bir sonraki yıl da kamunun tüketim planını içerirler.

Bireyler gibi kamu birimlerinin ihtiyaçları sınırsızdır. Hükümetle bütçeleri oluştururken bir takım tercihler yapmaktadırlar. Kamu yaptığı harcamalarla piyasanın en büyük tüketicisidir. Bu nedenle bütçe hacmi üzerinde ki kararların milli ekonomiyi etkilemesi doğaldır.

"Her toplumun temel amacı, refah içinde yaşamak olduğuna göre, bunu sağlayan milli gelirinde istikrarlı bir şekilde artırılması gerekir. Bu bakımdan devlet, bütçesine büyük bir titizlik gösterilmeli, sadece bütçede gelir artışı sağlayacak mali konular yerine makro ekonominin büyüklükleri de önceden düşünmelidir. Bütçenin iktisat politikasının bir bölümünü oluşturan maliye politikası araçlarından biri olması bunu gerekli de kılmaktadır. Böylece bütçenin tam çalışmayı sağlamada bir araç olarak kullanılabileceği, izlenen politikaya uygun şeklide gelir dağılımını etkileme ve uyumlaştırma amacına yönelik olarak adaletsizlikleri törpüleyeceği, genel tutarı ve bileşimi ile ekonomide kıt kaynakların dağılımını etkileyebileceği ortaya konulmuştur"(Edizdoğan, 2005,11).

Klasikler bütçenin denk olması gerektiğini savunmuşlardır bununda olması için devletin temel fonksiyonlar hariç hiçbir şekilde bütçe dengesini bozacak harcamalar yapmasına karşıdırlar.

Keynesyen iktisatçılar ise ekonomik dengenin sağlanması açısından bütçenin açık olabileceğini ifade etmektedir. Önemli olan iktisadi istikrar olup bütçe denkliği önemli değildir.

2.3.1.2. Bütçenin Siyasi Fonksiyonu

"Seçimle işbaşına gelip hükümet olan partiler siyasi parti programlarına, seçimlerde ki vaatlerine, hükümet programlarına göre bütçeye yön vermeye, bütçe politikaları oluşturmaya çalışırlar. Hazırladıkları bütçenin parlamentoda görüşülüp onaylanması halinde, bütçe uygulama aşamasına gelir. Bütçe uyulama aşamasına gelinceye kadar parlamenterler sürekli kendi seçim bölgelerine daha fazla kamu hizmeti gelmesi için çalışırlar, bütçe ödeneklerinin buna göre tahsis edilmesine çaba harcarlar. Fakat anayasalarda ki hükümler bu konularda bazı kısıtlamalar getirir. Parlamento bütçe uygulamalarını, uygulama sonuçlarını da izlemektedir" (Tügen,1999;19).

2.3.1.3. Bütçenin Hukuki Fonksiyonu

Bütçe bir kanundur ve yıllık olarak kabul edilmesi itibariyle ve yıl bitiminde kanunun yürürlükten çıkması itibariyle hukuki bir kanundur. Meclisten eğer bütçe kanunu geçmezse anayasanın ilgili maddelerinden dolayı, o yıl ne bir harcama ne de bir gelir toplamak mümkündür.

2.3.1.4. Bütçenin Denetim Fonksiyonu

Bütçelerin oluşturulması sürecinde hükümetler, emrinde ki birimler aracılığı ile bütçeleri yaparak, parlamentolara yasalaşması için parlamentonun onayına sunmaktadırlar. Bütçeler, kamu maliyesi ile ilgili uzun vadeli hedeflerin yıllık olarak kontrolünü de sağlamaktadır. Parlamentolar Sayıştay aracılığı bütçenin denetimini gerçekleştirirler ve kesin hesaplar arcılığı ile parlamentoya rapor verirler.

5018 kamu mali yönetim kanunu ile belirlenmiş üç tür denetim vardır. Birincisi ön kontrol, ikincisi iç kontrol üçüncüsü sayıştayın meclis adına yaptığı dış denetimdir. Bu denetimlerden iç kontrol ve ön kontrol sürekli yapılmaktayken, dış denetim ise yıllık olarak yapılmaktadır. Bu denetim türlerini ilerde ki bölümlerde ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

2.3.2. Bütçenin Çağdaş Fonksiyonları

1930 yılında olan dünya ekonomik krizin ardından gelişen ekonomik düşüncelerde ve uygulanan ekonomi politikalarında maliye politikalarının etkinliği artmıştır. Bütçenin çağdaş fonksiyonları modern maliye anlayışının gelişimine bağlı olarak bütçeye yüklenen yeni işlevlerdir. Çağdaş fonksiyonlar, klasik fonksiyonlardan farklı olarak kamunun ekonomi içindeki etkinliğini daha da artıran işlevlerdir.

2.3.2.1. Bütçenin Yönetsel Fonksiyonu

Bir ülkede kamu yönetimin etkin ve verimli işleyebilmesi, bütçeye konulacak ödeneklerle mümkündür. Ancak, kamu yönetiminin başarılı olabilmesi ve kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde aksaklıklarla karşılaşılmaması için bütçe sürecin rasyonel olması gerekmektedir.

2.3.2.2. Bütçenin Planlama Fonksiyonu

"Plan ekonomik anlamda, geleceğe yönelik hedeflerin belirlenmesi ve belli bir anlayış çerçevesinde sisteme bağlanmasıdır. Planlar, diğer bir özelliği de uzun vadeli oluşlarıdır. Günümüzde bütçeler yıllı olarak hazırlandığı ve uygulandığı için, bütçeyi salt bir mali plan olarak ele almak mümkün değildir. Ancak, bütçeler devletin bir yıllık dönemine ait gelir ve gider tahminlerini ortaya koyduğu için, kamunun sosyal, ekonomik ve mali planı olduğu belirtilebilmektedir" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;11).

2.3.2.3. Bütçenin Makro Ekonomik Fonksiyonu

"Bütçeler günümüzde bir ülkenin belirli bir dönemine ait finansman planı olmanın ötesinde anlam taşımamaktadırlar. Hükümetin bir sonra ki yılının iş programları da olarak adlandırılır. Çoğu ülkelerde, bütçe kapsamı kamu kesimi ekonomisinin büyüklüğüne yakındır. Bir diğer ifadeyle, bütçe harcamaları kamu harcamalarının büyük bir kısmına denk gelmektedir"(Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;11–12).

Kamu harcamalarının büyük bir kısmı bütçelerde görülmesine rağmen fonlar ve döner sermaye uygulamalarıyla, devlet harcamalarının bir kısmı bütçelerde görülmemektedir.

2.4. Bütçe İlkeleri

Yüzlerce yıldır bütçeleme olmasına rağmen, 1789 Fransız Devrimi ile birlikte gelişen demokrasiyle birlikte bütçe sistemi günümüzde ki anlamını kazanmaya başlamıştır. 19 yy.daki iktisadi görüşler çerçevesinde bütçe ilkeleri şekillenmiştir. 20 yy. daki toplumsal ve iktisadi gelişmelerle ilkelerde yenilenmeye gidilmiş ve yeni ilkelerden söz edilmeye başlanmıştır.

"Bütçe ilkeleri özellikler parlamenter demokratik rejimle yönetilen ülkelerde yasama organının kamu harcamalarının tümünü kendi izin ve denetimi altında tutma arzusundan kaynaklanmış olup, bütçelerin hazırlık, görüşülme, onay, uygulama ve denetim aşamalarını ilgilendiren kurallardan oluşur"(Edizdoğan, 2005;33)

2.4.1. Genellik İlkesi

“Bütçede gelir ve giderlerin ayrı ayrı ve tam olarak gösterilmesine genellik ilkesi denir. Genellik ilkesi iki ana başlık halinde incelenebilir. Bunlar ise Gayrisafilik ve Ademi merkeziyet ilkesidir. Genellik ilkesi üç unsur üzerine odaklanmıştır

* Tüm gelir ve giderlerin bütçede gösterilmesi

* Bütçede yer alan gelir ve giderlerin gayri safi olarak belirtilmesi

* Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilememesidir”(Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;5).

“Bütçede yer alan tüm gelir ve giderlerin gayrisafi olmasına gayrisafi yöntem denir. Gelirleri toplayan kamu kuruluşları bundan giderlerini düşüp kalanını bütçeye net gelir yazamaz”(Edizdoğan, 2005; 35).

“Giderleri gayri safi olması sayesinde, masrafçı daireler sadece siyasal iktidardan aldıkları ödenekleri harcayabilirler. Kendi sağladıkları gelirler ile bu harcamaları artıramazlar. Eğer herhangi bir şekilde, faaliyetleri sırasında bir gelir elde ederlerse, bunu genel gelirler bütçesine irat kaydetmek zorundadırlar. Bu ilke sayesinde, siyasal iktidar devlet dairelerinin kendilerine gelir kaynakları yaratarak giderlerini artırma yolunu tıkamıştır”(Bulutoğlu, Kurtuluş, 1988;55).

Bu olayı şu şekilde örneklendirirsek eğer; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü baraj yapımı dolayısıyla yaptığı giderleri ve gelirleri ayrı ayrı göstermesi gayrisafilik ilkesine örnek iken, bütçesinde giderler düştükten sonra net gelirlerini bütçelerine intikal ettirerek göstermeleri bütçenin safilik ilkesidir.

“Gayrisafi usul devletin bütün gelir ve giderleri bütçede yer aldığı için bütçenin açık ve anlaşılır olmasına olanak sağlar; tüm gelir ve giderlerin parlamentonun ve kamuoyunun bilgisine verilmesini ve de denetimini kolaylaştırır. Maliyede israf ve suiistimali önler. Hizmetleri öncelik sırasına konularak seçimlerin daha etkin ve verimli yönde yapılmasını sağlar”(Coşkun, 2000;47).

Ademi tahsis ilkesi ise gelirlerin genelliği esası, hiçbir vergi gelirinin herhangi bir hizmete ayrılamaması sonucunu yaratır. Gümrük vergisinden toplanan vergi gelirlerinin gümrük memurlarına maaş olarak verilememesini örnek olarak verebiliriz.

Türkiye Cumhuriyet genellik ilkesini uygulamaktadır.1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunun 50. maddesi bakanlar bütçe ile verilen ödeneklerden fazla yüklenme ve harcamalarda bulunmayacakları gibi bu ödenekleri özel gelirlerle de çoğaltamazlar

Genellik ilkesine yeni çıkan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Kanununun 13. maddesinin (f) bendinde tüm gelir ve giderler gayrisafi olarak bütçelerde gösterilir", (g) bendinde "Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır" denilerek vurgu yapılmıştır.

2.4.2. Birlik İlkesi

Devletin tüm gelir ve giderlerinin tek bir bütçede gösterilmesidir. Genellik ilkesine çok benzer genellik ilkesinde devlet bütçede olmayan hiçbir harcamayı kabul etmezken birlik ilkesinde tüm harcamaların bir bütçeye konulmasıdır.

"Bütçe mali araçların tümünü bir araya toplayan bir mali döküman olduğuna göre devletin gerçek mali durumu açık ve doğru biçimde gösterilmelidir. Her idarenin ayrı bir bütçesi olursa, bütçelerin sayıları çoğalırsa, hele her biri ayrı bir yöntemle yapılırsa gerçek durumun ne olduğunu kestirmek zordur. Birlik ilkesi gereği bütçe meclis onayından geçer, aksi halde meclisten çok sayıda bütçe geçer ya da meclisten geçirilmemeye başlanır. Zamanla meclisten yani seçilmişlerin maliye politikalarından haberdar olmamalarına yol açar. Birden fazla bütçe olursa kaynaklar sınırlı, ihtiyaçlar birden fazla olduğundan fayda maliyet analizi yapılmadan harcama yapılır. Genel bütçe dışına çıkma eğilimi, genel olarak devlet bütçesinin uygulama ve denetiminde başvurulan usullerden kurtulmak isteği doğurur. Denetim zaafa uğradığı yerlerde kötü kullanmalar, savurganlıklar kendini gösterir" (Gürsoy, 1980;135–136).

Anayasamızın 161. maddesi devletin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişiliklerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır denilir. Yani anayasal olarak mevcut durum onaylanır

"Klasik maliyecilerin özellikle üzerinde durdukları ve çok katı olarak uyguladıkları bu ilke çağdaş maliyeciler tarafından benimsenmeyip çağdaş gereksinmeler sonucu bu ilkenin yumuşatılması hatta uygulanmaması üzerinde durulur. Değişen ve gelişen iktisadi, mali, sosyal koşulların gereği olan ayrıcalıkları bu bütçe içinde uygulanmakla beraber, birlik ilkesinden tümden vazgeçmek mümkün değildir"(Coşkun, 2000;49).

2.4.3. Açıklık İlkesi, Doğruluk ve Mali Saydamlık İlkesi

Bu ilkeler bütçeleme sürecinde bütçenin hazırlanmasından başlayarak onaylama, uygulama ve denetimi dönemlerinde gerçek mali durum hakkında bilgi verecek biçimde yayınlanmasıdır. Bu ilkelerin uygulanıp uygulanmadığının takibini, her vatandaş maliye bakanlığının aylık olarak internet sitesinde yayınladığı aylık bütçe uygulama sonuçlarından takip edebilir.

2005 yılı içerisinde kabul edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve kontrol kanunun üzerinde durduğu en önemli husus mali saydamlıktır.

"Kamu mali yönetiminde kurumlar arasında sorumlulukların açıkça belirtilmiş olması, kamu oyununun devletin hesap ve uygulamalarına ilişkin bilgilere erişebilmesi, bütçe hazırlama, uygulama ve raporlanmasına ilişkin kuralların açıkça ortaya konması ve devlet hesaplarının raporlanmasında uluslararası kurallara uyumlu, devletin hesaplarının bağımsız dış denetime tabi olmasını kapsar"(Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;22).

Doğruluk ilkesi ise bütçeyi yapanların; enflasyon tahminleri ve piyasa koşullarını değerlendirerek gelir ve giderleri belirlemeleridir. Türk bütçe sistemi yıllardır doğruluk ilkesinden uzak kalmıştır.

5018 sayılı kamu mali yönetim reformu bütçe ilkelerinin sıralandığı 13. maddesinin (i) fıkrasında "Bütçe gelir ve gider tahminleriyle uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve mali saydamlık esas alınır" ifadesiyle belirtilmiştir.

2.4.4. Yıllık Olma İlkesi

"Bütçe bir ülkenin bir mali yıldaki planıdır. Bu yüzden bütçeler bir mali yıldaki performansı görmek amaçlı yapılırlar. Mali yıl Türkiye'de 1 Ocakta başlar 31 Aralıkta sona erer. Ancak mali yıl bu tarihler arasında olmak zorunda değildir. Nitekim 1945'de mali yılbaşı hazirandan ocağa alınmış 1949'da ocaktan Marta, 1983 yılında ise marttan ocağa tekrar alınmıştır"(Edizdoğan, 2005;155).

Kamu mali yönetim ve mali kontrol kanunun 13. maddesinin (d) fıkrasında "Bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle görüşülür ve değerlendirilir" denilmek suretiyle bütçenin hazırlanmasında ilkeleri

değiştirilmiştir. Ancak yıllık olma ilkesi özde değiştirilmemiştir. Böylece yıllık olma ilkesi güçlendirilmiştir.

"Yıllık olmanın yararları;

* Mali bakımdan isabetli bir tahminde bulunulması açısından yararlıdır.

* Denk bütçenin yapılması için kolaylıklar sağlar.

* Hesapların yıl esasına göre tutulması, muhasebe uygulamaları için bir kolaylıktır.

* Yıllık ilkesi bütçe ile 5 yıllık planın yıllık uygulama programları arasında ilişki ve ahenk sağlamasında yararlı olur.

* Yıl programlama bakımından yeterli bir süre olduğu için bu ilke, planlama bakımından olduğu kadar uygulama bakımından da değer taşır" (Gürsoy,1980;123).

Geçici bütçeler bütçenin yıllık olma ilkesinden sapma olarak değerlendirilir. Bazı yıllarda ülkenin içinde bulunduğu koşullardan dolayı geçici bütçeler yapılmıştır. Geçici bütçeler 3 aydan fazla olmaz ve bunlara 1/12 bütçede denir.

2.4.5. Onama (Ön İzin) İlkesi

Bütçe bir kanun ve yıllık gelir gider planı olduğu için parlamenter sistem gereği mali yıla girmeden onaylanması ve uygulanması mecburi bir süreçtir.

"Türkiye'de onama ilkesinden 2 şekilde sapma görülür. Tamamlayıcı ödenek; devletin çeşitli borçları için konulan ödenekler yetmediği takdirde bu ödeneklere ek ödenek verme yetkisi Maliye Bakanına verilmiştir. Ayrıca savaş ödeneği vardır. Savaş ödeneği Milli Savunma Bakanlığı bütçesi mali yıl içerisinde herhangi bir nedenle yetmez ise eğer, Milli Savunma Bakanlığının genel ödenek toplamı %15 oranında artırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir" (Edizdoğan,2005;152).

2.4.6. Bütçenin Denkliği İlkesi

Bütçenin gelir ve giderlerinin borçlanma ya da herhangi bir enstrümana başvurmadan sağlanmasıdır. 5018 sayılı kanunun 13. maddesinin (h) fıkrasında "Bütçelerde gelir ve gider denkliğinin sağlanması esastır." Belirtmek suretiyle denklik ilkesi önemi vurgulanmaktadır.

2.5. Bütçe Teorileri

"Bütçe teorileri, daha çok bütçenin işlevsel olarak kullanılmasına yönelik bir kapsamda bütçeyi şekillendirirken, altında yatan unsurun ekonomik amaç olduğu belirtilebilir. Ancak bütçeleme teknikleri ya da bütçeleme sistemleri, ekonomik amaçtan öte bir sistem anlayışı çerçevesinde, bütçenin hazırlanış, uygulanış ve denetimine yönelik sistem etkinliğini sağlayıcı bir kapsamda bütçeyi şekillendirmektedir." (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;53).

2.5.1. Klasik Bütçe

İktisatçılar; devlet harcamaların çok dar bir çerçevede kalmasını özellikle adalet, sağlık, güvenlik ve eğitim dışında devletin pek bir faaliyetle uğraşmasını pek istemezler. Bütçenin denkliği olgusu üzerinde çok dururlar ve bütçe açıklarının borçlanma ile kapatılmasına çok karşıdırlar.

"Bütçe kararları alınırken genellikle eski ödeneklere nazaran artış gösteren teklifler üzerinde durulur. Eski ödeneklerle aynı olan veya bir azalma gösteren teklifler fazla dikkat çekmez. Diğer bir deyimle bütçe kararları geçmiş yılların bütçelerine dayandırılır. Bu nedenle de tarihi bir niteliği de vardır

Klasik bütçenin üstünlükleri; tercihlerin saptanmasında kolaylık ve belirlilik olması, tahmin ve hesaplama yükü ve zorlukların az olması, bütçe prensiplerinin, ödeneklerin ispatını önlemesi, idareye istikrar sağlaması ve devlet memurlarının ihtisaslaşmasına yardım etmesi, bütçe süreci ile ilgili anlaşmazlıkların politik pazarlık süreciyle çözülebilmesi, bürokrat kadroya yapılacak hizmetler konusunda geniş bir takdir hakkı ve siyasi etkilerden uzak kalma imkânı tanınmasıdır. Klasik bütçenin aksaklıkları; geleneksel bütçe sistemi hükümetin neyi, niçin yaptığını, ne kadar başardığını değil, ne satın aldığı ve bunlar için ne kadar harcandığı ile ilgilenir. Sistemde bütçe yıllık ilkesine dayandırılmakta ve uzun vadeli planlamaya imkân vermemektedir. Bütçe ayrıntı içinde boğulmakta gerek bütçenin gerekse programların tamamına gerekli önem verilmemektedir. Bir masraf bütçeye girdikten sonra sistem içinde müesseseleşmekte ve her yıl masraf konularının tümü yeniden incelenmeye tabi tutulmadığından bütçeye giren bir masrafı çıkarmak genellikle mümkün olamamaktadır". (Dicle, 1973;40)

2.5.2. Telafi Edici Bütçe Teorisi

Keynes'in iktisadi görüşleri doğrultusunda geliştirilen bir bütçeleme teorisidir. Klasiklerin mali denklik görüşünden uzaklaşarak iktisadi denge ve istihdam üzerinde durmuşlardır. Ekonomi tam istihdamdan uzaklaşırken piyasaların açık verip tam istihdam doğru yaklaştırmayı hedeflemişler.

Telafi edici bütçe teorisinin özelliklerini iki noktada toplamak mümkündür. Bunlardan birincisi telafi edici bütçe uygulaması, ekonomiyi tam istihdam seviyesine dengeye kavuşturmak için kullanılan bir araçtır. İkincisi burada bütçe açıkları sürekli olmayıp ekonomi tam istihdam seviyesine gelince bütçenin yeniden dengeye getirilmesi, denk bütçe uygulamalarına geçilmesi söz konusudur.

2.5.3. Devri Bütçe Teorisi

Keynesyen sistemde mali denkliğe önem verilmesine rağmen devri bütçe teorisi ve klasik sistemde mali denkliğe fazlasıyla önem verilmektedir. Ancak devri bütçe teorisinde konjonktürün ekonomi üzerindeki etkisi bilindiğinden dolayı ekonominin iyi gittiği yıllarda bütçede oluşan fazlalıkların bir fonda birikmesi, konjonktürden kaynaklanan ekonominin kötü gittiği yıllarda ise mali denkliği sağlamak için bu fonun kullanımı olayıdır.

"Bu teorinin varsayımları aşağıdaki gibi sayılmıştır

* Devri bütçe teorisi iktisadi devrenin devam süresinin açıklıkla ve kesinlikle bilindiği varsayımından hareket etmektedir.

* İktisadi devrede refah ve depresyon aşamalarının süre ve yoğunluk bakımından birbirine uygun düştüğü kabul edilen diğer bir varsayımdır.

* İktisadi hayatta iktisadi devrenin hangi aşamasında bulunduğumuz hususunda açık teşhiste bulunabileceğimiz yine bu teorideki varsayımlardır" (Türk, 1998;323).

2.6. Bütçeleme Teknikleri

2.6.1. Torba Bütçe

"Harcama kalemlerine bütçeden ayrı ayrı ödenek verilmesi yerine, ödeneklerin ayrıntıya inmeden toplu olarak verildiği bütçe türüne torba bütçe denir. Bir başka deyişle, kuruluşlara ödenek verilirken kuruluşların ödenek kullanımında harcama yerleri

bakımından herhangi bir sınırlama getirmeyerek ödenekleri kullanmaları açısından, kuruluşları serbest bırakan bir bütçe türüdür Torba bütçe sistemi kuruluşların yöneticilerini, kuruluşa verilen ödeneklerin kullanımında serbest tanıdığı için, çağdaş bütçeleme anlayışına uygun olduğu düşünülür. Ayrıca torba bütçenin, parlamentoda görüşülmesi sırasında harcama kalemleri bütçenin, parlamentoda görüşülmesi sırasında harcama kalemleri bakımından ayrıntılara inilmediği için kolay ve pratik bir bütçe türü olduğunu da belirtmek mümkündür " (Mutluer, Öner, Kesik,2005;103).

2.6.2. Milli Ekonomik Bütçeler

"Milli bütçe, bir ülkenin geleceğe yönelik olarak kamu ve özel ekonomiye ait gelir ve gider tahminlerini gösteren tabloların bütününü ifade etmektedir. Diğer bir ifadeyle milli bütçe ülke ekonomisinin geleceğe dönük tüm milli gelir ve giderlerini içeren bir tahmindir. Bununla birlikte, bir ülkenin geçmişe yönelik olarak tüm milli gelir ve gider tahminlerinin gösterildiği tablolar ise milli muhasebe olarak tanımlanmaktadır" (Feyzioğlu, 1981;118).

"İkinci dünya savaşından sonra çeşitli Avrupa ülkelerinde ve ABD'de uygulanmaya başlayan milli bütçeler, devlet dairelerinin yaptığı çeşitli hizmetleri, izledikleri plan ve programları bir araya getirir. Onlar arasında organik ilişkiler kurar. Devlet tarafından yapılan her işin, sürdürülen her faaliyetin birbiri ile olan ilişkilerini karşılıklı etkileşimlerini iktisadi ajanlar tarafından, ekonomik sektörler arasında ki ilişkileri tesis ederler. Bütün bu çabaları bütçe yapımında bilimsel ve analitik yöntemler kullanarak yapmaya çalışılır. Bütçe hem daha gerçekçi hem her alana etkili bir nitelik kazanır. Bu tür bütçelere toplumda yaşayan her insan kaderini etkilediği için insancıl bütçeler de denir" (Gürsoy,1980;158).

"Ülkemizde yıllık ekonomik raporlarda milli gelir tahminleri yapılarak milli bütçe uygulaması ortaya konmaktadır. Ancak yıllık ekonomik raporlar tam anlamıyla milli bütçe olarak değerlendirilemez" (Feyzioğlu, 1981;122).

Ülkemizde de milli bütçe ile ilgili olarak, milli bütçe tahmin raporları mevcuttur ve 1961 ve 1982 anayasalarında belirtilmiştir.

2.6.3. Yatırım Bütçeleri

Devlet bütçelerindeki yatırım harcamalarını önce makro büyüklükler olarak saptayıp sonrada bunu kamu hizmetleri arasında bölüştürmeye tabi tutan dokümanlara yatırım bütçesi denir. İskandinav ülkeleri ve ABD'de uygulanan bu sistem ülkemizde uygulanmamıştır.

"Toplumun ihtiyaçlarının çeşitlenmesi ve gelişmesi nedeniyle devletin ekonomi içindeki ağırlığı artmış ve bu bağlamda devlet yatırımları da önem kazanmıştır. Devlet yatırımlarının önem kazanması ise, cari bütçeden ayrı olarak yatırım bütçesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;62).

"Yatırım bütçeleri yapmada iki ayrı tutum vardır. Birisinde sadece sosyal sabit sermayeyi artıran yatırım harcamaları diğerlerinden ayırt edilerek bir bütçe içinde toplanır. Bu bütçe ayrıca uygulamaya konur. Uygulaması yatırımların gerektirdiği bir dikkatle izlenir. Diğerinde ise yatırım bütçeleri içine alınan kalemler sadece sosyal sabit sermayeyi artıran kıymetlerle sınırlandırılamaz. Mevcut sabit sermayeyi aşınmaktan, bakımsızlıktan, gerekli hallerde büyük bakım ve onarımlardan mahrum bırakmamak için harcanması gerekli paralarda yatırım bütçesi içine katılır" (Gürsoy, 1980;491).

"Ülkemizde yatırım bütçesinin teknik olarak uygulandığı belirtilemez. Çünkü yatırım bütçesi sadece genel bütçenin gider kısmı için bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir. Yatırım bütçesinde olduğu gibi yatırımlara ayrı gelir tahsisi yapılmamıştır. Ülkemizde yatırım harcamaları bütçenin hazırlanış aşamasında diğer harcamalardan ayrı olarak, DPT tarafından onaylanmış yatırım projelerine bağlı olarak kullanılmaktadır"(Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;64).

2.6.4. Performans Bütçe

"Kamu yönetimi tarafından, mali yıl için kendilerine ayrılan ödeneklerle amaçları gerçekleştirme yani başarılarını ortaya koyan bir sınıflandırmanın yapılmasıdır. Yapılan kamu hizmetlerinin kendisi, hizmetlerin amacının var olan standartlara göre gerçekleşmesi veya gerçekleşmemesinin saptanmasıdır" (Coşkun, 2000;124).

"Performans tipte bütçe çalışma programlarına ve hizmetlere ağırlık veren, özel fonksiyonların gerektirdiği üretim vasıtalarını tam ve doğru şekilde yansıtan ve faaliyetlerin başarılabilmesi için örgütsel sorumlulukları belirleyen bir bütçedir. Yani;

ne yapılması gerektiğini yapılması gerekli işten kimin sorumlu olduğunu belirtir. Kamu yöneticilerini, idari birimlerin örgütsel yapısında ve yönettiği iş ve programlarda rasyonellik sağlanması yönünde zorlar. Bu da girdilerin çıktılarla anlamlı ilişkisinin ortaya konulması bütçenin iş veya faaliyetler esasına göre düzenlenmesi ve işin ölçülmesi, dolayısıyla maliyetlerin kesin olarak belirtilmesi şeklinde sağlanabilir. Aynı yönde bir tanımlama ile performans bütçe, programların maliyetlerinin ve her program altında yerine getirilen işleri ölçen kantitatif verilerin gösterildiği bütçedir" (Falay, 1979;78).

"Performans bütçeler, kamu yöneticilerine ve toplum adına karar alacak olan sorumluluklara daha rasyonel hareket etme olanağı sağlamış ve fayda maliyet bilincinin yerleşmesine neden olmuştur. Bununla beraber sistem esasını ölçülebilir birimlerin oluşturması sisteme yöneltilen önemli bir eleştiridir. Eğer bir kamu hizmeti (güvenlik, adalet, eğitim hizmetleri gibi) birim maliyetlere ve çıktılarına göre değerlendirmeye elverişli değilse programın sonunda başarı derecesini ölçmek mümkün değildir. Performans bütçe, bina yol ve çıktıların hesaplanabilirliği konularda birim maliyetlerin ve çıktıların hesaplanabilirliği konularında çok yararlı sonuçlar verebilmektedir" (Aksoy, 1973;77).

Performans bütçe sistemi, ABD dışında Batı ülkelerinde ve bazı az gelişmiş ülkelerde uygulanmaya çalışılmıştır. Örneğin az gelişmiş ülkeler grubu içinde 1956–1957 mali yılında Filipinlerde 1960'lı yıllarda Asya, Uzakdoğu ve Latin Amerika'da yer alan bazı ülkelerde uygulamaya konulmuştur (Tügen, 1999;78).

2.6.5. Program Bütçe

"Kamu hizmetleri arasında halk tercihleri veriyken en uygun bileşimin seçilmesi amacının güdüldüğü bütçe sistemine program bütçe denmektedir. Program bütçe tekniğinde ödenekler belli bir takım işlerin yapılması için verilir. Bu anlayışta, hizmetleri görecek olan örgütler ve bunların kadrosu, personeli arka plana itilmiştir. Yapılacak hizmetler nitelik ve miktarları belirtilerek ön plana alınmıştır" (Bulutoğlu, 1988;202-203).

Program bütçede ödenekler program, altprogram, proje ve faaliyet çerçevesinde gerçekleştirilir.

“Program bütçenin özellikleri

- Program bütçeler yıllık hazırlanır.

- Program bütçe her daire ve kamu kuruluşunu araştırmaya zorlar.

- Her daire ya da kamu kurumu yapacağı işleri kararlaştırırken amacı gerçekleştirmeye yararlı çeşitli seçeneklerin ne olabileceğini de dikkatle araştırma durumundadır.

- Programların gelecek yıllardaki kaynak paylaşımı ve kullanımını olumlu yönde etkileyeceği de hesaba katılmalıdır.

- Her karar analitik, teknik ve bilimsel araştırmaya dayanır.

- Klasik bütçe yasalara uygunluğu amaçlanması ve onunla yetinmesine karşın, program bütçenin her attığı adımda gereklilik, yararlılık, elde edilecek sonuçlar, değerlendirmeler… Gibi başka noktaları da göz önünde bulundurmasıdır.

- Program bütçede kamu kuruluşları yetkililerine ve toplum adına karar alma sürecine katılan sorumluluklara, bilinçli hareket edebilme olanakları sağlanmıştır.

- Program bütçe, değişen hükümler istikrarsız siyasi ortam içinde sürekliliği ve devamlılığı sağlamaya yarar.

- Program bütçeler kalkınma planlarıyla bütçe uygulamaları arasında daha rasyonel ilişkiler kurmaya olanak sağlar” (Gürsoy, 1980;163).

“Türk bütçe sisteminde reformlar çabaları çok eski yıllara dayanır. Meşrutiyet döneminde, Cumhuriyetle beraber Türk maliyesini ve bütçe sistemini geliştirmek için büyük çabalar gösterilmiştir. 1961 anayasası ile milli bütçe kabul edilip planlı kalkınma dönemine geçilince, anayasanın istediği reformların yapılmasına girişilince, Türk bütçesini yeni baştan gözden geçirme gereği kendini kabul ettirdi. Uygulanmakta olan eski bütçe sistemlerini değiştirerek, yeni bir bütçe anlayışına doğru yönelmek gereği Türk yöneticilerince benimsendi. Bu amaçla Maliye Bakanlığı içinde yerli ve yabancı uzmanlardan bir arada çalıştıkları bir bütçe reform grubu kuruldu. Maliye bakanlığından bütçe reformunda çalışacak uzmanlar ABD ve başka batı ülkelerine gönderildi ve 1973 yılından itibaren program bütçe uygulanmaya başlandı” (Gürsoy, 1980;165).

2.6.6. Planlama-Programlama-Bütçeleme Sistemi

"1965 yılında ABD'de uygulamaya başlamış bir sistemdir. Bu bütçelemede de nihai çıktı yaklaşımı ve iktisadi analizlerin kamu kesimi kararlarına uygulanması esas alınmıştır.

Bu sistemin başlıca öğeleri şunlardır;

- Sistemin temel özelliği planlama mantığına dayanmasıdır.

- Planlamanın ışığı altında, kamusal fonksiyonların ve üretilecek mal ve hizmetlerin programlama şeklinde ayrıma tabi tutulmasıdır.

- Bütçeleme, belirli amaçlara yönelmiş planlama ve programlama kararlarının kısa vadeli mali planlara dönüştürülmesi sürecidir.

- PBBS, fonksiyonel sınıflandırma anlayışı ile programların yapısına dahil hizmetlerin değerlendirilmesini ve rasyonel esaslara dayandırılmasını hareket noktası olarak almaktadır.

- Bu sistem, temel alınan amaçlar ile girdiler ve çıktılar arasında bağlantı kurmayı öngörmekte, program ve faaliyetlerini ve çıktı ölçüleri yoluyla yorumunu yapmaya yöneliktir.

- Bu bütçe sistemine hâkim süreçlerin izlenebilmesi için bilgi toplama öğesine yer verilmesi gerekmektedir" (Murat, İnsan Kaynakları, 2006;82).

"PPBS, kamusal bütçelemede "nihai çıktı" yaklaşımının bir uzantısıdır. Performans bütçe ve program bütçe, bu gelişimin ara safhalarıdır. PPBS'de bunların devamı olarak iktisadi analizlerin kamu kesimi kararlarına uygulanmasını esas almıştır" (Falay, 1979; 82).

"PPBS uzun vadeli planlamayı, programlamayı ve bütçelemeyi bir sistem teşkil edecek şekilde birleştirmektedir. Bu süreçlerden her birinin kendine özgü nitelikleri vardır ve yıllardan beri aralarında sistematik bir ilişki kurulmadan ayrı teknikler halinde kullanılmışlardır. Ancak, uzun vadeli planlama ve programlama yıllık bütçe uygulamasını içine almadıkça uygulama için değeri olmayan bir akademik çalışmadan ileri gidemez. Aynı şekilde, kalkınma planının eş güdümlenmiş ihtiyaçları göz önünde bulundurulmadan yapılmış bir bütçe de ülkenin enerjisini parçalamak ve ulusal kalkınmayı geciktirmek anlamına gelir. İşte, PPBS bunları birleştirmek suretiyle iktisadi kaynakların yarışan ihtiyaçlar arasında ulusal amaçları en iyi gerçekleştirebilecek

şekilde tahsisini sağlamakta; kısaca kamu yönetiminde ussal kararların alınması olanağı hazırlamaktadır" (Dicle, 1973;72).

PPBS'nin dört aşaması vardır.

- Planlama

- Programlama

- Bütçeleme

- Sistem analizinden oluşur.

"Bütün bunlara karşın, söz konusu uygulamalar biçimsel bir değişiklik yaratmaktan öteye gidememiştir.

— Kamu kuruluşları, genellikle, program bütçeyi yeni bir bütçe biçimi olarak görmüşler, maliyet örgüt ve öteki öğeleri değerlendirerek bunlar arasındaki ilişkilerin bilimsel belirlenmesi aşamasına bir türlü geçememişlerdir. Bu alanda temel sorun, kuşkusuz ne maliye bakanlığının ne de parlamentonun böyle kavramlar üzerinde durmamasından kaynaklanmaktadır. Gerçekten, bütçe incelemeleri sırasında ödenekler ile neyin alınacağı incelenmekte verilen kaynaklarla ne gibi hedeflerin nasıl gerçekleştirileceği, bu hedeflerin gerekli olup olmadığı tartışma konusu yapılamamaktadır. Mali yıl içinde yürütülen hizmetlerin hedeflerine ulaşmalarını daha etkin sağlayacak ölçü ve rapor düzenleri de konamamıştır.

— Kamu kesimindeki savurganlığın önlenmesi bu çalışma içinde belirlediğimiz tüm geliştirme öğelerinin gerçekleştirilmesiyle olanaklı olabilir. Oysa personel yasasının uygulanmasından ve bu alandaki reform hareketlerinin büyük ölçüde başarısızlığa uğramasından sonra program bütçe aşamasına geçilmiş bulunmaktadır.

— Öte yandan, denetim düzeni etkinliğe yönlendirilmediği gibi bütçe incelemelerinin örgüt ve yöntem, personel girdisi ve öteki öğelerle ilişkisi kurulamamıştır. Muhasebe düzeninde de program bütçenin gerektirdiği gelişmeler henüz ortada yoktur.

— Kuruluşlarda Maliye Bakanlığı temsilcileri durumunda olan bakanlık ve katma bütçe muhasebe müdürlüklerinde de ne etkinlik ve ne de teknik düzey bakımından hiçbir gelişme yaratılmamıştır. Yasaların açık buyruğuna karşın, gerçek anlamda bir bütçe uzmanları kadrosu oluşturulamamıştır. Devlet bütçe uzmanlığı

görevi, yasayla öngörülmesinden ancak on yıl kadar sonra bir görev ve çalışma yönetmeliğine kavuşturulabilmiştir.

— Yüksek yöneticilik işlevinde bir liyakat ve etkinlik düzeyinin ortaya konamaması da program bütçe uygulamalarını boş bir çabaya dönüştürmüştür.

— Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü etkili ve çağdaş bir bütçe birimi düzeyine yükseltilememiştir"(Yuluğ, 1981; 42).

Bütün bunların sonucunda da şimdiye kadar yapılan program bütçe çalışmaları bütçenin ayrıntılarını çoğaltarak muhasebe ve harcama düzenini zorlaştırmaktan başka bir amaca hizmet etmemiştir.

2.6.7. Sıfır Esaslı Bütçe

"1964 yılında ABD'de ortaya çıkan bu bütçe teorisine göre, her yılın bütçe işlemleri kendi bünyesi içinde değerlendirilmekte, geçmiş yılların politikalarına ya hiç önem verilmemekte veya çok az bağlantı kurulmaktadır. Sıfır tabanlı bütçe, artırımcı bütçelemeye tamamen zıttır. Sıfır tabanlı bütçeleme sisteminde, bütçe çalışmalarının yapılması sırasında geçen dönemin kamu gider ve gelirlerinin bilinmesi yararlı olmakla birlikte, bunun ihmal edilmesi de mümkündür. Bu bütçeleme sistemi de diğer bütçeleme teknikleri gibi, kaynakların etkin kullanımını amaçlayan çağdaş bütçeleme sistemine de sunulan her hizmet ve bu hizmetin ödeneğinin önceden var olmadığı varsayıldığında, bir çıktının en düşük maliyetle elde edilmesi için, en etkin usulün ne olduğunun ortaya konulması ve belirlenmesi gerekmektedir" (Dönmez,2004; 528).

"Sıfır esaslı bütçenin yararları ve zararlarını ele alırsak eğer

- Kaynakların daha etkin kullanımını öngörmesi

- Eğitim aracı işlevini görmesi: STB, harcamalarının hangi faaliyetler için yapıldığını ve bunların fayda-maliyet analizlerinin yapılabilmesini kolaylaştırır. Yöneticileri, alternatif yollar bulmaya zorlar, dolayısıyla araştırma yapmaya teşvik eder.

- Yöneticilerin değerlendirilmesini sağlar. Yöneticiler, sadece bütçe sürecinde değil, fakat aynı zamanda faaliyet yılları boyunca faaliyetlerini, yeterliliklerini ve fiyat etkinliklerini ayrıntılı bir şekilde sürdürmek durumundadır.

- Problemlerin çözümünde esneklik sağlar, STB sürecinde ve izleyen incelemelerde, gereği gibi yönlendirilemeyen etkinlikler hemen belirlenir ve üst yönetim bu sorunların ortadan kaldırılması için gerekli her türlü önlemler alabilir.

- Faaliyet ve işlemlere tek düzelik getirerek, her düzeyde aynı bütçe formlarının kullanılmasını zorunlu kılar.

- Uzun dönemli planlamayı özendirir.

- Bütçeleme süreci uzamaktadır.

- Kırtasiyeciliği artırır.

- Makro ekonomik bir yaklaşımdan ziyade, mikro ekonomik bir yaklaşıma sahip olması, bütçenin makro ekonomik, siyasi ve sosyal fonksiyonların göz ardı edilmesini sağlar.

- Uygulamada çok sayıda karar paketinin olması halinde, rasyonel tercihin yapılmasında zorluk çekilebileceği gibi, çok sayıda karar paketinin seçilmesi halinde de, kamu faaliyetlerinde artış olacaktır" (Edizdoğan, 2005;231).

2.6.8. Analitik Bütçe

19 Haziran 2002 tarih ve 24790 sayılı resmi gazetede yayımlanan ve 2003 yılı bütçesinin temel hedeflerini belirleyen 2003 yılı bütçe çağrısının diğer hususlar başlıklı 4. maddesinde; "uluslararası standartlarına uygun bir bütçe sisteminin etkinliğini artırma amacını taşıyan bu çalışmalar çerçevesinde belirlenen 6 pilot kuruluşta 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren paralel uygulamaya geçildiği uygulamanın yaygınlaştırılması amacıyla konsolide bütçeye dahil kurum ve kuruluşların bütçe hazırlığı yürütecek birimlerine analitik bütçe sınıflandırmasına ilişkin gerekli eğitim verildiği, genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idarelerin 2003 yılı bütçe tekliflerini uygulamakta olan bütçe sınıflandırmasına paralel olarak yeni uygulamaya geçişe hazırlık bakımından analitik bütçe sınıflandırmasına göre hazırlayıp sunacakları belirtilmiştir

2003 yılı analitik bütçe hazırlama rehberinde gerekli eğitimin verildiği iddia edilirken verilen eğitimin dostlar pazarda görsün şeklinde verilmiştir. Verilen eğitimin eğitici ve öğretici bir yanı olmamıştır.

"Bütçe kodlaması olarak adlandırılan analitik bütçe sınıflandırması, Devletin yüklendiği görevleri yerine getirirken harcama bazında sağlıklı veri ve güvenilir istatistikî bilgi ortaya koymak amacıyla geliştirilmiş bir kodlama sistematiğidir. Bir başka deyişle, devletin mali istatistiklerinin daha düzenli, güvenilir ve analizin etkin yapılabilirliğinin sağlanması amacıyla ortaya konmuş bir bütçe kodlamasıdır" (T.C. Maliye Bakanlığı, 2004; 17).

Analitik bütçeye sınıflandırması, kurumsal sınıflandırma, fonksiyonel sınıflandırma, finans tipi sınıflandırma, ekonomik sınıflandırma şeklinde geliştirilmiştir.

Kurumsal sınıflandırma; siyasi ya da bürokratik olarak yönetim yetkisi temel kriter kabul edilmiştir.

Fonksiyonel sınıflandırma; devlet faaliyetlerinin türünü gösterir.

Finansman tipi sınıflandırma; yapılan harcamaların hangi kaynaktan (merkezi yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumlar bütçesi, düzenleyici ve denetleyici kurumlar) yapıldığını gösterir.

Ekonomik sınıflandırma; devletin görev ve fonksiyonlarının yerine getirirken yürüttüğü faaliyetlerin, milli ekonomiye, piyasalara ve gelir dağılımına etkilerini planlamak, izlemek ve değerlendirmek hedeflenir.

2.6.9. Çok Yıllı Bütçeleme

Ülkemizde 2006–2008 döneminde uygulamaya konulacak olan orta vadeli program ile birlikte çok yıllı bütçeleme sistemine geçilmesi beklenmektedir. Buna göre, 2006 yılında yürürlüğe giren 5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunun 16 ıncı maddesinde merkezi yönetim bütçe hazırlama sürecinin Bakanlar kurulunun Mayıs ayının sonuna kadar toplanarak kalkınma planları stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde DPT müsteşarlığınca hazırlanan orta vadeli programı kabul etmesiyle başlar demek suretiyle çok yıllı bütçeleme kabul edilmiştir. Ancak şu konuda yanlış anlaşılmamalıdır ki TBMM 3 yıllık stratejik planlar çerçevesinde, bütçeyi yıllık olarak kabul eder.

BÖLÜM III

TÜRK BÜTÇE SİSTEMİ: HAZIRLANMASI UYGULANMASI VE DENETLENMESİ

Türkiye'de esas olarak bütçe iki bölümde hazırlanmaktadır. Bunlardan birincisine gelir bütçesi ikincisine gider bütçesi denmektedir. Gelir bütçesi Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanırken gider bütçesi Maliye Bakanlığı, Yüksek Planlama Kurumu, Devlet Planlama Teşkilatı ve diğer tüm harcamacı kamu kuruluşlarının katılımıyla hazırlanır.

3.1. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununa Göre Bütçe Türleri

5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunu ile birlikte 3 bütçe türü kabul edilmiştir. Bunlar sırasıyla merkezi yönetim bütçesi, mahalli idareler bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçesidir.

3.1.1. Merkezi Yönetim Bütçesi

5018 sayılı kamu mali yönetimi ve kontrol kanununu genel gerekçesinde "Bütçe türleri uluslararası standartlara uygun olarak yeniden tanımlamakta ve sınıflandırılmaktadır. Bu çerçevede katma bütçe kaldırılmakta ve bu kapsamda yer alan kamu idareleri idari ve mali statüsüne göre genel bütçeli ya da özel bütçeli daire haline gelmektedir. Ayrıca döner sermaye işletmeleri ve fonların gelir ve giderlerinin ilgili oldukları idare bütçesine dâhil edilmesi sağlanmakta bunların 31.12.2007 tarihi itibariyle tasfiye edilmesi öngörülmektedir".

"Başta merkezi yönetim, yerel ihtiyaçlardan ziyade tüm toplumu ilgilendiren genel ihtiyaçların karşılanması amacına dönük olarak oluşturulan örgütlenmeyi ifade etmekte olup, temel özelliği kararların merkeze bağlı birimler tarafından yerine getirilmesidir. Merkezi yönetimin içinde ise yasama, yürütme ve yargı organları ve

dolayısıyla bunlar kapsamında yer alan bakanlıklar ve bakanlıklara bağlı veya ilgili kuruluşlar yer alır" (Tosun, Cebeci, 2006;8).

3.1.1.1. Genel Bütçeli Kuruluşlar

5018 sayılı kanunda genel bütçeli kuruluşları Devlet tüzel kişiliğine dahil kamu idareleridir.

- TBMM Cumhurbaşkanlığı, Yüksek yargı oranları
- Sayıştay
- Bakanlıklar, başbakanlık
- Bağlı kuruluşları sayabiliriz.

"Genel bütçeli kuruluşlar, tek bir tüzel kişilik dahilinde, aynı nakit idaresi kapsamında kendilerine has mal varlığı ve geliri olmayan, hazine birliği ilkesi kapsamında yer alan idareler olarak varlıklarını sürdürürler" (Tosun, Cebeci, 2006;9)

3.1.1.2. Özel Bütçeli Kuruluşlar

5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunun 12 inci maddesinde özel bütçeyi "Bir bakanlığa veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve bu kanuna ekli(II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir".

Özel bütçeli kuruluşlar;

- Ayrı bir tüzel kişiliğe haizdir.
- Mevzuatla; sosyal, bilimsel, teknik, kültür gibi alanlarda görevlendirilir.
- Belli ölçüde özerkliğe sahiptir.
- Kendilerine özgü mal varlıkları vardır.
- Nakit idarelerini kendileri yürütülürler.

3.1.1.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

"Düzenleyici ve denetleyici kurumlar; özel kanunlarla kurulan kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanmış kurumlardır. Hassas ve teknik bazı alanları siyasal müdahale dışında tutma isteği, düzenleyici ve denetleyici kurumların ortaya çıkış nedenleri arasında ön sırada yer almaktadır. Bu kurumlar kendi yaşamı için önemli

kimi sektörlerde idare edilenleri keyfilikten koruyacak objektifliğin ve yansızlığın güvencesi olarak görülmektedir"(Tosun, Cebeci, 2006;9–10).

3.1.2. Sosyal Güvenlik Kurumlarının Bütçesi

Sosyal güvenlik kurumlarının bütçelerinin hazırlanması, uygulanması ve diğer mali işlemler, 5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi kanunlarındaki hükümlere tabidir. Ancak sosyal güvenlik kurumlarının ayrıntılı harcama programları ile finansman programları bütçe ile birlikte hazırlanır, görüşülür, onaylanır. Ödeneklerde bu usul ve esaslara göre kullanılır. Dolayısıyla bu kurumlar kendi gelirleri ile kendi giderlerini karşılamaktadırlar. Ancak bu kuruluşlarda gelir-gider açığı ortaya çıkması halinde genel bütçeden yapılacak transfer harcaması ile bu açık finanse edilir. (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;48)

3.1.3. Mahalli İdareler

"Mahalli idareler merkezi yönetimin aksine, toplumun geneline değil sadece belli bir kısmını ilgilendiren hususlarda, belli bir bölge ile ilgili olarak faaliyet göstermek amacıyla kurulmuş kurumları ifade eder" (Tosun, Cebeci, 2006;10).

Mahalli idare bütçelerinin hazırlanması uygulanması ve diğer işlemler 5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi kanunlarındaki hükümlere tabiidir. Ancak mahalli idare bütçelerinin ayrıntılı harcama programlarıyla finansman programları, bütçe ile birlikte hazırlanır görüşülür, onaylanır.

"Değişikliklerden en çok etkilenecek olan kamu idarelerinin başında mahalli idareler gelmektedir. Sayı ve yapı olarak farklılıkları nedeniyle, başlarda sıkıntıların ortaya çıkacağı beklenmektedir. Muhasebe, bütçe, mali raporlama ve istatistik ve kontrol süreçlerinde köklü değişiklikler getiren kanun aynı zamanda performans, hesap verilebilirlik ve mali saydamlık ilkeleri açısından da kapalı bir kutu olan mahalli idareleri açık sistemlere doğru yönlendirmeyi amaçlamıştır"(Gülşen,2006;47).

3.2. Gelir Bütçesinin Hazırlanması

Gelir bütçesi; gelir politikası ve hükümet direktifleri doğrultusunda Maliye Bakanlığı Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanır.

Devlet gelirlerinin büyük çoğunluğu vergilerden oluşur. Devlet çıkardığı vergi yasalarıyla gelir ve servet sahibi herkese ve her kuruluştan cebir unsuruna dayanarak vergi alabilir. O yüzden bu tür gelirlere zorunlu gelirler denir. Maliye'de normal gelir sayılan bu paylar, devletin zorlayıcı gücü ile elde edilir. Milli gelirden alınan paylar yeterli görülmezse borçlanmaya başvurulur. İç borçlar milli gelirden zorlanmaya başvurulmadan ihtiyari olarak alınmış paylardır. Bütün bu çabalar finansman ihtiyacını karşılamaya yetmezse, o zaman ya dış borçlanmalara başvurulur ya da merkez bankası kaynaklarına başvurulur.

Devlet gelirlerinin sayısının fazlalığından dolayı her bir devlet geliri için farklı tahmin yöntemleri benimsenmiştir.

3.2.1. Otomatik Yöntemler

Otomatik yöntemlerde uygulaması biten son birkaç yılda kesinleşen rakamları yeni yılın tahmini olarak gösterir. Normal koşullarda bir ülkede gelişen teknoloji ve ekonomik düzenin bir gereği olarak ekonomi büyür ve devlet gelirleri otomatik olarak artmaktadır. Otomatik yöntemleri üçe ayırarak incelemek mümkündür:

- Bir önceki yıl yöntemi :"Bu yöntemde yeni yıl bütçesinin gelir rakamları, sonucu alınan mali yılın gelir rakamlarından yararlanılarak saptanır. Böylece bir yıl önceki mali yılda elde edilen kesin gelir rakamları, tahmini yapılan mali yıl bütçesi için esas kabul edilir" (Edizdoğan, 2005; 246).

Örneğin 2000 yılında yapılacak mali yıl bütçesinin hazırlıkları 1999 yılında yapılır ve bütçe sonuçları bakımından 1998 yılına bakılır ve 1998 yılındaki olayları çok iyi bir şekilde irdelemek gerekir. 1958 yılına kadar da Fransa'da uygulanan bu sistem çok hızlı gelişme gösteren günümüz toplumları için uygulanması imkânsızdır.

- Ortalama artışa göre artırma yöntemi:"Son birkaç yılın gelir rakamlarının artış oranı belirlenmekte ve sonucu bilinen bir önceki yılın rakamları aynı oranda artırılmaktadır" (Akdoğan, 2006;336). Bu sistemin en büyük zaafı kriz yılları öncesi ve sonrası için çözüm üretmemesidir.

- Ortalama Yöntem :“Bu yöntemde son birkaç yılın kesinleşen gelir rakamlarının ortalaması yeni yıl bütçesinin gelir tahmini olarak aynen alınır. Bu yöntem ülkemizde meşrutiyet döneminde uygulanmıştır” (Edizdoğan,2005;248).

Örneğin 1996, 1997, 1998 yıllarına ait kesinleşen gelir rakamları alınır ve toplam üçe bölünerek bulunan arkam 2000 yılı gelir rakamları alınır. “Gelir kanunları ile ilgili olarak yapılacak değişiklikler, hizmet alanı ve büyüklükler ile ilgili değişiklikler, gelir tahminleri sırasında dikkate alınır”(Akdoğan, 2006;337).

3.2.2. Doğrudan Tahmin Yöntemi

Bu yöntemde piyasa şartları, hükümetlerin öncelikleri çerçevesinde maliye bakanlığı gelir politikaları genel müdürlüğü tarafından doğrudan tahmin yöntemine göre geniş yetkiler kullanarak bütçeyi hazırlar. Maliye bakanlığı içinde bulunan bütçe döneminin genellikle 8 aylık bir bölümüne ilişkin gerçekleşmiş gelirleri veri olarak alır. Buna bir önceki yılın son 4 ayının gelirlerini de ekleyerek yeni yıl bütçesinin gelir tahminini hazırlar. Sonra gelir bütçesi kanunu tasarısına B cetveli olarak eklenir. Ülkemizde bu sistem uygulanmaktadır.

3.3. Gider Bütçesinin Hazırlanması

Maliye Bakanlığı ve devlet planlama teşkilatı 5018 sayılı kamu mali yönetimi ve kontrol kanununa göre bütçesinin hazırlanmasında etkin görev almışlardır. Maliye Bakanlığı Bütçe Mali ve Kontrol Genel Müdürlüğü ve harcamacı kuruluşlar cari bütçeyi hazırlar. Harcamacı kuruluşlar ve devlet planlama teşkilatı yatırım bütçesini hazırlar.

“Merkezi yönetim bütçesinin hazırlanma süreci, bakanlar kurulunun mayıs ayının sonuna kadar toplanarak kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri de kapsayacak şekilde DPT müsteşarlığınca hazırlanan orta vadeli programı kabul etmesiyle başlar. Orta vadeli program aynı süre içerisinde resmi gazetede yayınlanır. Maliye Bakanlığı tarafından gelecek 3 yılın mali hedeflerinde gösteren orta vadeli mali program Haziran 15’e kadar YPK tarafından hazırlanan resmi gazetede yayınlanır” (www.maliye.gov.tr/mevzuat)

3.4. Orta Vadeli Mali Plan

Kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek amacıyla, bütçe çağrısı ve bütçe hazırlama rehberi maliye bakanlığınca hazırlanır. Yatırım genelgesi ve yatırım programı hazırlama rehberi ise DPT müsteşarlığınca hazırlanarak haziran ayı sonuna kadar resmi gazetede yayınlanır.

3.5. Orta Vadeli Program

"Merkezi yönetim bütçesinin hazırlama süreci, Bakanlar Kurulunun Mayıs ayının sonuna kadar Orta vadeli programı kabul etmesi ve programın resmi gazetede yayınlanması ile başlamaktadır. Mahalli idareler için bu programın önemi gelecek yıllara ilişkin enflasyon, deflatör, gsmh, büyüme ve döviz kurları gibi her kurumun geleceğe ilişkin öngörülerini etkileyecek makro büyüklüklere ilişkin hedefler vermesidir" (Tosun, Cebeci,2006;51).

Orta vadeli programda bulunması gereken unsurlar;

* Gelecek üç yıla ilişkin gelir ve gider tahmini
* Hedeflenen açık ve borçlanma durumu
* Kamu giderlerinin ödenmesi

3.6. Bütçe Hazırlama Rehberi

Bütçe hazırlama rehberi ile yatırım programı hazırlama rehberi; bütçe tekliflerinin hazırlamasına esas olmak üzere, kamu idarelerince uyulması gereken genel ilkeleri nesnel ve ölçülebilir standartları hesaplama yöntemlerini, bunlara ilişkin olarak kullanılacak cetvel ve tablo örneklerini ve diğer bilgileri içerir.

Özellikle fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırmalara ilişkin değişiklikler veya yeni açılımlar bütçe hazırlama rehberi ile duyurulmaktadır. Bütçe hazırlama rehberine ilave olarak İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün gerek duyması halinde genelge çıkartılabilir.

Kamu kuruluşları çok yıllı bütçeleme anlayışı içerisinde orta vadeli programla ortaya konan stratejik hedefler doğrultusunda temmuz ayı içerisinde birimler taleplerini idareye bildirmelidir.

Kamu kuruluşlarının bütçe tekliflerini hazırlamaları 1–3 Temmuz tarihleri arasında yapılmaktadır. Bütçe teklifi kavramının içine bütçe hazırlama rehberiyle

istenen formlar girmektedir. Bu formlar aracılığı ile gider cetveli (A cetveli) ve gelir cetvelini (B cetveli) oluşturulur. Bütçe tekliflerinin özünü gelir ve gider cetvelleri oluşturmaktadır. Bununla birlikte ilk defa bu yılki bütçe hazırlama süreci ile talep edilen finansman (F cetvelinde) bütçe teklifinin özünü oluşturan cetveller arasındadır. F cetveli finansman, cetveli II ve III sayılı cetvellerde yer alan ve bütçesi denk olmayan kurumlarca oluşturulması gereken bir cetveldir. Bu cetvel ilk defa 2006 yılı içerisinde kullanılmıştır.

"Bütçeler açık verebilir. Açık iki şekilde karşılanır:

* Kasa nakdi

* Borç

Bütçeler fazla verebilir.

* Kasada nakit olarak tutulur

* Borç verilir

İşte bütçenin açık veya fazla vermesi finansman cetvelinin konusudur. Finansman cetvel açığın nasıl karşılanacağını veya fazlanın nasıl değerlendirileceğini açıklar. Öte yandan özel bütçeli kurumlar, düzenleyici ve denetleyici kurumlar bütçe hazırlık sürecinde finansman cetvelini oluşturacaktır. Finansman cetvelinde yer alan tutarı bütçelerinde ödenek teklifi olarak talep edeceklerdir"(Tosun, Cebeci, 2006;56).

Kurumlar Temmuz sonuna kadar Maliye Bakanlığına bütçe tekliflerini vermek zorundadırlar. Kamu idareleri beraberinde yatırım tekliflerini DPT'ye vermesi gerekir.

3.7. Bütçenin Onaylanması

Hükümetler merkezi yönetim bütçe kanun tasarısı ve milli bütçe tahmin raporunu mali yılbaşından 25 gün önce meclise vermek zorundadır.

"Milli bütçe tahmin raporunda, gelecek mali yıldaki kaynaklar ve bunların kullanılma durumları şematik bir sayfa içinde gösterilir. Bu şemada gayrisafi milli hâsıla, dış kaynaklar, bunların toplamı, sabit sermaye yatırımları, stok değişimi, bunların özel ve kamuya ait miktarları, yatırım ve tüketim toplamları ile yine özel ve kamuya ait olmak üzere ayrı ayrı yer almaktadır. Böylece, raporla, ülkenin büyüme, fiyatlar dengesi, yatırım-tüketim eğilimleri dış ticaret dengesi ile kamu ve özel sektör toplam kaynakların toplam kullanımı gösterilmekte ve bu genel ekonomik yapı içinde bütçe dengesi sağlanmaktadır"(Coşkun, 2000, 173)

"TBMM'ye sunulan Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısıyla Milli Bütçe Tahmin Raporu, TBMM bütçe komisyonunda incelenir. Bütçe komisyonu 25 iktidar, 15 muhalefet olmak üzere 40 kişiden oluşur. Bütçe komisyonunda Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı 55 gün içinde görüşülür. Bütçe komisyonunda merkezi yönetim bütçe tasarısına ilişkin her türlü değişiklik yapılabilir. Ancak Bütçe Komisyonuna yeni bir merkezi yönetim kanunu verilemez" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;104).

3.8. Geçici Bütçe Ve Ek Bütçe Uygulanması

5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanununda bütçeler 3 yıllık stratejik planlar çerçevesinde, yıllık olarak yapılmaktadır.

"Geçici bütçe zaruretlerin doğurduğu bir kurumdur. Bütçe reddedilir ya da herhangi bir sebeple yeni bütçenin mali yılbaşına yetişmeyeceği anlaşılırsa, geçici bütçe yapımı kaçınılmaz olur. Bu uygulamanın çaresizliği çare bulma yönü bir yana bırakılırsa bazı sakıncaları peşinden sürüklediği ortadadır.

- Meclis ve bütçenin hazırlanması sırasında, görev alan birimler için yüktür.
- Muhasebe kayıtlarında karışıklıklara yol açabilir.
- Bütçeler normal şartlarda hazırlandığından çeşitli alanlarda iyileştirmeler genişletmeler getirir, geçici bütçe bu tür uygulamalarda zayıftır.
- Mali denetimi zayıflatır" (Gürsoy, 1980;311).

Bütçede yer alan bir programdaki ödeneğin yetmesi ya da bir tür harcama için herhangi bir ödenek olmaması halinde meclis tarafından çıkarılan bütçeye, ek bütçe denir. Ek bütçe, merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması ve çıkarılması sürecine tabidir, ancak ek bütçenin çıkarılabilmesi için karşılığının gelir gösterilmesi şarttır.

3.9. Bütçenin Uygulanması

Meclis bütçeyi kabul etmesi sonucunda hükümete harcama yapma ve gelirleri toplam yetkisi vermiştir.

3.9.1. Gelirlerin Toplanması

"Bütçeyi hazırlayan yürütme organı, yasama organından yetki ve izin almak suretiyle bütçeyi uygular. Böylece gelirlerin toplanması için izin, giderlerin yapılması için yetki almış olur. Dolayısıyla bütçe kanunlaşmak suretiyle gelirlerin toplanması için

yürütme organına izin vermiş olur. Gelirlerin toplanmasında yürütme organı bu yetkisini, vergilerin aşamaları olan tarh, tebliğ, tahakkuk ve tahsil esaslarına uygun olarak kullanmaktadır"(Bülbül,2005;109)

Yürütme organı gelirleri toplarken, bazı ilkelere uymak zorundadır. Bu ilkeler, 5018 sayılı kamu mali yönetimi ve kontrol kanunun 36 ıncı maddesinde aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- Maliye bakanlığı, gelir politikalarını ve uygulamaları konusunda ilkelerini, amaçlarını stratejilerini ve taahhütlerini her mali yılbaşında kamuoyuna duyurur.

- Mükellef ve sorumlulara, vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerini kolayca yerine getirebilmeleri için gerekli hizmetler sağlanır.

- Mükellef ve sorumluların vergiye uyumu teşvik edilir.

- Hakların korunması ve yükümlülükler konusunda mükelleflerin bilgilendirilmesi için ilgili idareler tarafından gerekli önlemler alınır.

3.9.2. Giderlerin Yapılması

"Genel bütçe kapsamındaki kamu iradeleriyle genel bütçeden yardım alan özel bütçe kapsamındaki idareler dâhil olmak üzere bu idarelere ait ödeneklerin kullanımının önceden planlanabilmesi amacıyla ayrıntılı harcama programları hazırlanır ve vize edilmek üzere Maliye Bakanlığına gönderilir. Bütçe ödenekleri, Maliye Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde nakit planlaması da dikkate alınarak vize edilen ayrıntılı harcama programları ve serbest bırakma oranlarına göre kullanılır. Serbest bırakılmayan ödenek kısmı bloke edilerek yapılan planlama doğrultusunda zamanı gelince serbest bırakılır" (Bülbül, 2005;110).

Maliye Bakanlığı ödenek dağıtımında genellikle serbestîyi üçer aylık dönemler halinde serbest bırakır.

"Normal sürecinde yürüyen bir bütçenin uygulama sürecinde yapılan ilk işlem, ayrıntılı harcama programı veya ayrıntılı finansman programı hazırlamaktır. Ayrıntılı harcama programı, gider bütçesinin aylar itibariyle gösterilmişi halidir. Ayrıntılı faaliyet programı ise gelir, gider ve finansman cetvellerinin tertipler düzeyinde programlara bağlanması neticesinde alınan bir rapordur" (Tosun, Cebeci, 2006;63).

Kamu idarelerinin bütçelerinde yer alan ödenekler dâhilinde harcama yaparlar. 5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunuyla duyun olayı kaldırılmış. Çok yılı

bütçenin bir gereği olarak kullanılmayan ödeneklerin ertesi yıla devir olayından vazgeçilmiştir.

Bütçe komisyonu mali yıl başlamadan 20 gün önce genel kurula sevk edilir. Mecliste gelir arttırıcı ve gider azaltıcı önerilerde bulunulamaz.

5018 sayılı kamu mali yönetim kanunun 18 inci maddesinde belirtildiği üzere bütçenin mecliste görüşülmesi sırasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

- Orta vadeli mali planı da içeren bütçe gerekçesi
- Yıllık ekonomik rapor
- Vergi muafiyeti istisnası ve indirimleriyle benzere uygulamalar nedeniyle vazgeçilen kamu gelirleri cetveli
- Kamu borç yönetimi
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin son iki yıla ait bütçe gerçekleşmeleri ile izleyen iki yıla ait gider ve gelir tahminleri
- Mahalli idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri
- Merkezi yönetim kapsamındaki olmayıp merkezi yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların listesi eklenir.

Bölümler itibariyle onaylanan merkezi yönetim kanunu Cumhurbaşkanının onayının ardından 31 Aralıktan itibaren resmi gazetede yayınlanır.

Yüklenme, usulüne uygun olarak düzenlenmiş sözleşme esaslarına veya kanun hükmüne dayanılarak iş yaptırılması mal veya hizmet alınması karşılığında geleceğe yönelik bir ödeme yükümlülüğüne girilmesidir. Bütçede yeterli ödeneği bulunmayan işler için yüklenmeye girişilmez. Yüklenme süresi mali yılla sınırlıdır. Harcama yetkilileri tahsis edilen ödenekler dâhilinde yüklenmeye girişebilirler. Yüklenmeye girişilen tutara ait ödenekler saklı tutulur; başka iş yaptırılması, mal veya hizmet alınması için kullanılmaz.

3.10. Harcama Yetkilisi ve Yetkisi

Bütçe kanunu ile birimlere ödenekler verilmiştir. Bu ödenekleri kullanan kişilere ise harcama yetkilisi denir. Üç tür harcama yetkilisi vardır: Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde harcama yetkilileri, sosyal güvenlik kurumlarında harcama yetkilileri, özel bütçeli idarelerde harcama yetkilileri vardır.

Tablo 1. Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinde Harcama Yetkilileri

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Başbakanlık, Bakanlık (Milli Savunma Bakanlığı hariç)	Müsteşar	Kurul Başkanlığı Genel Müdürlük Başkanlık Müstakil Daire Başkanlığı Müşavirlik Özel Kalem Müdürlüğü Savunma Sekreterliği Merkez	Kurul Başkanı Genel Müdür Başkan Daire Başkanı Müşavir Özel Kalem Müdürü Savunma Sekreteri Başkan
Müsteşarlık	Müsteşar	Kurul Başkanlığı Genel Müdürlük Müstakil Daire Başkanlığı Başkanlık Müşavirlik Özel Kalem Müdürlüğü Savunma Uzmanlığı	Kurul Başkanı Genel Müdür Daire Başkanı Başkan Müşavir Özel Kalem Müdürü Savunma Uzmanı
Genel Müdürlük	Genel Müdür	Kurul Başkanlığı Müstakil Daire Başkanlığı Daire Başkanlığı Başkanlık Müdürlük Savunma Sekreterliği Sivil Savunma Uzmanlığı Savunma Uzmanlığı Müşavirlik Akademi Başkanlığı Birim	Kurul Başkanı Daire Başkanı Daire Başkanı Başkan Müdür Savunma Sekreteri Sivil Savunma Uzmanı Savunma Uzmanı Müşavir Akademi Başkanı Birim Amiri
Başkanlık	Başkan	Kurul Başkanlığı Müstakil Daire Başkanlığı Daire Başkanlığı Savunma Uzmanlığı Savunma Sekreterliği Müşavirlik	Kurul Başkanı Daire Başkanı Daire Başkanı Savunma Uzmanı Savunma Sekreteri Müşavir
Genel Sekreterlik	Genel Sekreter	Daire Başkanlığı	Daire Başkanı
Yüksek Mahkemeler ve Sayıştay	Başkan	Genel Sekreterlik Özel Kalem Müdürlüğü	Genel Sekreter Özel Kalem Müdürü
Kurul	Başkan	Genel Sekreterlik Denetim ve İnceleme Grupları	Genel Sekreter Genel Sekreter
Kurum	Başkan	Müstakil Daire Başkanlığı Müşavirlik Savunma Uzmanlığı	Daire Başkanı Müşavir Savunma Uzmanı

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr/mevzuat

Tablo 2. Özel Bütçeli İdarelerde Harcama Yetkilileri

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Üniversite ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri	Rektör	Genel Sekreterlik Daire Başkanlığı Hukuk Müşavirliği Fakülte Yüksekokul Meslek Yüksekokulu Enstitü Hastane Merkez Bölüm Savunma Uzmanlığı	Genel Sekreter Daire Başkanı Hukuk Müşaviri Dekan Müdür Müdür Müdür Başhekim Müdür Başkan Savunma Uzmanı
Müsteşarlık	Müsteşar	Müstakil Daire Başkanlığı Hukuk Müşavirliği	Daire Başkanı Hukuk Müşaviri
Genel Müdürlük	Genel Müdür	Kurul Başkanlığı Müstakil Daire Başkanlığı Müdürlük Sivil Savunma Uzmanlığı Savunma Uzmanlığı Hukuk Müşavirliği Şube Müdürlüğü	Kurul Başkanı Daire Başkanı Müdür Sivil Savunma Uzmanı Savunma Uzmanı Hukuk Müşaviri Şube Müdürü
Merkez	Merkez Başkanı veya Genel Sekreter	Genel Sekreterlik Başkanlık Müdürlük Hukuk Müşavirliği	Genel Sekreter Başkan Müdür Hukuk Müşaviri
Başkanlık	Başkan	Genel Sekreterlik Müstakil Daire Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü Hukuk Müşavirliği Müdürlük Genel Koordinatörlük Grup Başkanlığı	Genel Sekreter Daire Başkanı Özel kalem Müdürü Hukuk Müşaviri Müdür Genel Koordinatör Grup Başkanı
Kurum	Başkan	Kurul Başkanlığı Genel Sekreterlik Müstakil Daire Başkanlığı Daire Başkanlığı Sivil Savunma Uzmanlığı Hukuk Müşavirliği Enstitü Müdürlük Merkez Başkanlık	Kurul Başkanı Genel Sekreterlik Daire Başkanı Daire Başkanı Sivil Savunma Uzmanı Hukuk Müşaviri Müdür Müdür Başkan Başkan
Kurul	Kurul Başkanı	Üniversitelerarası Kurul	Ü. Kurul Başkanı
Enstitü	Başkan, Genel Müdür veya Müdür	Genel Sekreterlik Müstakil Daire Başkanlığı Daire Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü Sivil Savunma Uzmanlığı Savunma Uzmanlığı Hukuk Müşavirliği Müdürlük Koordinatörlük	Genel Sekreter Daire Başkanı Daire Başkanı Özel Kalem Müdürü Sivil Savunma Uzmanı Savunma Uzmanı Hukuk Müşaviri Müdür Koordinatör

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr/mevzuat

Tablo 3. Sosyal Güvenlik Kurumlarında Harcama Yetkilileri

Teşkilat Yapısı	Üst Yönetici	Bütçeyle Ödenek Tahsis Edilen Harcama Birimi	Harcama Yetkilisi
Kurum	Başkan	Kurul Başkanlığı Genel Müdürlük Müstakil Daire Başkanlığı Savunma Uzmanlığı Hukuk Müşavirliği Uzmanlık	Kurul Başkanı Genel Müdür Daire Başkanı Savunma Uzmanı Hukuk Müşaviri Uzman
Genel Müdürlük	Genel Müdür	Kurul Başkanlığı Daire Başkanlığı Hukuk Müşavirliği Sivil Savunma Birimi	Kurul Başkanı Daire Başkanı Hukuk Müşaviri Sivil Savunma Uzmanı

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr/mevzuat

"Teşkilat yapısında üst yönetici ile harcama birimleri arasında yönetim kademesi yer almak şartıyla, bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama birimlerinin harcama yetkisi harcama türleri itibariyle kısmen veya tamamen; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanlığının, sosyal güvenlik kurumlarında ilgili bakanlığın uygun görüşü ve üst yöneticinin onayı ile bir üst yönetim kademesinde birleştirilebilirler" (Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ 1).

3.11. Giderlerin Gerçekleştirilmesi

Bir harcamanın gerçekleştirilebilmesi için sırasıyla şu aşamalardan geçmesi gerekir. Öncelikle bütçeden ödenek ayrılması gerekir, ilgili memur gerekleri evrakları hazırlar ve birim amiri onaylar ve ödeme emrine bağlayarak ödenmesi için muhasebe servisine gönderilir.

Mali yıl içerisinde bazı giderler tüm aşamaları yapılmasına rağmen, alacak sahipleri tarafından talep edilmezler, bu tür alacaklar bütçeye gider yazılarak emanet hesabına alınırlar. Beş yıl boyunca bu para bütçede emanette kalır eğer bu süre içerisinde talep olmazsa zamanaşımına uğrayarak bütçeye gelir kaydedilirler.

Geçmişte yapılan uygulamalarda nakitlerin kayda giriş süresine ödeme yapılırdı ancak devlet zor duruma düşürdüğünden dolayı ödemelerin önem sırasına göre bir uygulamaya geçilmiştir. Buna göre sırasıyla; kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon, kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara, ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilecektir.

Avans ve kredi sağlanarak ön ödeme yapılabilir. Ön ödeme yapmak için ilgili mevzuatın izin vermesi karşılığının olması ve harcama yetkilisinin izin vermesi gerekir. Bu ön ödeme hangi iş için verilmişse o iş için kullanılması gerekir.

"Avans işi yapacak, mal veya hizmet sağlayacak olan kişi veya kuruluşa ödenmek üzere, doğrudan mutemede verilir. Yurtdışı teşkilatının ihtiyaçları için verilen avanslar mutemetler adına mahallinde ki banka hesaplarına transfer edilir. Bir mutemede verilecek avans toplamı, belirlenen avans tutarını aşmamak koşuluyla bütçenin çeşitli tertiplerinden olabilir. Ön ödemeler hangi iş için verilmiş ise yalnızca o işte kullanılır" (Tosun, Cebeci,2006;98).

Yolluk ve diğer giderler için yapılan peşin ödemelere bütçe içi avans denirken, özel kanunlarda öngörülen hükümlere göre peşin ödenmesi gereken maaş ücret ve benzeri giderlerin ertesi yılı ilgilendiren kısmı ile sözleşmede öngörülen ve ilgililerin talebi üzerine bütçe dışı avans olarak verilir.

Avans alan memur harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, görev süresinin bitimini takiben 1 ay içerisinde, özel bir harcama için harcama öncesi kredi açılmışsa eğer iş bitimini takiben 3 ay içinde avans kapatmak durumundadır. Aksi halde 6183 amme alacakları usulü hakkında kanun hükümleri uygulanır.

Bütçede belirtilen bir ödeneğin 31 Aralık tarihi itibariyle kullanılmaması halinde merkezi yönetim bütçe kanunda belirtilen haller dışında ödenek iptal edilir. Bu devir işlemlerinde genel bütçeli idareler için Maliye Bakanı diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticiler görevlidir.

Her kurum bütçesi kendi ve Maliye Bakanlığı çalışmasıyla uzun müzakereler sonucu meclis tarafından onaylanmıştır. Yani her birimi doğruluk ilkesi gereği gerektiği kadar ödenek verilmiştir. Ödeneğin başka bir birime aktarılması bu ilkeleri ihlal edeceğinden dolayı kanunla yapılmıştır.

5018 sayılı kamu mali yönetim kanunun 21 inci maddesinde de belirtildiği üzere merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yılı bütçe kanunda farklı bir oran belirlenmedikçe yüzde beşine kadar bütçeleri içinde ödenek aktarması yapılabilir. Bu şekilde yapılan aktarmalar yedi gün içinde maliye bakanlığına bildirilir. Personel giderleri tertiplerinden, aktarma yapılmış tertiplerden ve yedek ödenekten aktarma yapılmış tertiplerden diğer tertiplere aktarma yapılmaz.

Harcama birimi yetkililerinin ellerindeki ödenekler taşra birimlerinin kullanımı amacıyla yerindelik olgusu gereği taşra birimlerine strateji geliştirme daire başkanlığı mali hizmetler birimi aracılığı ile ödenek gönderme belgesi düzenleyerek devrederler.

"Maliye Bakanlığı bütçesine genel bütçe kapsamında yer alan kamu idareleriyle merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilen özel bütçeli idarelerin, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerinde öngörülmeyen giderleri karşılamak ve bütçelerine gerektiğinde aktarma yapılmak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde 2'sine kadar konulan ödeneğe yedek ödenek denir" (Tosun, Cebeci,2006;68).

"Kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri, devletin milli güvenliği ve yüksek menfaatleri ile devlet itibarının gerekleri, siyasi sosyal ve kültürel amaçlar ve olağanüstü hizmetlerle ilgili hükümet icapları için kullanılmak üzere başbakanlık bütçesine konulan ödeneğe örtülü ödenek denir. Başbakanın ve ailesinin kişisel ihtiyaçları ve seçim sırasında kullanılamaz" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;118).

3.12. Kesin Hesap

"Kesin hesap; bütçe gelirleri ve giderleri ile ilgili son durumu ortaya koyan ve yasama denetimine olanak veren bir uygulamadır" (Akdoğan,2006,374).

Kesin hesap kanun tasarısının ekinde şunlar bulunur.

- Genel mizan
- Bütçe gelirleri kesin hesap cetveli ve açıklaması
- Bütçe giderleri kesin hesap cetvelleri ve açıklaması
- Bütçe gelir ve giderlerinin iller ve idareler itibariyle dağılımı
- Devlet borçları ve hazine garantilerine ilişkin cetveller
- Yılı içerisinde silinen kamu alacakları cetveli
- Maliye Bakanlığı tarafından gerekli görülen diğer belgeler.

5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunun 42 ve 43 üncü maddelerinde belirtildiği üzere TBMM bir önceki yıla ilişkin olarak idarelerin faaliyet raporlarını, genel faaliyet raporu, dış denetim genel değerlendirme raporu ve kesin hesap kanunu tasarısı ile bir sonraki yıla ilişkin merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısını birlikte görüşür. Bu raporlar ile genel uygunluk bildirimi TBMM komisyonlarında öncelikle görüşülür.

3.13. Bütçe Hesaplarının Kapatılması

Muhasebe sistemlerinde açılan hesapların devlet muhasebesinin denkliği açısından usulü çerçevesinde kapatılması gerekmektedir. Bütçe hesapları iki sistem kullanılarak kapatılmaktadır.

Egzersiz usulüne göre bir gider veya gelir yapıldığı yılın kayıtlarına göre kapatılır. Yani o yılın bütçesi son kayıt yapılana kadar o yılın bütçesi kapatılmaz. Örneğin 2005 yılında tahakkuk işlemleri yapılmış ve ilgililere ödenmemiş giderler 2006 yılında ödenirse, bu giderler 2006 yılı bütçe hesaplarına yazılır. Aynı şekilde 2005 yılında tahakkuk ettirilmiş ancak tahsil edilmemiş bir gelir 2006 yılında tahsil edilirse, hesapları kapatılmamış olan 2006 yılı bütçe hesaplarında gösterilir.

"Egzersiz usulü sınırlı ve sınırsız egzersiz usulü olarak ikiye ayrılır. Sınırlı egzersiz usulünde eski bütçe hesaplarının belirli bir süre içinde kapatılması gerekir. Sınırsız egzersiz usulünde ise bütçe hesaplarının kapatılması için belirli bir üst süre olmayıp gelir ve gider işlemleri kapatılıncaya kadar bütçe hesapları açık tutulur" (Tügen,1999;180).

Jestiyon usulü Türkiye'de de uygulanan bütçe kapatma sistemdir. Bu sisteme göre tahakkuk ettirildiği halde ödenmemiş giderler ile tahakkuk işlemleri tamamlanmakla beraber tahsil edilmemiş gelirler tahsil ya da ödenme işleminin yapıldığı yılın bütçesine kaydedilir. Bu sisteme göre, 2005 yılında tahakkuk ettirilmesine rağmen hak sahiplerine ödenmemiş giderlerle, tahsil edilmemiş gelirlere ilişkin işlemler 2007 yılında tamamlanmışsa söz konusu gider ve gelirler 2007 yılı bütçesine yazılır.

"Esasen her iki usulün de sakıncalı ortak yönü, ita amirlerinin harcamalar konusunda gösterdikler tutumdu. İta amirleri o yıla ilişkin bütçe ödeneklerinin ertesi yıl kullanamayacakları ve ödeneklerinin ertesi yıl kullanamayacakları ve ödeneklerinin ertesi yıl artırılmayacağı düşüncesiyle ödeneklerinin tamamını kullanmak isterler. Bu sakınca egzersiz usulünde tamamlayıcı süre nedeniyle daha açık olarak ortaya çıkmaktadır" (Tügen,1999;183).

3.14. Faaliyet Raporları

"Kamu idarelerinin yürüttükleri faaliyetler bağlamında hedeflenen amaçlara hangi ölçüde ulaştıkları ve söz konusu hedeflerden sapma dereceleri, hazırlanan faaliyet raporları ile ortaya konmaktadır"(Akdoğan, 2006;372).

"Birim faaliyet raporu, genel bütçe kapsamındaki kamu idareler özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumlarının ilgili mali yıla ilişkin birim faaliyet raporları harcama yetkilileri tarafından izleyen mali yılın en geç mart ayı sonuna kadar üst yöneticiye sunulur. **Mahalli idareler genel faaliyet raporu,** mahalli idarelerin idare faaliyet raporları esas alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından izleyen mali yılın haziran ayının 15'ine kadar kamuoyuna açıklanır. Bu raporun birer örneği aynı süre içerisinde Sayıştay'a ve Maliye bakanlığına gönderilir. **İdari faaliyet raporu, g**enel bütçe kapsamındaki kamu idareleri özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporları esas alınarak üst yöneticiler tarafından izleyen mali yılın, en geç nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanır. Bu raporların birer örneği aynı süre içinde Sayıştay'a ve Maliye Bakanlığına gönderilir. **Genel faaliyet raporu,** merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin ve sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanır ve haziran sonuna kadar kamuoyuna açıklanır. Aynı süre içinde Sayıştay'a gönderilir" (Tosun, Cebeci, 2006;110–111).

Bu raporların hazırlanması ve kamuoyuna açıklanmasının arkasında iki olay vardır. Birincisi malı saydamlık ve açıklanabilirlik ilkesi gereği vergi mükelleflerinin verdiklerini vergilerin nerelere ne şekilde harcandığının açıklama isteği, ikincisi ise Avrupa Birliği müktesebatının gerekleridir.

"TBMM bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür. Bu görüşmelere, üst yönetici veya görevlendireceği yardımcısının ilgili bakanla birlikte katılması zorunludur" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;121).

3.15. Bütçe Denetimi

1927 yılından beri uygulanan Muhasebe-i Umumiye Kanunu gereği idari, yargısal, yasama denetimi denilen üçlü denetim sistemi vardır, ancak sistemi tamamıyla değişmiştir. Harcama öncesi kontrol ve iç denetimden oluşan iç kontrol sistemi ve dış denetim sistemi getirmiştir. Yasama denetimi ise devam etmektedir.

3.15.1. İç Kontrol Sistemi

İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynaklarının korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenli olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlamaktadır. Mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığınca belirlenirken, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler, geliştirilecek ve uyumlaştırılacaktır.

Kamu mali yönetim ve kontrol kanunun 56 ıncı maddesinde iç kontrolün amaçlarını aşağıdaki gibi belirtmiştir.

a) Kamu gelir, gider varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi

b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini

c) Her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini

e) varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamaktadır.

İç kontrolün unsurları ise;

Kontrol ortamı: İdarenin yöneticilerinin ve çalışanların iç kontrolü gereklerine inanmaları

Risk değerlemesi: Mevcut sorunları ve mevcut riskleri rasyonel bir şekilde değerleme.

Kontrol faaliyetleri: Risklere karşı alınması gereken pozisyonların belirlenmesi

Bilgi ve iletişim: Arşivlemeyi, bir bilgi istenildiği zaman hemen bulunabilecek şekilde tasarımlamak gerekir.

Gözetim: Faaliyet raporları çerçevesinde durumu devamlı izlemek.

3.15.1.1. Ön Mali Kontrol

Harcama öncesi kontrol, ödeneklerin tahsisinden, ödeneğin kullandırılmasına kadar geçen işlemleri tamamını kapsamaktadır.

- Ödenek tahsis edilmesi
- Yüklenmeye girişilmesi
- İhale yapılması
- Sözleşme yapılması
- Mal veya hizmetin teslim alınması
- İşin gerçekleştirilmesi
- Ödeme emri belgesi düzenlemesi ve harcama yetkili tarafından alınacak

benzeri mali kararları kapsar.

3.15.1.2. Mali Hizmetler Birimi

"Kanunun bütünü itibariyle bir değerlendirme yaptığımızda, harcama birimlerinin kendi görev alanlarına ilişkin hizmetleri yürütürken geniş yetkiler kullandıkları ve neredeyse bağımsız bir idare rahatlığında hareket kabiliyetine sahip oldukları görülmektedir. Doğal olarak bu tarz bir yetki kullanımına ilişkin sorumluluklarını da göz ardı etmemek gerekir. her idare nispeten bağımsız hareket eden bu birimlerin mali yönetimini bütünlüğü açısından mali koordinasyonu sağlayacak, onlara ihtiyaç duydukları zamanda mali alanda ihtisaslaşmış hizmeti verecek ve işlerin doğru ve düzgün gitmesini sağlamak üzere kontrol sistemleri tasarlayacak ve geliştirecek; idarenin mali iş ve işlemlerinin tamamı itibariyle üst yönetici adına idarenin bütününe yönelik mali işlerin koordinasyon idaresini yürütecek uzman bir birime ihtiyaç duyulmaktadır. Bu işleri yürütecek birim mali hizmetler birimi olarak adlandırılmaktadır" (Tosun, Cebeci,2006;145).

5018 sayılı kamu mali yönetim ve kontrol kanunun 60 ıncı maddesinde bu birimin görevleri sayılmıştır:

- Bütçeyi hazırlamak, izleyen iki yılın bütçe tahminlerini yapmak, bütçe kayıtlarını tutmak.

- Bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak, ödenek gönderme belgeleri düzenlemek.

- Harcama yapılması ve gelir elde edilmesine ilişkin mali işlemler yürütmek.

- Bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bunların raporlarını sağlamak.

3.15.1.3. Muhasebe Hizmetleri

Kamu mali yönetim ve kontrol kanunun 49 uncu maddesinde muhasebe sisteminin şu şekilde tarif etmektedir. Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür. Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

Muhasebe yetkilileri yeni kanunla en basit noktada diğer birimlere göre çok az risk alarak çalışmaktadırlar. Yeni kanunla kasa olmaktan çok da öteye gitmemektedir. Ödeneklerin hak sahiplerine uygun surette ödenmesini sağlamaktır. Kısaca muhasebe yetkilileri;

- Evraktaki imzaların tam olmasını
- Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatta sayılan belgelerin tam olmasını
- Maddi hata bulunup bulunmadığını
- Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri kontrol etmekle yükümlüdür.

3.15.1.4. İç Denetim

"İç denetim idarenin çalışmalarını geliştirmek ve değer katmak amacına sahiptir. Denetim esas itibariyle yönetimin bir fonksiyonudur. Bu nedenle, yönetimle aynı amaca hizmet etmelidir ki, bu da kurumun hedeflerine ulaşmasıdır. Bu nedenle iç denetim faaliyeti eksiklikleri bulup eleştirmekten daha öte bu eksikliklerin nasıl giderileceği üzerinde yoğunlaşır. Denetim alanı kişisel faaliyetlerden daha ziyade sisteme yöneliktir.

Bu idarenin geliştirilmesi ve katma değer üretmesi açısından bir anlam ifade eder. Aslında, geniş bir perspektiften bakıldığında, denetimin bizzat varlığı dahi yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesinde caydırıcılık fonksiyonu gereği hesap edilemeyen bir katma değer yaratır. Bu katma değerin hesabı ancak iç denetim sistemi kurulmamış bir kurumun işlem ve faaliyet sonuçlarının değerlendirilmesi mümkün olabilir" (Tosun, Cebeci,2006;159).

"Kamu idarelerinin yıllık iç denetim programı iç denetçiler tarafından hazırlanır. İç denetçiler, iç denetim programını hazırlarken üst yöneticilerin önerilerini dikkate almak durumundadırlar. Ayrıca, iç denetim programı, üst yönetici tarafından onaylanır" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;138).

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun 64. maddesine göre, iç denetçinin görevleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir.

- Nesnel risk analizlerine dayanarak kamu idarelerinin yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek.

- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve önerilerde bulunmak.

- Harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak.

- İdarenin harcamalarının, mali işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının, amaç ve politikalara, kalkınma planına, programlara, stratejik planlara ve performans programlarına uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

- Mali yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak.

- Denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunmak.

- Denetim sırasında veya denetim sonuçlarına göre soruşturma açılmasını gerektirecek bir duruma rastlandığında, ilgili idarenin en üst amirine bildirmek.

İç denetçi bu görevlerini, iç denetim koordinasyon kurulu tarafından belirlenen ve uluslararası kabul görmüş kontrol ve denetim standartlarına uygun şekilde yerine getirir. İç denetçi, görevinde bağımsızdır ve iç denetçiye asli görevi dışında hiçbir görev verilemez ve yaptırılamaz

3.15.2. Dış Denetim

"Dış denetim Sayıştay tarafından yapılmaktadır. Buna göre Sayıştay, Genel Yönetim kapsamındaki kamu idarelerini, yönetim, mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesini yapar, inceleme sonuçlarını TBMM'ye sunar" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;140).

5018 sayılı kanuna kadar Sayıştay denetimi daha çok yerindelik ve kanunlara uygunluğu üzerinde dururken 5018 sayılı yerindelik ve kanunlara uygunluğu üzerinde dururken 5018 sayılı kanunla performans ve hedefleri yoklama üzerinde de durmaya başlamıştır.

"Denetimler sonucunda, diş denetimle ilgili hususlar dikkate alınarak düzenlenen raporlar, idareler itibariyle konsolide edilir ve bir örneği ile ilgili kamu idaresine verilerek, üst yönetici tarafından cevaplandırılır. Sayıştay, denetim raporlarını ve kurumun üst yöneticisi tarafından bunlara verilen cevapları dikkate alarak dış denetim genel değerlendirme raporunu düzenler. Daha sonra dış denetim genel değerlendirme raporunu, TBMM'ye sunar. Sayıştay dış denetimi sonuçlandırmak suretiyle hesapları denetlemiş ve hükme bağlamış olur. Sayıştay, dış denetimi genel kabul görmüş uluslararası denetim standartlarına göre yapar" (Bülbül, Ejder, Şahan, 2005;141).

BÖLÜM IV

BİRİMLERİN HARCAMALARININ PERSONEL VE ÖĞRENCİ SAYILARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyelik başvurusunun kabulü Türkiye de birçok kanunda yeniden düzenlemeye gidilmesine yol açmıştır. Birçok kurum yeniden yapılandırılmıştır. Mali Kontrol çerçevesinde yapılan yasa değişikliği ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kabul edilmiştir. Yapılan bu yasa değişiklikleri sonucu Çukurova Üniversitesinde yeniden yapılandırma çalışmalarına gidilmiştir. Bu çalışmada, her birimin bu yapılandırma sürecinde ki genel durumuna bakılacaktır.

Bu bölümde her birim ayrı ayrı değerlendirilecektir. Birimlerin kısa bir tanıtımı yapıldıktan sonra, 2001 ve 2006 yılları arasında her birimin harcamalarının ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu değerlendirmenin amacı birimlerin öğrenci, personel sayıları çerçevesinde kullanmış oldukları bütçeyi yıllar itibariyle ayrıntılı şekilde ifade etmektir. Sonunda ise birimlerin ilgili yıllar içerisinde ki harcamalarının artış sebepleri genel değerlendirmeler kısmında açıklanacaktır.

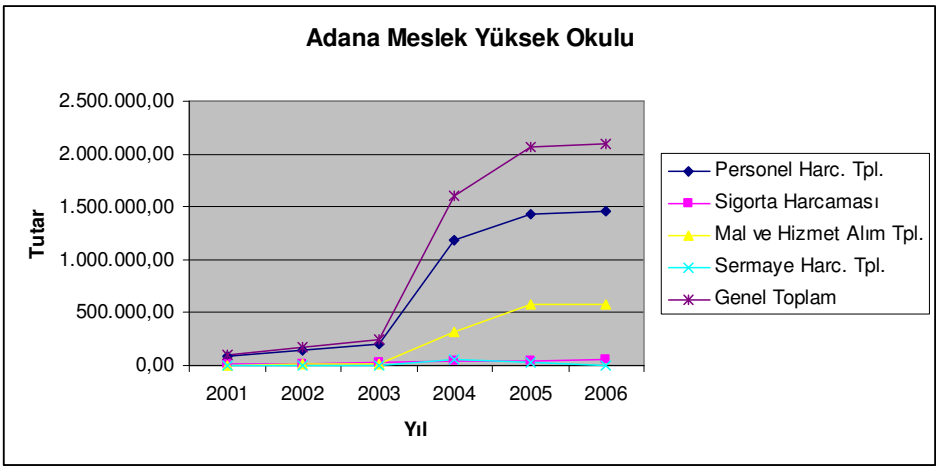
4.1. Adana Meslek Yüksek Okulu

"Adana Meslek Yüksek Okulu 3.800 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 3.534 m^2 kadarını idari binalar için, 32 m^2 kadarını derslik, 234 m^2 kadarını laboratuar alanı olarak kullanmaktadır. 1989 yılında kurulan Adana Meslek Yüksekokulu, öğretime 1990-91 eğitim-öğretim yılında başlamış olup Balcalı kampusu dışında, Beyazevler kampusunda eğitim vermektedir. Mühendis ile teknisyen arasında iletişimi sağlayacak ara eleman yetiştirmeyi amaçlayan Yüksekokul'da maden, iklimlendirme-soğutma ve tekstil laboratuarlarının yanı sıra, öğrencilerin kullanımına açık bilgisayar laboratuarları bulunmaktadır. Tekniker unvanı alan öğrenciler bankalar, özel dershaneler basta olmak üzere çeşitli kamu ve özel sektör kuruluşlarında görev alabilmektedirler.

Tablo 4. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	84.481	141.447	195.283	1.188.107	1.424.099	1.462.917
Genel Bütçe				282.359	381.993	424.907
İkinci Öğretim				905.748	948.659	893.593
Yaz Okulu					93.446	144.417
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	15.143	21.510	35.003	37.729	49.448	56.639
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	5.139	13.450	15.299	324.706	573.483	571.912
Genel Bütçe				78.595	98.902	174.305
İkinci Öğretim				246.111	460.674	375.471
Yaz Okulu					13.906	22.136
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.				50.669	23.867	
Genel Bütçe				14.961		
İkinci Öğretim				35.708	23.867	
Genel Toplam	104.763	176.408	245.585	1.601.211	2.070.896	2.091.468

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 1. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 5. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	7	10	549	10.377	321
2003	7	10	2178	14.446	113
2004	7	14	3782	76.248	423
2005	7	16	4708	90.039	440
2006	8	15	4476	90.933	467

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 106.902 YTL, toplam harcaması 104.763 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 84.481 YTL personel harcaması, 15.142 YTL sigorta harcaması, 5.139 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 10, öğrenci sayısı 549 dur. 2002 yılında toplam bütçesi 178.000 YTL, toplam harcaması 176.408 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 141.447 YTL personel harcaması, 21.510 YTL sigorta harcaması, 13.450 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 10, öğrenci sayısı 2178'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 254.000 YTL, toplam harcaması 245.585 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 195.282 YTL personel harcaması, 35.003 YTL sigorta harcaması, 15.299 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 14, öğrenci sayısı 3782'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 1.973.995 YTL, toplam harcaması 1.601.210 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 282.358 YTL personel harcaması, 37.728 YTL sigorta harcaması, 78.594 YTL mal ve hizmet alımları, 14.961 YTL sermaye harcamasıdır. İkinci öğretim harcamaları 905.748 YTL personel harcaması, 246.111 YTL mal ve hizmet alımları, 35.707 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 16, öğrenci sayısı 4708'dir.2005 yılında toplam bütçesi 2.297.465 YTL, toplam harcaması 2.070.896 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 381.993 YTL personel harcaması, 49.447 YTL sigorta harcaması, 98.902 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 948.658 YTL personel harcaması, 460.673 YTL mal ve hizmet alımları, 23.867 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 93.446 YTL personel harcaması, 13.906 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 8, akademik personel sayısı 15, öğrenci sayısı 4476'dır. 2006 yılında toplam bütçesi 2.520.500 YTL, toplam harcaması 2.091467,70 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 424.906 YTL personel harcaması, 56.638 YTL sigorta harcaması, 174.305 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 893.593 YTL personel harcaması, 375.471 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 144.416 YTL personel harcaması, 22.135 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

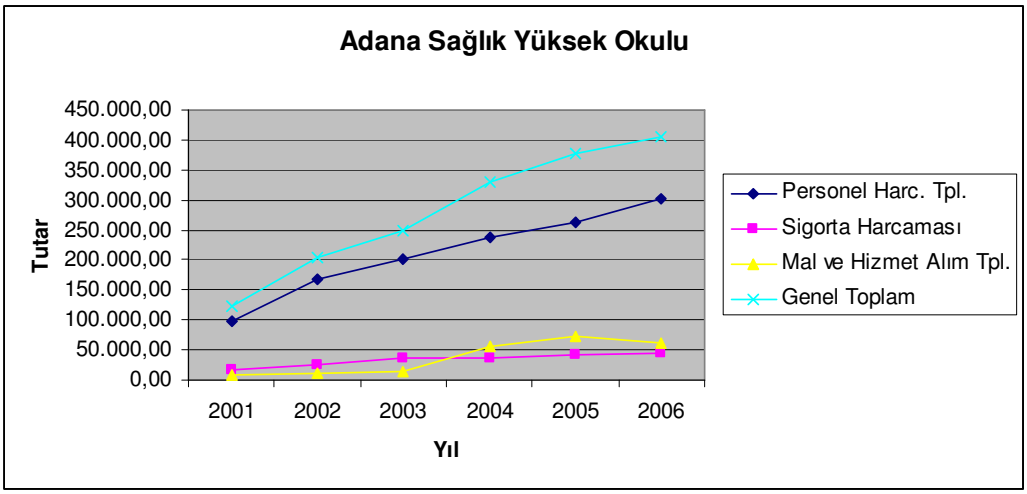
4.2. Adana Sağlık Yüksek Okulu

"Adana Sağlık Yüksek Okulu 3.400 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 2.874 m^2 kadarını idari binalar için, 353 m^2 kadarını derslik,174 m^2 kadarını laboratuar olarak kullanmaktadır. Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu olarak 1992 yılında kurulan yüksekokul 1997-1998 eğitim öğretim yılında lisans düzeyinde eğitim vererek, Adana Sağlık Yüksek okuluna dönüştürülmüştür. Adana şehir merkezinde Numune Hastanesi bitişiğinde yer almaktadır.

Tablo 6. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harcama Tpl.	96.608	167.841	200.503	237.679	261.496	300.871
Genel Bütçe	96.608	167.841	200.503	237.679	261.496	300.871
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	17.318	25.526	35.939	37.442	40.784	45.485
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	7.765	11.743	13.344	54.642	73.728	60.231
Genel Bütçe	7.765	11.743	13.344	54.642	73.728	60.231
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	121.690	205.110	249.786	329.763	376.008	406.587

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 2. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 7. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel Harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2002	5	13	332	11.395	618
2003	4	12	383	15.612	652
2004	4	13	424	19.398	778
2005	4	12	436	23.501	862
2006	5	12	460	23.917	884

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 126.865 YTL'dir. Toplam harcaması 121.690 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 96.608 YTL personel harcaması, 17.317 YTL sigorta harcaması, 7.765 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 13, öğrenci sayısı 332'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 267.549 YTL'dir, toplam harcaması 205.109 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 167.841 YTL personel harcaması, 25.525 YTL sigorta harcaması, 11.743 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 4, akademik personel sayısı 12, öğrenci sayısı 383'dür.2003 yılında toplam bütçesi 262.500 YTL'dir, toplam harcaması 249.786,00 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 200.502 YTL personel harcaması, 35.939 YTL sigorta harcaması, 13.344 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 4, akademik personel sayısı 13, öğrenci sayısı 424'dür.2004 yılında toplam bütçesi 344.180 YTL'dir, toplam harcaması 329.762 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 237.678 YTL personel harcaması, 37.442 YTL sigorta harcaması, 54.641YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 4, akademik personel sayısı 12, öğrenci sayısı 436'dür. 2005 yılında toplam bütçesi 389.000 YTL, toplam harcaması 376.008 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 261.496 YTL personel harcaması, 40.783 YTL sigorta harcaması, 73.728 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 12, öğrenci sayısı 460'dür. 2006 yılında toplam bütçesi 409.500 YTL, toplam harcaması 406.587,17 YTL'dir, Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 300.871 YTL personel harcaması, 45.485 YTL sigorta harcaması, 60.230 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi

Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

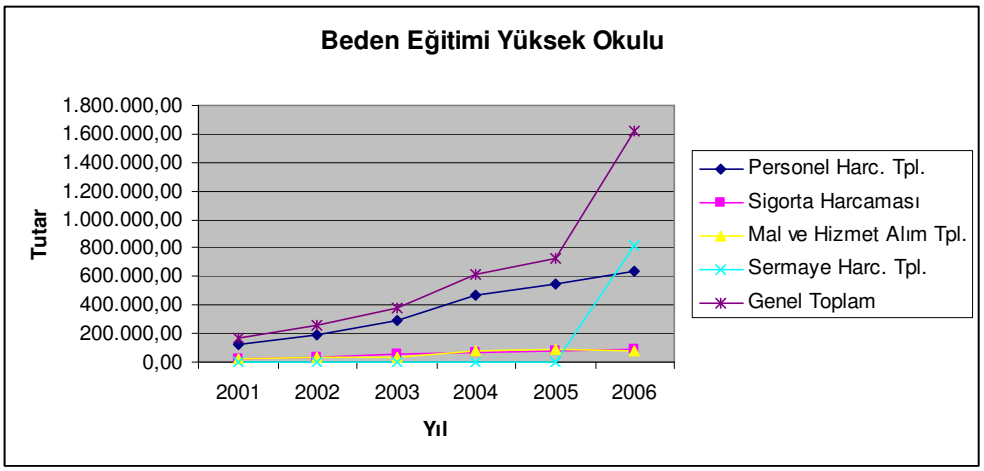
4.3. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

"Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 21.250 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 1.300 m^2 kadarını idari binalar için, 4.690 m^2 kadarını derslik, 60 m^2 kadarını laboratuar, 10.000 m^2 kadarını açık spor alanı, 5.200 m^2 kadarını kapalı spor alanı olarak kullanmaktadır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programı altında 4 yıllık lisans eğitimi verilmektedir. 1987 yılında Eğitim Fakültesi bünyesinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü adıyla öğretime başlamış olup, 1995 yılında Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na dönüştürülmüştür. Mezunlar çeşitli düzeydeki eğitim kurumlarında öğretmenlik, özel ve resmi spor kuruluşlarında spor uzmanlığı ve yöneticiliği ile antrenörlük yapabilmektedirler.

Tablo 8. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	120.013	193.957	287.494	466.947	545.288	632.096
Genel Bütçe	120.013	193.957	287.494	466.947	545.288	632.096
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	21.512	29.495	51.532	70.248	82.523	91.867
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	20.955	29.766	38.990	77.923	94.371	81.182
Genel Bütçe	20.955	29.766	38.990	77.923	94.371	81.182
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.						812.223
Genel Bütçe						812.223
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	162.480	253.218	378.016	615.117	722.182	1.617.368

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 3. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 9. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	6	15	448	12.058	565
2003	6	19	465	15.121	813
2004	6	31	471	16.625	1.306
2005	5	30	513	20.634	1.408
2006	5	31	512	44.927	3.159

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 165.602 YTL, toplam harcaması 162.480 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 120.013 YTL personel harcaması, 21.511 YTL sigorta harcaması, 20.955 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 6, akademik personel sayısı 15, öğrenci sayısı 448'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 255.000 YTL, toplam harcaması 253.218 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 193.957 YTL personel harcaması, 29.495 YTL sigorta harcaması, 29.766 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 6, akademik personel sayısı 19, öğrenci sayısı 465'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 385.000 YTL, toplam harcaması 378.016 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 287.494 YTL personel harcaması, 51.531YTL sigorta harcaması, 38.990 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 6, akademik personel sayısı 31, öğrenci sayısı 471'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 628.880 YTL, toplam harcaması 615.117 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 466.946 YTL personel harcaması, 70.247 YTL sigorta harcaması, 77.922 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 30, öğrenci sayısı 513'dür. 2005 yılında toplam bütçesi 779.500 YTL, toplam harcaması 722.181 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 545.288 YTL personel harcaması, 82.522 YTL sigorta harcaması, 94.370 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 31, öğrenci sayısı 512'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 1.665.000 YTL, toplam harcaması 1.617.367 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 632.095 YTL personel harcaması, 91.866 YTL sigorta harcaması, 81.181 YTL mal ve hizmet alımları, 812.223 YTL sermaye harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

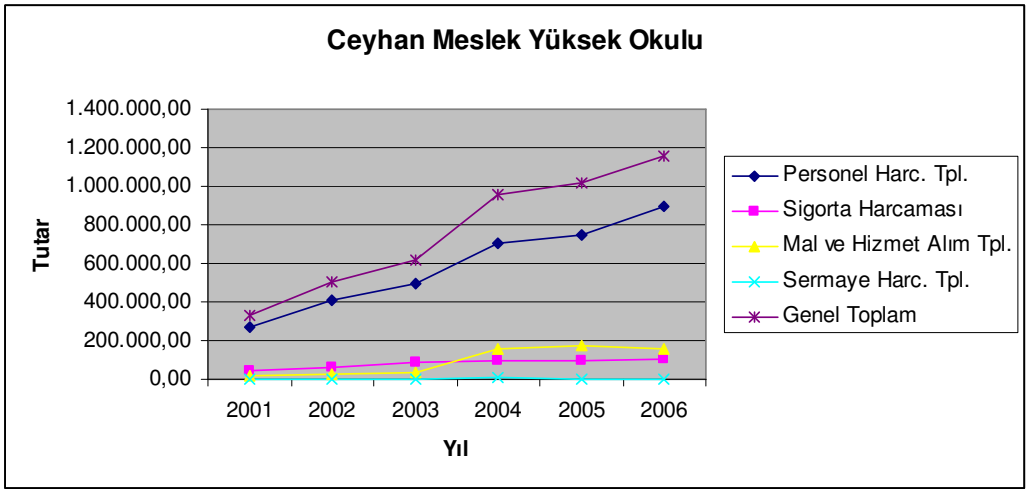
4.4. Ceyhan Meslek Yüksek Okulu

"Ceyhan Meslek Yüksek Okulu 32.900 metrekare alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 7.482 m^2 kadarını idari binalar için, 970 m^2 kadarını derslik, 548 m^2 kadarını laboratuar, 550 m^2 kadarını kantin, 1.350 m^2 kadarını lojman, 22.000 m^2 kadarını açık spor alanı olarak kullanmaktadır. 1976 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak kurulan Ceyhan Meslek Yüksekokulu 1982 yılında Çukurova Üniversitesi'ne bağlanmıştır. Adana'ya yaklaşık 50 kilometre uzaklıktaki Ceyhan ilçesinde yer almaktadır. Yüksekokul'da her program için ikişer adet derslik, kitaplık, çizim salonları, basım ünitesi ve bilgisayar uygulama ünitelerinin bulunduğu eğitim bloğu, atölyeler, laboratuarlar, konferans salonu ile sosyal ve sportif amaçlı tesisler ve yaklaşık 150 dekarlık bitkisel üretim yapılan tarımsal uygulama alanı bulunmaktadır. Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı 200 kişilik erkek öğrenci yurdu ile Yardımseverler Derneği'nce yaptırılan 100 kişilik kız öğrenci yurdu vardır. Ayrıca yine Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı 760 kişilik öğrenci yurtları 1997 yılında hizmete girmiştir.

Tablo 10. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harcama Tpl.	265.663	408.422	496.132	702.262	748.657	894.267
Genel Bütçe	265.663	408.422	496.132	588.748	614.048	726.864
İkinci Öğretim				113.514	125.850	154.199
Yaz Okulu					8.759	13.204
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	47.619	62.110	88.929	93.444	95.852	105.797
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	17.293	29.481	33.099	156.339	170.076	157.824
Genel Bütçe	17.293	29.481	33.099	146.339	150.435	154.525
İkinci Öğretim				10.001	14.304	3.299
Yaz Okulu					5.336	
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.				5.392		
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim				5.392		
Genel Toplam	330.575	500.013	618.160	957.437	1.014.584	1.157.887

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 4. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 11. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	28	26	1019	9.260	491
2003	29	21	1162	12.363	532
2004	27	25	1194	18.412	802
2005	26	22	1015	21.137	1.000
2006	27	20	1051	24.636	1.102

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 332.685 YTL, toplam harcaması 330.575 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 265.663 YTL personel harcaması, 47.618 YTL sigorta harcaması, 17.293 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 28, akademik personel sayısı 26, öğrenci sayısı 1019'dur. 2002 yılında toplam bütçesi 503.000 YTL, toplam harcaması 500.013 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 408.422 YTL personel harcaması, 62.110 YTL sigorta harcaması, 29.481 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 29, akademik personel sayısı 21, öğrenci sayısı 1162'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 635.600 YTL, toplam harcaması 618.160 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 496.131 YTL personel harcaması, 88.929 YTL sigorta harcaması, 33.099 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 27, akademik personel sayısı 25, öğrenci sayısı 1194'dür. 2004 yılında toplam bütçesi 1.013.209 YTL, toplam harcaması 957.436 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 588.748 YTL personel harcaması, 93.443 YTL sigorta harcaması, 146.338 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 113.513 YTL personel harcaması, 10.000 YTL mal ve hizmet alımları, 5.391 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 26, akademik personel sayısı 22, öğrenci sayısı 1015'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 1.054.474 YTL, toplam harcaması 1.014.584 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 614.048 YTL personel harcaması, 95.851 YTL sigorta harcaması, 150.435 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 125.849 YTL personel harcaması, 14.304 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 8.758 YTL personel harcaması, 5.336 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 27, akademik personel sayısı 20, öğrenci sayısı 1051'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 1.271.000 YTL, toplam harcaması 1.157.887 YTL'dir, Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 726.863 YTL personel harcaması, 105.796 YTL sigorta harcaması, 154.524 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 154.199 YTL personel harcaması, 3.298 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 13.204 YTL personel harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

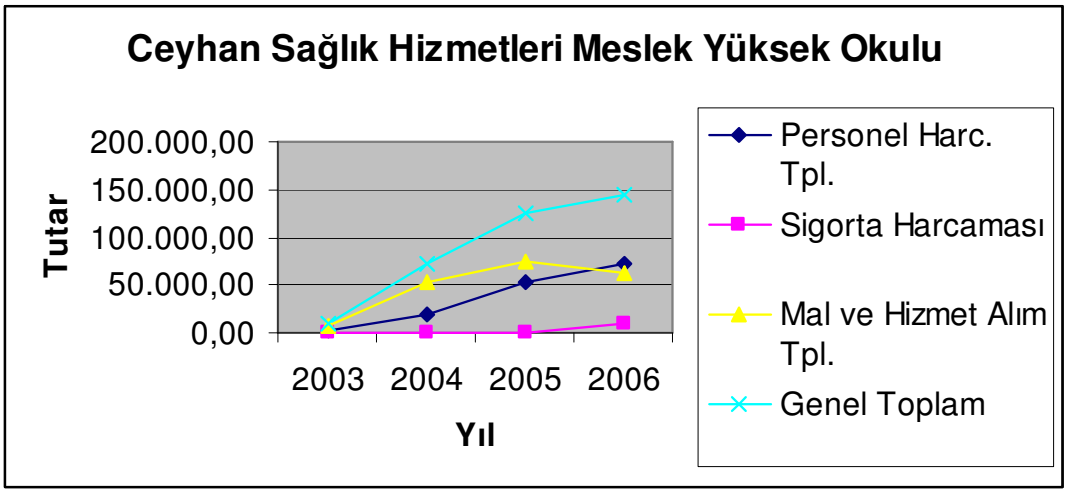
4.5. Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

"Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu 5.000 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 5.000 m^2 kadarını idari ve eğitim binası olarak kullanmaktadır.

Tablo 12. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2003	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	1.997	19.700	51.986	72.722
Genel Bütçe	1.997	19.700	51.986	72.722
İkinci Öğretim				
Yaz Okulu				
Tezsiz Yüksek Lisans				
Sigorta Harcaması				8.976
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	7.996	53.184	73.572	63.843
Genel Bütçe	7.996	53.184	73.572	63.843
İkinci Öğretim				
Yaz Okulu				
Tezsiz Yüksek Lisans				
Sermaye Harcama Tpl.				
Genel Bütçe				
İkinci Öğretim				
Genel Toplam	9.993	72.884	125.558	145.541

Kaynak: 2003 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 5. Yıllar itibariyle harcama grafikleri
Kaynak: 2003 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 1. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel Harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2003	0	0	0	0	0
2004	0	0	27	0	2.699
2005	1	1	94	62.779	1.336
2006	3	1	99	36.385	1.470

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2003 yılında idari personel sayısı 0, akademik personel sayısı 0, öğrenci sayısı 0'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 10.000 YTL'dir, toplam harcaması 9.993 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.997 YTL personel harcaması, 7.996 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 0, akademik personel sayısı 0, öğrenci sayısı 27'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 75.420 YTL, toplam harcaması 72.883 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 19.700 YTL personel harcaması, 53.183 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 1, akademik personel sayısı 1, öğrenci sayısı 94'dür. 2005 yılında toplam bütçesi 135.500 YTL, toplam harcaması 125.558 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 51.986 YTL personel harcaması, 73.572 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 3, akademik personel sayısı 1, öğrenci sayısı 99'dur. 2006 yılında toplam bütçesi 150.000 YTL, toplam harcaması 145.540,67 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 72.721 YTL personel harcaması, 8.975 YTL sigorta harcaması, 63.843 YTL mal ve hizmet alımlarıdır" (Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2003 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

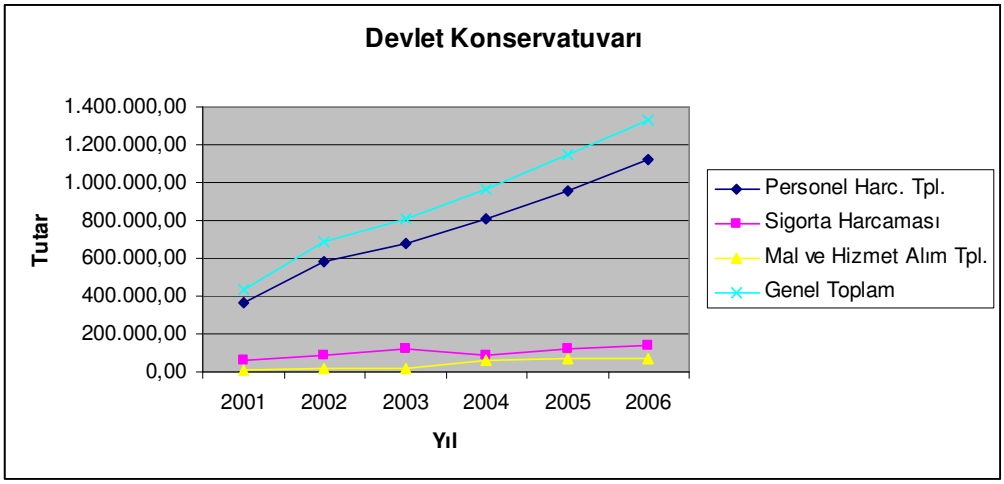
4.6. Devlet Konservatuarı

"Devlet Konservatuarı 4.850 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 4.271 m^2 kadarını idari binalar için, 519 m^2 kadarını derslik, 60 m^2 kadarını laboratuar alanı olarak kullanmaktadır. Devlet Konservatuarı 21.11.1986'da 1040 sayılı Yüksek Öğrenim Kurulu Kararı ile kuruldu.

Tablo 14. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	363.205	584.771	674.955	810.638	957.683	1.118.255
Genel Bütçe	363.205	584.771	674.955	810.638	957.683	1.118.255
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	65.103	88.927	119.110	89.709	119.705	141.936
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	7.014	13.970	18.654	61.756	70.947	72.752
Genel Bütçe	7.014	13.970	18.654	61.756	70.947	72.752
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	435.322	687.668	812.719	962.103	1.148.336	1.332.943

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 6. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 15. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel Harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2002	10	11	93	20.730	4.681
2003	10	14	86	28.653	7.996
2004	9	14	104	35.336	7.815
2005	7	20	77	35.633	12.495
2006	12	20	74	35.886	15.518

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 440.864 YTL, toplam harcaması 435.322 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 363.205 YTL personel harcaması, 65.102 YTL sigorta harcaması, 7.014 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 10, akademik personel sayısı 11, öğrenci sayısı 93'dür. 2002 yılında toplam bütçesi 703.000 YTL', toplam harcaması 687.668 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 584.771 YTL personel harcaması, 88.927 YTL sigorta harcaması, 13.970 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 10, akademik personel sayısı 14, öğrenci sayısı 86'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 868.000 YTL, toplam harcaması 812.719 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 674.955 YTL personel harcaması, 119.109 YTL sigorta harcaması, 18.654 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 9, akademik personel sayısı 14, öğrenci sayısı 104'dür. 2004 yılında toplam bütçesi 992.020 YTL, toplam harcaması 962.103 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 810.638 YTL personel harcaması, 89.709 YTL sigorta harcaması, 61.755 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 20, öğrenci sayısı 77'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 1.193.950 YTL, toplam harcaması 1.148.335 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 957.683 YTL personel harcaması, 119.705 YTL sigorta harcaması, 70.947 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 12, akademik personel sayısı 20, öğrenci sayısı 74'dür. 2006 yılında toplam bütçesi 1.347.750 YTL, toplam harcaması 1.332.942 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.118.255 YTL personel harcaması, 141.935 YTL sigorta harcaması, 72.751 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.7. Rektörlük Bağlı Merkezler

"Rektörlüğe bağlı merkezler 2004 yılına kadar okutmanların özlük işlemleri, medikososyal ünitesinin harcamaları ve Yadimin harcamaların üzerine kurulu birimken 2004 yılı ile uygulamaya başlanan analitik bütçe ile bu birimlere ek olarak Diğer Sağlık Hizmetleri Merkezler, Fen Bilimleri Merkezi, Diğer Sosyal Merkezlerde eklenmiştir.

2001 yılı içerisinde bağlı merkezlerin yapmış olduğu harcamaların toplamı 72.791 YTL'dir. 2002 yılı içerisinde harcama toplamı 100.040 YTL'dir. 2003 yılı içerisinde harcama toplamı 109.291 YTL'dir.

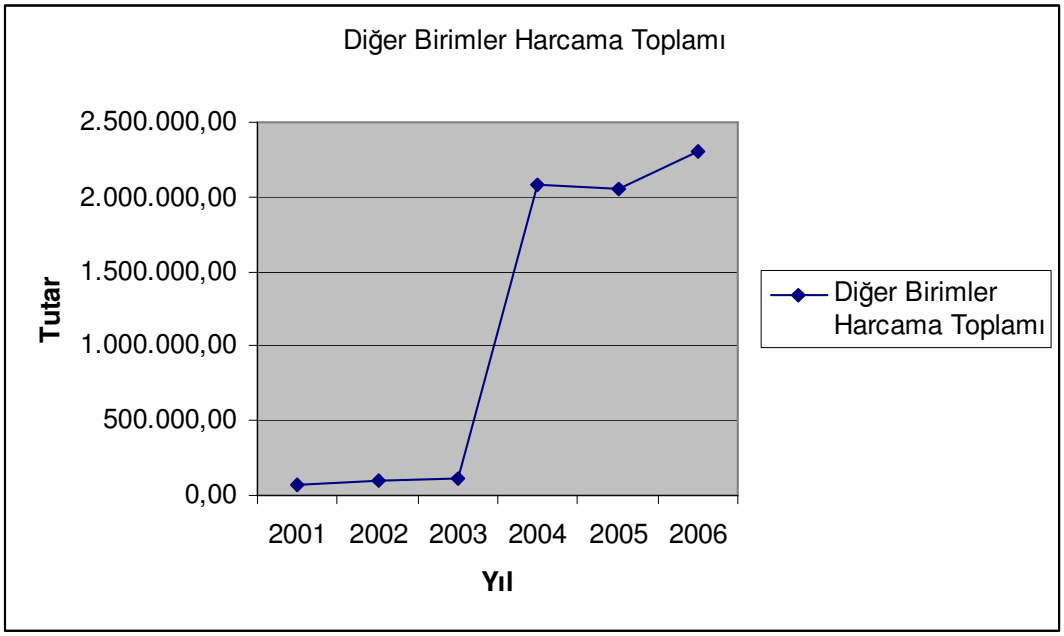
2004 yılı itibariyle değişen bütçe sistemi ile önceki sistemde rektörlük tarafından harcamaları yapılan bağlı merkezlere ayrıntılı olarak kendi bütçelerini hazırlama olanağı sağlanmıştır. Bu çerçevede kendi bütçeleri hazırlanan birimler, Diğer Sağlık Hizmetleri Merkezler, Fen Bilimleri Merkezi, Diğer Sosyal Merkezler ve Diğer Bölümlerden oluşmaktadır.

2004 yılı içerisinde bağlı merkezlerin yapmış olduğu harcama toplamı 2.081.927 YTL, 2005 yılı harcama toplamı 2.047.550 YTL, 2006 yılı harcama toplamı 2.302.590 YTL'dir" (Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

Tablo 16. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	Diğer Birimler Harcama Toplamı
2001	72.791
2002	100.040
2003	109.291
2004	2.081.927
2005	2.047.550
2006	2.302.590

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 7. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

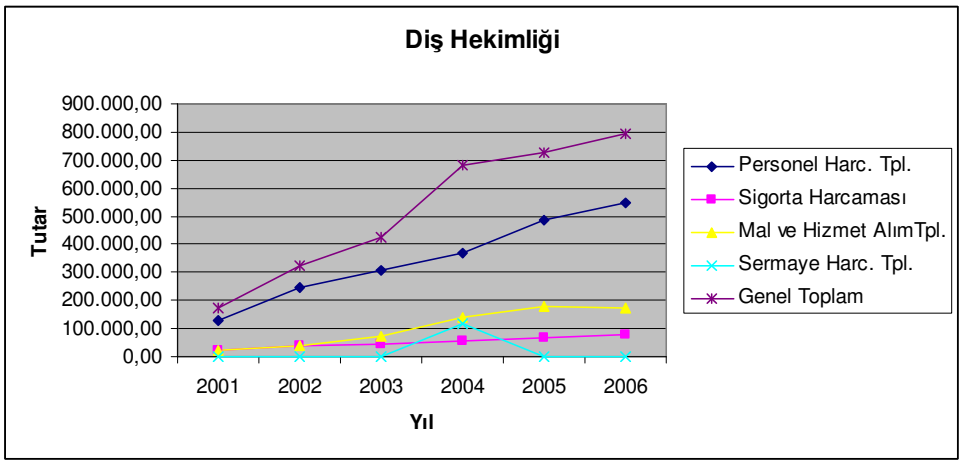
4.8. Diş Hekimliği Fakültesi

"Diş Hekimliği Fakültesi 9.743 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 2.748 m^2 kadarını derslik,6.995 m^2 kadarını laboratuar olarak kullanmaktadır. 1993 yılında kurulan Fakülte'de eğitim-öğretime 1995-1996 ders yılında 20 öğrenci alınarak başlanmıştır.

Tablo 17. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	130.572	247.708	304.847	370.337	484.926	545.255
Genel Bütçe	130.572	247.708	304.847	370.337	484.926	545.255
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	23.945	37.738	45.552	53.501	67.590	76.278
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	20.576	37.937	72.017	141.977	176.101	172.188
Genel Bütçe	20.576	37.937	72.017	141.977	176.101	172.188
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.				115.168		
Genel Bütçe				115.168		
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	175.094	323.383	**422.416**	680.983	728.616	793.721

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 8. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 18. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	13	13	159	6.734	1.101
2003	13	13	171	12.438	1.891
2004	13	13	202	16.247	2.091
2005	14	16	176	22.699	3.869
2006	14	17	179	23.504	4.070

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 177.610 YTL, toplam harcaması 175.093 YTL. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 130.571 YTL personel harcaması, 23.945 YTL sigorta harcaması, 20.576 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 13, öğrenci sayısı 159'dur. 2002 yılında toplam bütçesi 325.500 YTL, toplam harcaması 323.382 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 247.707 YTL personel harcaması, 37.738 YTL sigorta harcaması, 37.937 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 13, öğrenci sayısı 171'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 436.500 YTL, toplam harcaması 422.416 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 304.847 YTL personel harcaması, 45.551 YTL sigorta harcaması, 72.017 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 13, öğrenci sayısı 202'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 714.430 YTL, toplam harcaması 680.983 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 370.337 YTL personel harcaması, 53.500 YTL sigorta harcaması, 141.977 YTL mal ve hizmet alımları, 115.168 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 14, akademik personel sayısı 16, öğrenci sayısı 176'dır. 2005 yılında toplam bütçesi 753.050 YTL, toplam harcaması 728.616 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 484.925 YTL personel harcaması, 67.589 YTL sigorta harcaması, 176.100 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 14, akademik personel sayısı 17, öğrenci sayısı 179'dur. 2006 yılında toplam bütçesi 2.438.500 YTL, toplam harcaması 793.721 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 545.254 YTL personel harcaması, 76.278 YTL sigorta harcaması, 172.188 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

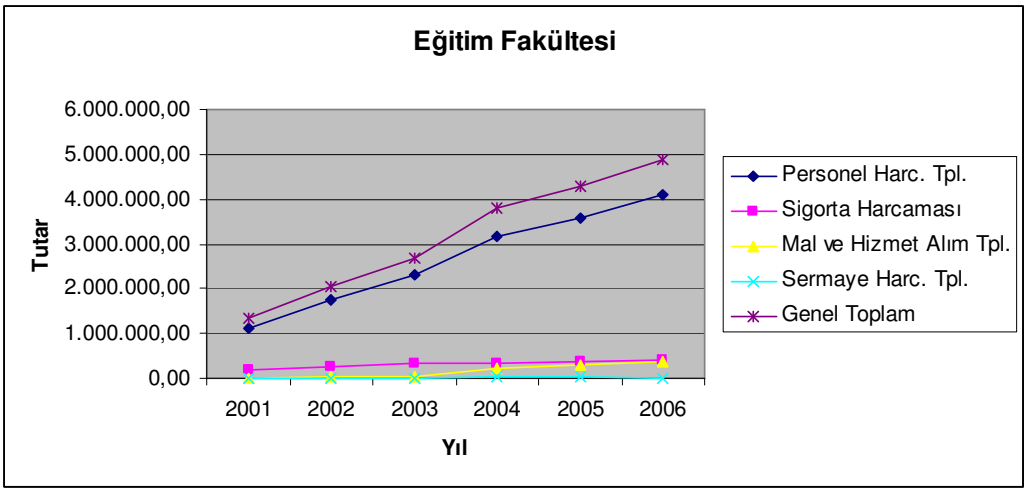
4.9. Eğitim Fakültesi

"Eğitim Fakültesi 1500 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 13.597 m^2 kadarını idari binalar için, 1.047 m^2 kadarını derslik 355 m^2 kadarını laboratuar kullanmaktadır Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Adana Yabancı Diller Yüksekokulu'na İçel ve Hatay Yabancı Diller Yüksekokulları'nın katılımıyla 1982 yılında kurulmuştur. Fakültenin Almanca, Fransızca ve İngilizce Öğretmenliği bölümlerinde yabancı dil hazırlık eğitimi verilmektedir. Fakültenin amacı, öncelikle, ilk ve orta öğretim düzeyinde görev alacak öğretmen yetiştirmektir.

Tablo 19. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	1.119.644	1.766.525	2.307.357	3.178.638	3.559.937	4.108.874
Genel Bütçe	1.119.644	1.766.525	2.307.357	2.712.960	3.004.485	3.441.428
İkinci Öğretim				465.678	555.453	627.555
Yaz Okulu						39.891
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	200.691	268.642	344.777	347.458	383.221	411.990
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	17.557	29.894	34.495	233.487	290.348	378.041
Genel Bütçe	17.557	29.894	34.495	219.273	243.716	262.577
İkinci Öğretim				14.213	46.632	115.463
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				24.618	20.104	
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim				24.618	20.104	
Genel Toplam	1.337.892	2.065.061	2.686.629	3.784.201	4.273.116	4.898.905

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 9. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 20. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	34	128	3475	8.259	385
2003	32	122	3771	13.409	548
2004	32	124	4058	17.222	662
2005	29	128	4360	24.103	868
2006	23	128	4397	28.299	972

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 1.341.185 YTL, toplam harcaması 1.337.892 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.119.644 YTL personel harcaması, 200.690 YTL sigorta harcaması, 17.557 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 34, akademik personel sayısı 128, öğrenci sayısı 3475'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 2.072.000 YTL, toplam harcaması 2.065.061 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.766.525 YTL personel harcaması, 268.642 YTL sigorta harcaması, 29.894YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 32, akademik personel sayısı 122, öğrenci sayısı 3771'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 2.771.500 YTL, toplam harcaması 2.686.629 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.307.356 YTL personel harcaması, 344.777 YTL sigorta harcaması, 34.495 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 32, akademik personel sayısı 124, öğrenci sayısı 4058'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 3.956.526 YTL, toplam harcaması 3.784.201 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.712.960 YTL personel harcaması, 347.458 YTL sigorta harcaması, 219.273 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 465.677 YTL personel harcaması, 14.213 YTL mal ve hizmet alımları, 24.618 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 29, akademik personel sayısı 128, öğrenci sayısı 4360'dır. 2005 yılında toplam bütçesi 4.591.059 YTL, toplam harcaması 4.273.116 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.004.484 YTL personel harcaması, 383.221 YTL sigorta harcaması, 243.715,64YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 555.452,82 personel harcaması, 46.632 YTL mal ve hizmet alımları, 20.103 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 19.506 YTL personel harcamasıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 23, akademik personel sayısı 128, öğrenci sayısı 4397'dır. 2006 yılında toplam bütçesi 5.139.900 YTL, toplam harcaması 4.898.905 YTL. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.441.427 YTL personel harcaması, 411.989 YTL sigorta harcaması, 262.577 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 627.555 YTL personel harcaması, 115.463YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 39.891YTL personel harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

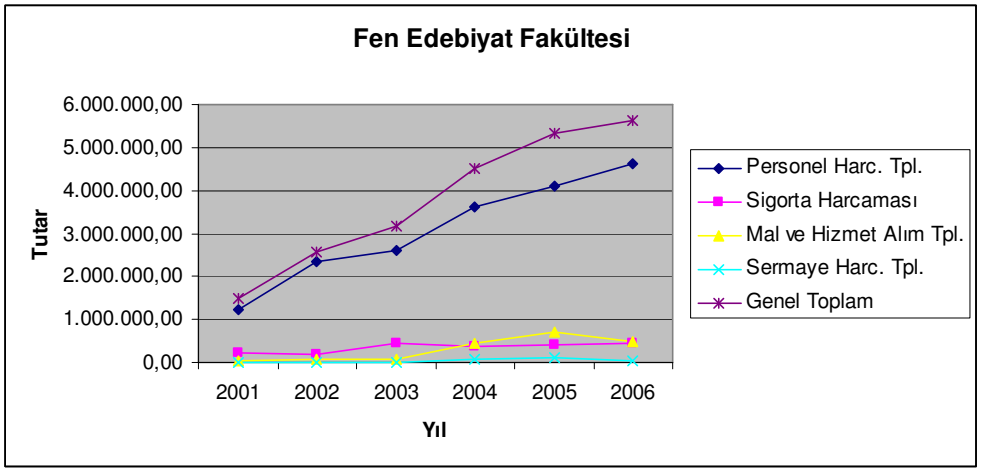
4.10. Fen Edebiyat Fakültesi

"Fen Edebiyat Fakültesi 13.000 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 11.247 m^2 kadarını idari binalar için, 534 m^2 kadarını derslik, 1.219 m^2 kadarını laboratuar olarak kullanmaktadır. Fen-Edebiyat Fakültesi 1974 yılında Temel Bilimler Fakültesi adıyla kurulmuştur. 1978'de öğretime başlayan Fakültenin adı 1982'de Fen-Edebiyat Fakültesi olarak değiştirilmiştir. Fakültede 1 bilgisayar laboratuarı, 1 kantin, 2 okuma salonu ve Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin yararlandığı bir seminer kitaplığı, Biyoloji, Fizik ve Kimya laboratuarları bulunmaktadır. Fakültenin bütün bölümlerinden mezun olan öğrenciler, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullar veya özel dershanelerde öğretmenlik yapabilmekle birlikte, devlete veya özel sektöre ait kurum ve kuruluşlarında da çalışabilmektedirler.

Tablo 2. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	1.240.231	2.339.707	2.611.925	3.629.838	4.105.312	4.639.185
Genel Bütçe	1.240.231	2.339.707	2.611.925	3.125.814	3.509.814	3.929.668
İkinci Öğretim				504.025	492.041	565.980
Yaz Okulu					103.457	143.537
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	222.306	173.108	460.928	359.142	412.320	447.440
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	32.763	68.307	85.032	438.130	700.382	498.996
Genel Bütçe	32.763	68.307	85.032	305.479	330.868	354.672
İkinci Öğretim				132.651	355.314	127.324
Yaz Okulu					14.200	17.000
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				85.206	93.554	55.000
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim				85.206	93.554	55.000
Genel Toplam	1.495.300	2.581.122	3.157.885	4.512.316	5.311.568	5.640.621

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 1. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 22. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel Harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2002	43	137	2295	8.307	652
2003	40	135	2386	14.749	1.082
2004	32	132	2673	19.255	1.181
2005	35	126	2785	28.027	1.620
2006	35	121	2955	34.049	1.797

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 1.501.817 YTL, toplam harcaması 1.495.300 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.240.231 YTL personel harcaması, 222.305 YTL sigorta harcaması, 32.763 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 43, akademik personel sayısı 137, öğrenci sayısı 2295'dır. 2002 yılında toplam bütçesi 2.605.000 YTL, toplam harcaması 2.581.121 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.339.706 YTL personel harcaması, 173.108 YTL sigorta harcaması, 68.307 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 40, akademik personel sayısı 135, öğrenci sayısı 2386'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 3.199.000 YTL, toplam harcaması 3.157.884 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.611.924 YTL personel harcaması, 460.927 YTL sigorta harcaması, 85.032 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 32, akademik personel sayısı 132, öğrenci sayısı 2673'dür. 2004 yılında toplam bütçesi 4.930.612 YTL, toplam harcaması 4.512.316,30YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.125.813 YTL personel harcaması, 359.141 YTL sigorta harcaması, 305.479 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 504.024 YTL personel harcaması, 132.650 YTL mal ve hizmet alımları, 85.205 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 35, akademik personel sayısı 126, öğrenci sayısı 2785'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 5.686.962 YTL, toplam harcaması 5.311.568,42 YTL'dir Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.509.814 YTL personel harcaması, 412.320 YTL sigorta harcaması, 330.867 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 492.041 YTL personel harcaması, 355.314 YTL mal ve

hizmet alımları, 93.554 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 103.457 YTL personel harcaması, 14.200 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 35, akademik personel sayısı 121, öğrenci sayısı 2955dir. 2006 yılında toplam bütçesi 6.239.100 YTL, toplam harcaması 5.640.621 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.929.668 YTL personel harcaması, 447.440 YTL sigorta harcaması, 354.672 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 565.980 YTL personel harcaması, 127.324 YTL mal ve hizmet alımları, 55.000 sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 143.536 YTL personel harcaması, 17.000 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

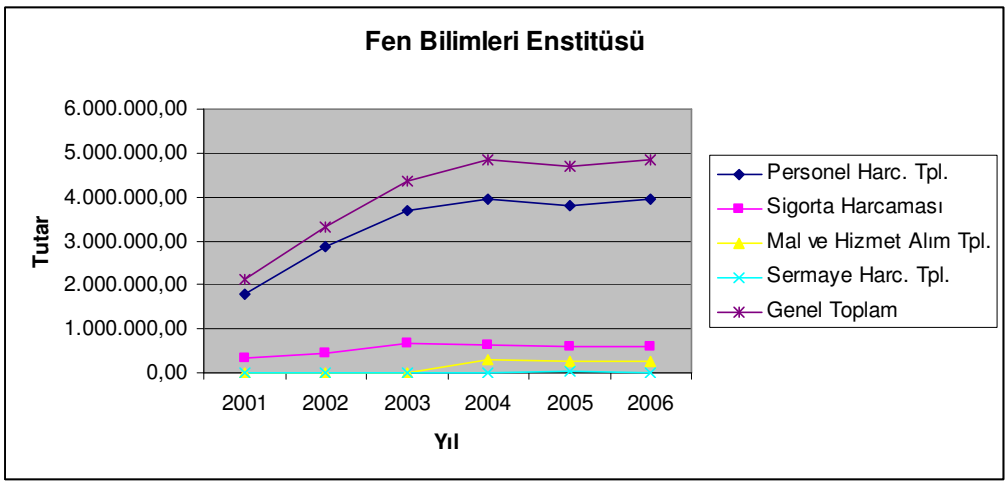
4.11. Fen Bilimleri Enstitüsü

"Fen Bilimleri Enstitüsü 500 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 500 m^2 kadarını idari binalar için kullanmaktadır. Fen Bilimleri Enstitüsü 20.07.1982'de 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararı ile kuruldu.

Tablo.23. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harcama Tpl.	1.784.363	2.855.851	3.675.502	3.945.888	3.795.854	3.960.034
Genel Bütçe	1.784.363	2.855.851	3.675.502	3.864.512	3.701.989	3.836.280
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu					20.142	
Tezsiz Yüksek Lisans				81.375	73.723	123.753
Sigorta Harcaması	319.839	434.299	658.816	629.352	611.058	606.104
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	7.942	15.462	18.337	287.204	264.712	261.537
Genel Bütçe	7.942	15.462	18.337	287.204	255.997	261.537
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans					8.716	
Sermaye Harcama Tpl.					19.500	
Genel Bütçe						
Tezsiz Yüksek Lisans					19.500	
Genel Toplam	2.112.144	3.305.612	4.352.655	4.862.444	4.691.124	4.827.674

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 11. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 24. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	11	117	1735	16.501	1.217
2003	12	150	2092	20.405	1.580
2004	12	134	2586	29.813	1.683
2005	10	123	2002	36.560	2.429
2006	9	131	2272	33.508	2.065

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 2.113.222 YTL, toplam harcaması 2.112.144 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.784.363 YTL personel harcaması, 319.838 YTL sigorta harcaması, 7.942 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 11, akademik personel sayısı 117, öğrenci sayısı 1735'dır. 2002 yılında toplam bütçesi 3.363.000 YTL, toplam harcaması 3.305.612 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.855.851 YTL personel harcaması, 434.299 YTL sigorta harcaması, 15.462 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. 2003 yılında idari personel sayısı 12, akademik personel sayısı 150, öğrenci sayısı 2092'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 4.369.000 YTL, toplam harcaması 4.352.655 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.675.501 YTL personel harcaması, 658.816 YTL sigorta harcaması, 18.337 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 12, akademik personel sayısı 134, öğrenci sayısı 2586'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 4.911.576 YTL, toplam harcaması 4.862.443YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.864.512 YTL personel harcaması, 629.351YTL sigorta harcaması, 287.204 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Tezsiz yüksek lisans harcamalarını ayrıntılandırırsak; personel harcaması 81.375YTL'dir.

2005 yılında idari personel sayısı 10, akademik personel sayısı 123, öğrenci sayısı 2002'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 4.760.372 YTL, toplam harcaması 4.691.123 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.701.988 YTL personel harcaması, 611.057 YTL sigorta harcaması, 255.996 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Tezsiz yüksek lisans harcamalarını ayrıntılandırırsak; personel giderleri 73.722 YTL, mal ve hizmet alımları 8.715 YTL, sermaye giderleri ise 19.499 YTL'dir. Yaz okulunda personel gideri 20.142 YTL'dir.

2006 yılında idari personel sayısı 9, akademik personel sayısı 131, öğrenci sayısı 2272'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 4.866.460 YTL, toplam harcaması 4.827.674 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.836.280 YTL personel harcaması, 606.103 YTL sigorta harcaması, 261.536 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Tezsiz yüksek lisans; 123.753 YTL personel harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

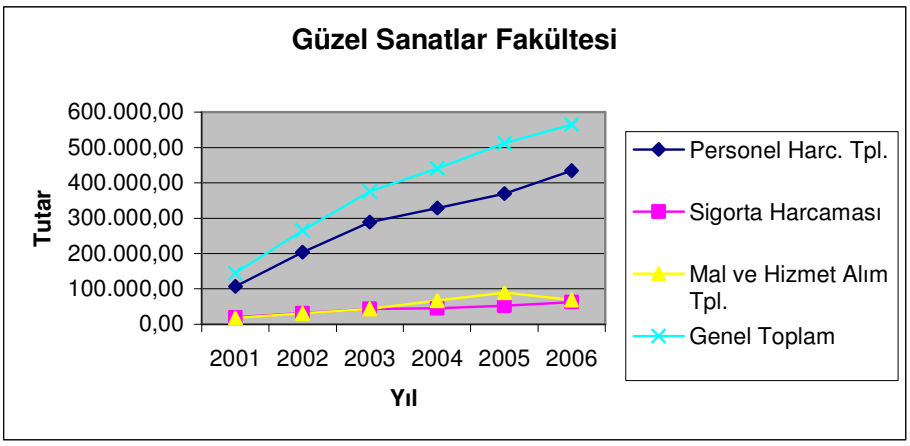
4.12. Güzel Sanatlar Fakültesi

"Güzel Sanatlar Fakültesi 2.250 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 1.399 m^2 kadarını idari binalar için, 109 m^2 kadarını derslik,743 m^2 kadarını laboratuar alanı olarak kullanmaktadır. Güzel Sanatlar Fakültesi 03.05.1993'de 4313 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kuruldu.

Tablo 25. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	107.169	204.311	289.097	328.788	370.038	434.418
Genel Bütçe	107.169	204.311	289.097	328.788	370.038	434.418
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	19.210	31.070	43.198	45.019	52.658	62.562
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	17.735	30.197	43.499	67.446	89.408	68.561
Genel Bütçe	17.735	30.197	43.499	67.446	89.408	68.561
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	144.114	265.578	375.794	441.252	512.104	565.542

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 12. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 26. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	7	20	70	5.338	2.059
2003	7	24	108	8.567	2.459
2004	7	24	148	12.122	2.539
2005	7	25	179	13.789	2.465
2006	7	25	189	16.003	2.710

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 148.625 YTL, toplam harcaması 144.114 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 107.169 YTL personel harcaması, 19.209 YTL sigorta harcaması, 17.735 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 20, öğrenci sayısı 70'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 271.200 YTL, toplam harcaması 265.578,00 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 204.311 YTL personel harcaması, 31.070 YTL sigorta harcaması, 30.197 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 24, öğrenci sayısı 108'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 389.500 YTL, toplam harcaması 375.794 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 289.097 YTL personel harcaması, 43.198 YTL sigorta harcaması, 43.498 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 24, öğrenci sayısı 148'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 487.708 YTL, toplam harcaması 441.252 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 328.788 YTL personel harcaması, 45.018 YTL sigorta harcaması, 67.445 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 25, öğrenci sayısı 179 dur. 2005 yılında toplam bütçesi 546.500 YTL, toplam harcaması 512.104 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 370.038 YTL personel harcaması, 52.658 YTL sigorta harcaması, 89.408 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 25, öğrenci sayısı 189'dur. 2006 yılında toplam bütçesi 581.000 YTL, toplam harcaması 565.541 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 434.418 YTL personel harcaması, 62.562 YTL sigorta harcaması, 68.560 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

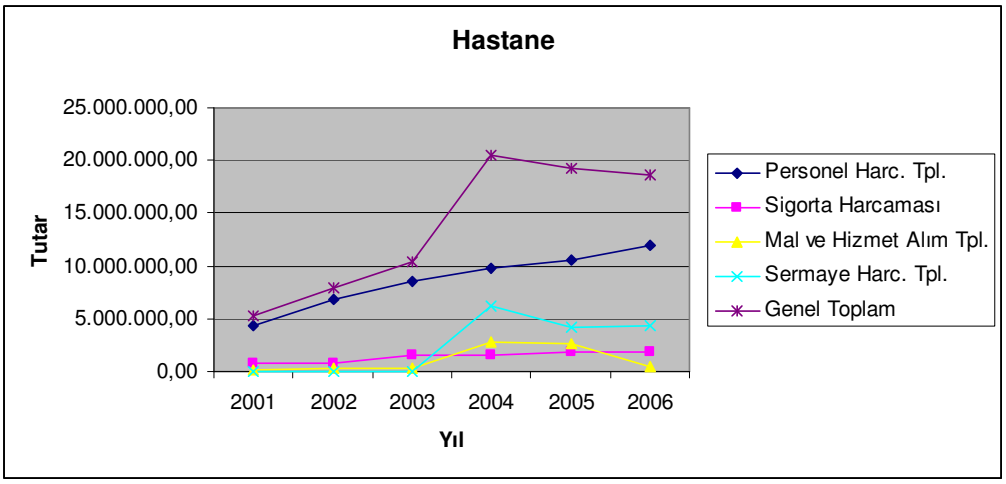
4.13. Çukurova Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi

"Çukurova Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi 2001 yılında 890 yataklı hastanesiyle faaliyettedir. 2005 yılında yatak sayısı 1030 yatağa çıkartılmıştır.2006 yılı itibariyle yatakların oluluk oranı %95,77'dir.

Tablo 27. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	4.294.130	6.774.760	8.576.695	9.792.626	10.589.813	11.969.099
Genel Bütçe	4.294.130	6.774.760	8.576.695	9.792.626	10.589.813	11.969.099
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	769.703	802.615	1.537.332	1.546.019	1.793.533	1.914.687
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	140.373	281.534	316.182	2.865.093	2.628.686	490.238
Genel Bütçe	140.373	281.534	316.182	2.865.093	2.628.686	490.238
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				6.261.121	4.220.061	4.325.416
Genel Bütçe				6.261.121	4.220.061	4.325.416
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	5.204.207	7.858.909	10.430.208	20.464.859	19.232.093	18.699.440

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 2. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 28. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci
2002	1060	0	0
2003	1030	0	0
2004	988	0	0
2005	946	0	0
2006	980	0	0

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 5.212.555 YTL, toplam harcaması 5.204.207 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 4.294.130 YTL personel harcaması, 769.702 YTL sigorta harcaması, 140.373 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 1060'dır. 2002 yılında toplam bütçesi 7.885.000 YTL, toplam harcaması 7.858.908 YTL'dir, Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 6.774.760 YTL personel harcaması, 802.614 YTL sigorta harcaması, 281.534 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 1030'dur. 2003 yılında toplam bütçesi 10.477.900 YTL, toplam harcaması 10.430.208 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 8.576.695 YTL personel harcaması 1.537.331 YTL sigorta harcaması, 316.182 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 988'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 20.581.140 YTL, toplam harcaması 20.464.858 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 9.792.626 personel harcaması, 1.546.019 YTL sigorta harcaması, 2.865.092 YTL mal ve hizmet alımları, 6.261.121 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 946'dır. 2005 yılında toplam bütçesi 21.153.678 YTL, toplam harcaması 19.232.093 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 10.589.812 YTL personel harcaması, 1.793.533 YTL sigorta harcaması, 2.628.685 YTL mal ve hizmet alımları, 4.220.060 YTL sermaye harcamasıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 980'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 19.008.400 YTL, toplam harcaması 18.699.439 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 11.969.099 YTL personel harcaması 1.914.687 YTL sigorta harcaması, 490.237 mal ve hizmet alımları, 4.325.415 YTL sermaye harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum

Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.14. Özel Ödenekler

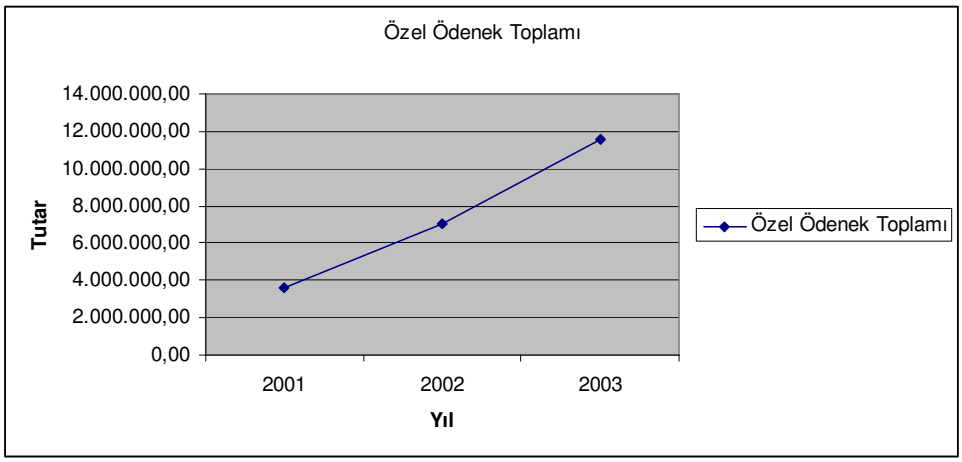
"Özel Ödenekler harcama programı 2004 yılı ile başlayan analitik bütçe sistemine geçene kadar kullanılmıştır. Özel ödenekler programı ikinci öğretim gelirleri ile yürütülen hizmetler, yaz okulu gelirleri ile yürütülecek hizmetler, araştırma projelerine ilişkin diğer cari hizmetler, araştırma projelerine ilişkin yatırım hizmetlerinin yürütülmesi, öğrencilere yapılan sosyal transfer ödemeleri ile yürütülen hizmetler, diğer cari hizmetlerin yürütülmesi, üniversite araştırma uygulama hastanesi makine teçhizat alımı, bina ve tesislerin büyük onarım hizmetleri, üniversite öğrenci laboratuarı alımlarına ilişkin giderlerinden oluşmaktadır.

Özel ödenekler harcama programı ile tüm üniversiteye yukarda ki harcamaları ortak yapılmaktayken 2004 yılı analitik bütçeye geçişle birlikte bu harcamaların he birimin kendi bütçesinde görülmesi sağlanmıştır.

Tablo 29. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	Özel Ödenek Toplamı
2001	3.592.584,66
2002	7.077.481,00
2003	11.577.706,65

Kaynak: 2001 ve 2003 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 14. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2003 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılı özel ödenek harcama tutarı 3.592.584,66 YTL, 2002 yılı özel ödenek harcama tutarı 7.077.481 YTL, 2003 yılı özel ödenek harcama tutarı 11.577.706,65 YTL'dir." "(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2003 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.15. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

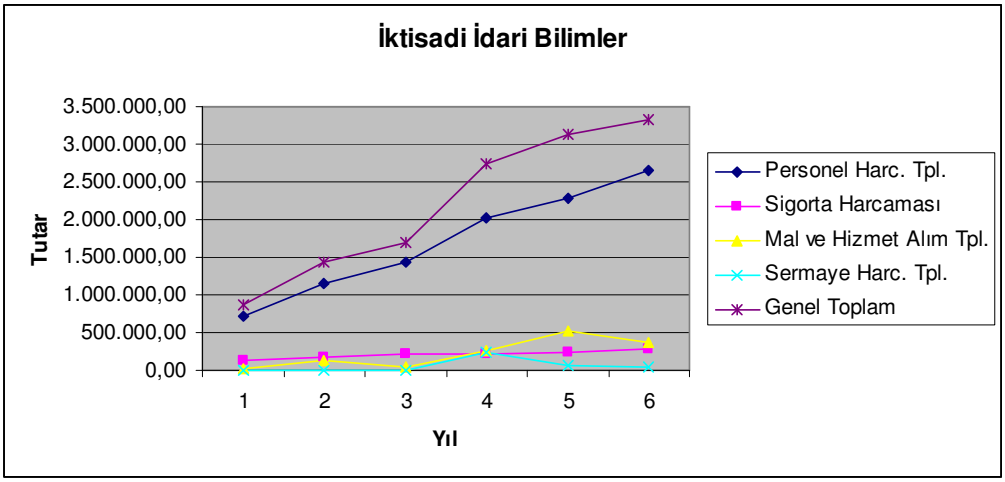
"İktisadi İdari Bilimler Fakültesi 13.500 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 10.192 m^2 kadarını idari binalar için, 2.393 m^2 kadarını derslik,165 m^2 kadarını laboratuar, 750 m^2 kadarını kantin alanı olarak kullanmaktadır İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 1976 yılında kurulan Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nin Çukurova Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi ile birleştirilmesiyle 1982 yılında kurulmuştur. Çukurova Üniversitesi Balcalı Kampusu dışında şehir merkezinde yer alan bu fakültenin kampus içindeki 12000 metrekarelik yeni bina inşaatı 2001 yılında bitmiştir ve Eylül 2001 yılında Balcalı Kampusu içerisine taşınmıştır. Fakültenin amacı, kamu ve özel sektör kuruluşlarında kaynakların etkin kullanımının sağlanması, mal ve hizmetlerin planlanması, üretimi ve dağıtımı, bölüşümü, çalışmaların yönlendirilmesi gibi konularda istihdam edilmek üzere eleman yetiştirmektir. Öğrencilerin isteğine bağlı olarak çeşitli sanayi ve hizmet işletmelerinde staj yapma olanağı sağlanmakta, ayrıca Fakülte bünyesinde faaliyet gösteren uluslararası staj komitesi AIESEC aracılığı ile

başarılı öğrenciler yurtdışına staja gönderilmektedir. Fakülte öğrencilerinin yararlandığı 19000 kitap kapasiteli bir kütüphane, öğrencilerin kullanımına sunulmuş 15'er adet bilgisayardan oluşan iki bilgisayar dershanesi, seminer salonu ve öğrenci kantini Fakültenin olanakları arasında yer almaktadır.

Tablo 30. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harcama Tpl.	715.216	1.143.931	1.439.451	2.025.411	2.290.396	2.653.003
Genel Bütçe	715.216	1.143.931	1.439.451	1.704.944	1.862.584	2.136.896
İkinci Öğretim				320.467	333.286	387.777
Yaz Okulu					94.526	128.330
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	128.199	173.961	215.090	217.179	243.681	272.027
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	29.413	127.197	42.625	269.659	518.668	362.081
Genel Bütçe	29.413	127.197	42.625	173.383	185.988	197.484
İkinci Öğretim				96.276	257.524	108.413
Yaz Okulu					75.156	56.184
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				236.897	72.679	33.744
Genel Bütçe						
Tezsiz Yüksek Lisans				236.897	72.679	33.744
Genel Toplam	872.828	**1.445.089**	1.697.167	2.749.146	3.125.425	3.320.856

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 15. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 31. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2002	35	74	2703	13.258	535
2003	27	75	2799	16.639	606
2004	22	76	3001	28.053	916
2005	22	75	2810	32.221	1.112
2006	23	77	2816	33.209	1.179

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 884.810 YTL, toplam harcaması 872.828 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 715.215 YTL personel harcaması, 128.199 YTL sigorta harcaması, 29.413 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 35, akademik personel sayısı 74, öğrenci sayısı 2703'dür. 2002 yılında toplam bütçesi 1.492.500, toplam harcaması 1.445.088 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.143.931 YTL personel harcaması, 173.961 YTL sigorta harcaması, 127.196 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 27, akademik personel sayısı 75, öğrenci sayısı 2799'dur. 2003 yılında toplam bütçesi 1.739.000 YTL, toplam harcaması 1.697.166

YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.439.451 YTL personel harcaması, 215.090 YTL sigorta harcaması, 42.625 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 22, akademik personel sayısı 76, öğrenci sayısı 3001'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 3.066.088 YTL, toplam harcaması 2.749.145 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.704.943 YTL personel harcaması, 217.178 YTL sigorta harcaması, 173.383 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 320.467 YTL personel harcaması, 96.275 YTL mal ve hizmet alımları, 236.897 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 22, akademik personel sayısı 75, öğrenci sayısı 2810'dur. 2005 yılında toplam bütçesi 3.411.892 YTL, toplam harcaması 3.125.424 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.862.583 YTL personel harcaması, 243.680 YTL sigorta harcaması, 185.988 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 333.285 YTL personel harcaması, 257.524 YTL mal ve hizmet alımları, 72.679 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 94.526 YTL personel harcaması, 75.156 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 23, akademik personel sayısı 77, öğrenci sayısı 2816'dır. 2006 yılında toplam bütçesi 3.678.700 YTL, toplam harcaması 3.320.855 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.136.895 YTL personel harcaması, 272.027 YTL sigorta harcaması, 197.483 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 387.776 YTL personel harcaması, 108.413 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 128.330 YTL personel harcaması, 56.183 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu sermaye harcamaları ise 33.744 YTL'dir"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.16. İlahiyat Fakültesi

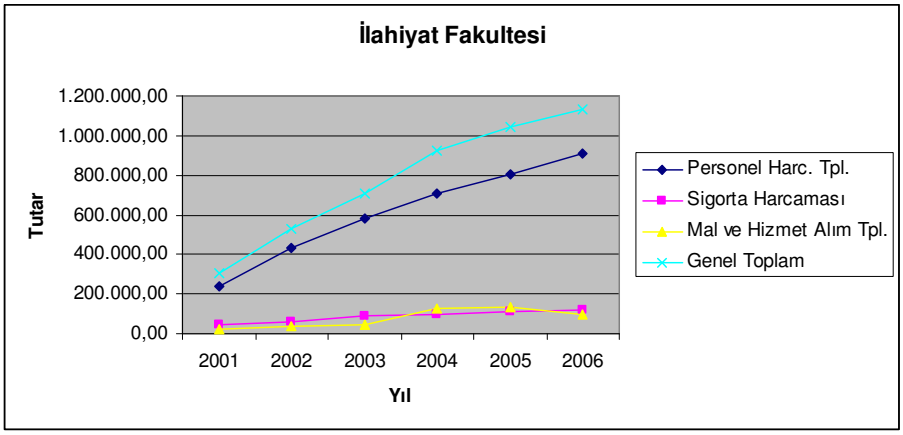
"İlahiyat Fakültesi 9000 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 7.424 m^2 kadarını idari binalar için, 1.182 m^2 kadarını derslik, 394 m^2 kadarını laboratuar alanı olarak kullanmaktadır. 1992 yılında kurulan, 1994-95 eğitim-öğretim yılında öğretime başlamıştır. Bir yıl hazırlık öğretimi olan Fakültede, bu süre içerisinde Arapça, Kur'an-ı Kerim ve İslam Dini Esasları okutulmaktadır. İlahiyat Fakültesi'ni bitiren öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tüm okullarda "Din Bilgisi ve Meslek

Dersleri" öğretmeni, Diyanet İsleri Başkanlığı bünyesinde din görevlisi, müftü, vaiz ve bunun yanında Başkanlığın yurtiçi ve yurtdışı birimlerinde din görevlisi olarak, Kur'an Kursu öğretmeni ve çeşitli bakanlıklara bağlı arşivlerde eski el yazmaları ve sicillerle ilgili alanlarda uzman olarak çalışabilmektedirler.

Tablo 32. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	240.688	429.428	578.350	704.408	801.459	912.595
Genel Bütçe	240.688	429.428	578.350	700.256	801.459	911.337
İkinci Öğretim				4.152		1.258
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	43.142	60.742	86.420	94.899	110.213	122.473
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	21.659	40.491	43.499	123.272	134.962	98.162
Genel Bütçe	21.659	40.491	43.499	123.037	134.962	98.162
İkinci Öğretim				235		
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	305.489	530.661	708.269	922.579	1.046.634	1.133.230

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 16. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 33. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel Harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2002	13	36	439	10.830	1.209
2003	14	37	440	13.888	1.610
2004	14	37	434	18.090	2.126
2005	14	38	380	20.128	2.754
2006	13	38	321	22.220	3.530

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 307.580 YTL, toplam harcaması 305.489 YTL'dir.Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 240.687 YTL personel harcaması, 43.142 YTL sigorta harcaması, 21.659 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 36, öğrenci sayısı 439'dur. 2002 yılında toplam bütçesi 545.000 YTL, toplam harcaması **530.660** YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 429.427 YTL personel harcaması, 60.742 YTL sigorta harcaması, 40.491 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 14, akademik personel sayısı 37, öğrenci sayısı 440'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 717.500 YTL, toplam harcaması 708.268 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 578.350 YTL personel harcaması, 86.420 YTL sigorta harcaması, 43.498 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 14, akademik personel sayısı 37, öğrenci sayısı 434 dür. 2004 yılında toplam bütçesi 931.830 YTL, toplam harcaması 922.578 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 700.256 YTL personel harcaması, 94.898 YTL sigorta harcaması, 123.037 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 4.152 YTL personel harcaması, 234 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 14, akademik personel sayısı 38, öğrenci sayısı 380'dır. 2005 yılında toplam bütçesi 1.082.003 YTL, toplam harcaması 1.046.633 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 801.458 YTL personel harcaması, 110.213 YTL sigorta harcaması, 134.961 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 38, öğrenci sayısı 321'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 1.162.000 YTL, toplam harcaması 1.133.229 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 911.336 YTL personel harcaması, 122.473 YTL sigorta harcaması, 98.161 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları

ise 1.258 YTL personel harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

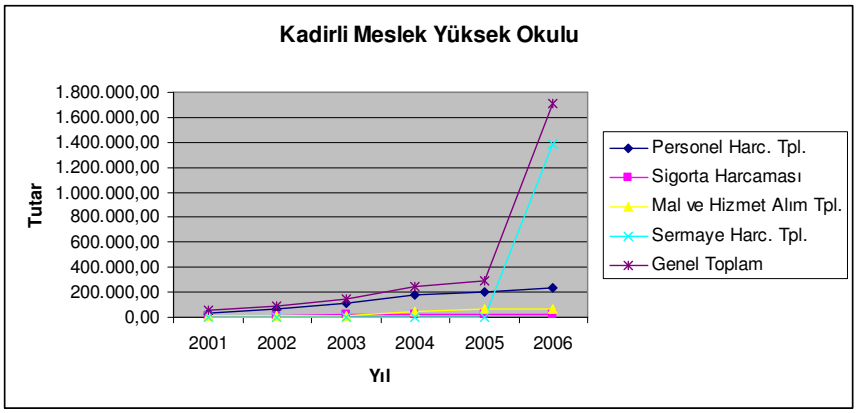
4.17. Kadirli Meslek Yüksek Okulu

"Kadirli Meslek Yüksek Okulu 3.570 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 1.000 m^2 kadarını idari binalar için, 2.390 m^2 kadarını derslik,180 m^2 kadarını laboratuar olarak kullanmaktadır 1997 yılında kurulan yüksekokula 1997-1998 eğitim-öğretim yılında 20 öğrenci alınarak eğitime başlamıştır. Adana'ya 102 kilometre uzaklıktaki Kadirli ilçesinde yer almaktadır.

Tablo 33. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	35.379	63.982	108.204	180.729	198.107	231.798
Genel Bütçe	35.379	63.982	108.204	167.802	180.553	204.816
İkinci Öğretim				12.927	17.554	26.982
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	6.342	9.730	18.835	23.783	25.174	27.664
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	8.840	12.992	13.043	41.529	67.963	71.000
Genel Bütçe	8.840	12.992	13.043	40.931	63.142	61.358
İkinci Öğretim				597	4.822	9.643
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.						1.382.903
Genel Bütçe						1.382.903
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	50.561	86.704	140.082	246.041	291.245	1.713.366

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 17. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 35. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	4	3	141	12.386	615
2003	8	3	180	12.735	778
2004	8	6	238	17.574	1.034
2005	8	6	262	20.803	1.112
2006	8	6	290	122.383	5.908

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 54.797 YTL, toplam harcaması 50.561 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 35.379 YTL personel harcaması, 6.341 YTL sigorta harcaması, 8.840 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 4, akademik personel sayısı 3, öğrenci sayısı 141'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 89.000 YTL, toplam harcaması 86.704,00 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 63.982 personel harcaması, 9.730 YTL sigorta harcaması, 12.992 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 8, akademik personel sayısı 3, öğrenci sayısı 180'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 151.000 YTL, toplam harcaması 140.081 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 108.203 YTL personel harcaması, 18.835 YTL sigorta harcaması, 13.043 mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 8, akademik personel sayısı 6, öğrenci sayısı 238'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 260.170 YTL, toplam harcaması 246.041,15 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 167.802 YTL personel harcaması, 23.783 YTL sigorta harcaması, 40.931 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 12.927 personel harcaması, 597 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 8, akademik personel sayısı 6, öğrenci sayısı 262'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 316.718 YTL, toplam harcaması 291.244 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 180.552 YTL personel harcaması, 25.174 YTL sigorta harcaması, 63.141 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 17.554 personel harcaması, 4.821 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 8, akademik personel sayısı 6, öğrenci sayısı 290'dır. 2006 yılında toplam bütçesi 1.836.200 YTL, toplam harcaması 1.713.365,89 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 204.815 YTL personel harcaması, 27.664 YTL sigorta harcaması, 61.357 YTL mal ve hizmet alımları, 1.382.903 YTL sermaye harcamasıdır. İkinci öğretim harcamaları 26.982 YTL personel harcaması, 9.642 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

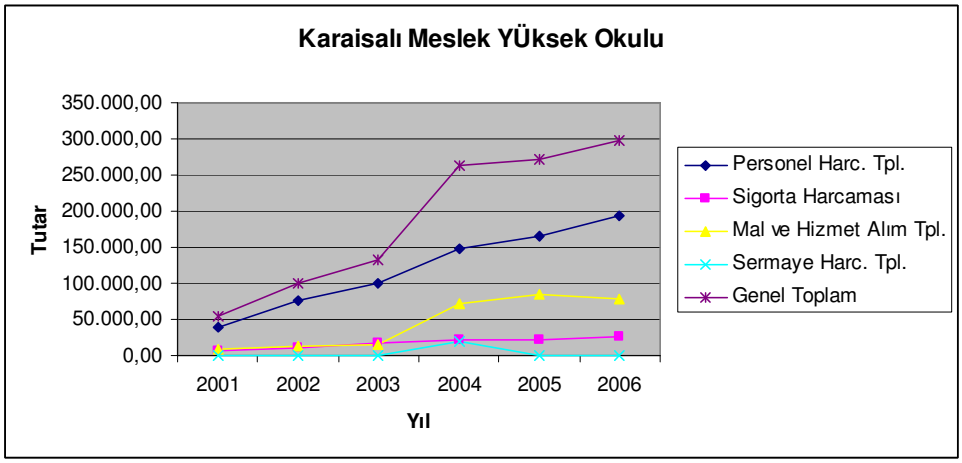
4.18. Karaisalı Meslek Yüksek Okulu

"Karaisalı Meslek Yüksek Okulu 8.562 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 3.000 m^2 kadarını idari binalar için, 4.719 m^2 kadarını derslik, 843 m^2 kadarını laboratuar olarak kullanmaktadır. 1995 yılında kurulan yüksekokulda eğitim-öğretim kendi bünyesinde bulunan bir akademik personel ile çeşitli fakültelerden görevlendirilen öğretim elemanlarınca yürütülmektedir. Adana'ya 47 kilometre uzaklıktaki Karaisalı ilçesinde yer almaktadır. Yüksekokulda 1 teknik resim salonu, bilgisayar, menaroloji, petrografi, maden laboratuarları bulunmaktadır. Yüksekokulda ayrıca 100 öğrenci kapasiteli yurt, yemekhane ve kantin olanakları ile spor tesisleri yer almaktadır.

Tablo:36. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	39.606	75.898	99.085	148.898	165.833	193.613
Genel Bütçe	39.606	75.898	99.085	148.898	165.833	193.613
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	7.099	11.542	17.760	21.203	22.610	25.476
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	7.950	12.973	16.133	71.382	83.942	79.013
Genel Bütçe	7.950	12.973	16.133	71.382	83.942	79.013
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				20.632		
Genel Bütçe				20.632		
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	54.656	100.413	132.978	262.115	272.385	298.102

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 18. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 37. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	**Akademik Personel**	**Toplam Öğrenci**	**Ortalama Personel Harcaması**	**Ortalama Öğrenci Harcaması**
2002	5	4	211	11.157	476
2003	5	4	202	14.775	658
2004	5	7	229	21.843	1.145
2005	5	6	287	24.762	949
2006	5	7	374	24.842	797

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 55.842 YTL, toplam harcaması 54.656 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 39.606 YTL personel harcaması, 7.100 YTL sigorta harcaması, 7.950 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 4, öğrenci sayısı 211'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 104.000 YTL, toplam harcaması 100.413 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 75.898 YTL personel harcaması, 11.542 YTL sigorta harcaması, 12.973 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 4, öğrenci sayısı 202'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 145.000,00 YTL, toplam harcaması 132.978 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 99.084 YTL personel harcaması, 17.760 YTL sigorta harcaması, 16.133 YTL mal ve hizmet alımlarıdır

2004 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 7, öğrenci sayısı 229' dur. 2004 yılında toplam bütçesi 271.945 YTL, toplam harcaması 262.115 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 148.898 YTL personel harcaması, 21.203 YTL sigorta harcaması, 71.381YTL mal ve hizmet alımları, 20.632 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 6, öğrenci sayısı 287'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 303.135 YTL, toplam harcaması 272.384 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 165.833 YTL personel harcaması, 22.609 YTL sigorta harcaması, 83.941 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 7, öğrenci sayısı 374'dür. 2006 yılında toplam bütçesi 302.000 YTL, toplam harcaması 298.102 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 193.612 YTL personel harcaması, 25.476

YTL sigorta harcaması, 79.013 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

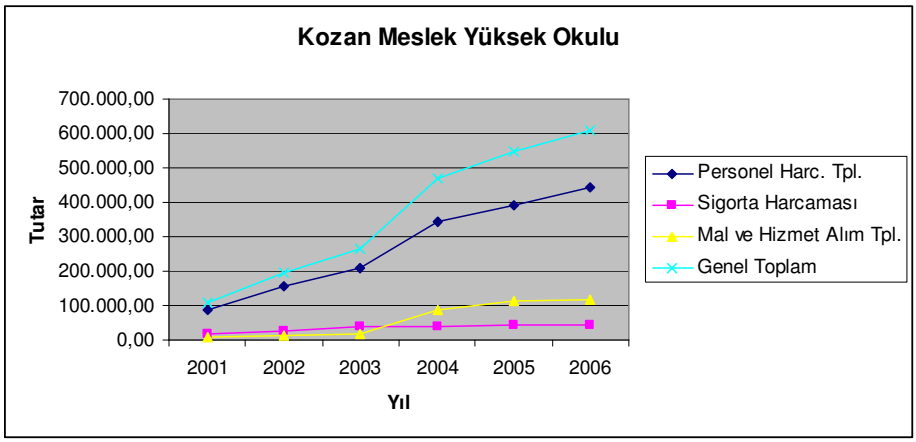
4.19. Kozan Meslek Yüksek Okulu

"Kozan Meslek Yüksek Okulu 7.000 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 5.155 m^2 kadarını idari binalar için, 1.234 m^2 kadarını derslik, 560 m^2 kadarını laboratuar alanı olarak kullanmaktadır. 1992 yılında kurulan Kozan Meslek Yüksekokulu öğretime 1993-94 eğitim-öğretim yılında başlamıştır. Adana'ya 70 kilometre uzaklıktaki Kozan ilçesinde yer almaktadır. Yüksekokulda bilgisayar ve daktilo laboratuarları mevcuttur. Öğrencilere çeşitli kamu ve özel kuruluşlarda staj yapma olanagı sağlanmaktadır.

Tablo 38. **Yıllar İtibariyle Harcama Durumları**

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	85.596	158.377	210.001	341.805	391.273	445.586
Genel Bütçe	85.596	158.377	210.001	282.827	301.103	335.971
İkinci Öğretim				58.978	90.169	109.615
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	15.343	24.085	37.642	40.127	44.132	44.610
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	8.867	11.407	15.774	86.054	114.524	118.849
Genel Bütçe	8.867	11.407	15.774	71.026	81.110	93.112
İkinci Öğretim				15.029	33.414	25.737
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.						
Genel Bütçe						
Tezsiz yüksek Lisans						
Genel Toplam	109.806	193.869	263.417	467.985	549.929	609.045

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 3. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 39. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	13	7	379	9.693	512
2003	14	7	542	12.544	486
2004	13	10	606	20.347	772
2005	13	9	793	24.997	693
2006	13	9	882	27.684	691

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 114.305 YTL, toplam harcaması 109.806 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 85.596 YTL personel harcaması, 15.342 YTL sigorta harcaması, 8.867 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 7, öğrenci sayısı 379'dur. 2002 yılında toplam bütçesi 198.000 YTL, toplam harcaması 193.869,00YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 158.377 YTL personel harcaması, 24.085 YTL sigorta harcaması, 11.407 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 14, akademik personel sayısı 7, öğrenci sayısı 542'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 271.000 YTL, toplam harcaması 263.416 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 210.001 YTL personel harcaması, 37.641 YTL sigorta harcaması, 15.774 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 10, öğrenci sayısı 606'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 512.205 YTL, toplam harcaması 467.985 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 282.826 YTL personel harcaması, 40.126 YTL sigorta harcaması, 71.025 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 58.978 YTL personel harcaması, 15.028 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 9, öğrenci sayısı 793 dür. 2005 yılında toplam bütçesi 592.071 YTL, toplam harcaması 549.928 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 301.103 YTL personel harcaması, 44.131 YTL sigorta harcaması, 81.110 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 90.169 YTL personel harcaması, 33.413 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 13, akademik personel sayısı 9, öğrenci sayısı 882'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 660.800 YTL, toplam harcaması 609.044 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 335.970 YTL personel harcaması, 44.609 YTL sigorta harcaması, 93.111 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 109.615 YTL personel harcaması, 25.736 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

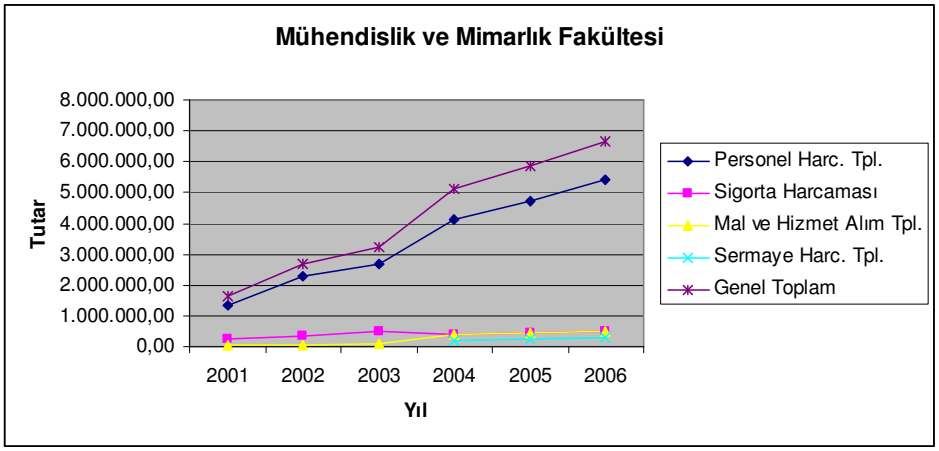
4.20. Mühendislik Mimarlık Fakültesi

"Mühendislik Mimarlık Fakültesi 27.000 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanı 18.790 m^2 kadarını idari binalar için, 4.870 m^2 kadarını derslik, 3.340 m^2 kadarını laboratuar alanı olarak kullanmaktadır. 1978 yılında kurulan Mühendislik Fakültesi, 1982 yılında A.İ.T.İ.A. Mühendislik Bilimleri Fakültesi'nin Çukurova Üniversitesi'ne bağlanmasıyla Mühendislik-Mimarlık Fakültesi adını almıştır. Fakültede İnşaat, Makine, Jeoloji, Maden, Tekstil ve Elektrik-Elektronik Bölümleri'nin laboratuarları ile öğrencilerin çalışmalarına açık iki adet bilgisayar laboratuarı bulunmaktadır. Fakülte'nin temel amacı, bilim ve teknolojideki gelişmelerin, hızla insanlık alemine iletilmesi ve topluma kazandırılmasıdır. İnsan refahının büyük boyutlarda gelişmesinin temel dayanağı olan bilim ve teknoloji, ülkemizin gerek sosyal, gerekse ekonomik kalkınmasına önemli katkılar sağlamaktadır. Bu gerçeklerin ışığında günümüzde yüksek eğitim disiplini içinde mühendis ve mimarlar yetiştirmek Fakülte'nin vazgeçilmez amacıdır.

Tablo 40. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	1.342.471	2.268.128	2.690.359	4.131.694	4.725.824	5.414.343
Genel Bütçe	1.342.471	2.268.128	2.690.359	3.213.631	3.580.633	4.088.664
İkinci Öğretim				918.063	936.058	1.054.189
Yaz Okulu					209.133	271.489
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	240.632	344.922	482.234	389.446	440.650	483.252
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	39.075	66.111	80.977	373.734	456.287	492.659
Genel Bütçe	39.075	66.111	80.977	330.411	351.310	331.854
İkinci Öğretim				43.323	104.977	110.855
Yaz Okulu						49.949
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				207.643	227.747	279.594
Genel Bütçe						
İkinci öğretim				207.643	227.747	279.594
Genel Toplam	1.622.178	2.679.161	3.253.570	5.102.517	5.850.508	6.669.847

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 20. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 41. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	62	148	2724	12.758	984
2003	58	137	2960	16.685	1.099
2004	54	132	3429	27.433	1.488
2005	52	129	3576	32.323	1.636
2006	50	128	3777	37.471	1.766

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 1.627.220 YTL, toplam harcaması 1.622.178 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak 1.342.470 YTL personel harcaması, 240.631 YTL sigorta harcaması, 39.075 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 62, akademik personel sayısı 148, öğrenci sayısı 2724'dür. 2002 yılında toplam bütçesi 2.698.000 YTL, toplam harcaması 2.679.161,36 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.268.128 YTL personel harcaması, 344.922 YTL sigorta harcaması, 66.110 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 58, akademik personel sayısı 137, öğrenci sayısı 2960'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 3.313.000 YTL, toplam harcaması 3.253.570 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.690.358 YTL personel harcaması, 482.234 YTL sigorta harcaması, 80.977 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 54, akademik personel sayısı 132, öğrenci sayısı 3429'dur. 2005 yılında toplam bütçesi 5.601.763 YTL, toplam harcaması 5.102.517 YTL. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.213.631 YTL personel harcaması, 389.446 YTL sigorta harcaması, 330.411 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 918.062 YTL personel harcaması, 43.323 YTL mal ve hizmet alımları, 207.643 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 52, akademik personel sayısı 129, öğrenci sayısı 3576'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 6.683.519 YT, toplam harcaması 5.850.508 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 3.580.633 YTL personel harcaması, 440.650 YTL sigorta harcaması, 351.309 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 936.058 YTL personel harcaması, 104.976 YTL mal ve hizmet alımları,

227.747 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise personel giderleri 209.132 YTL'dir.

2006 yılında idari personel sayısı 50, akademik personel sayısı 128, öğrenci sayısı 3777'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 7.719.200 YTL, toplam harcaması 6.669.847 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 4.088.664 YTL personel harcaması, 483.252 YTL sigorta harcaması, 331.854 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 1.054.189 YTL personel harcaması, 110.855 YTL mal ve hizmet alımları, 279.593 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları 271.489 YTL personel harcaması, 49.949 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

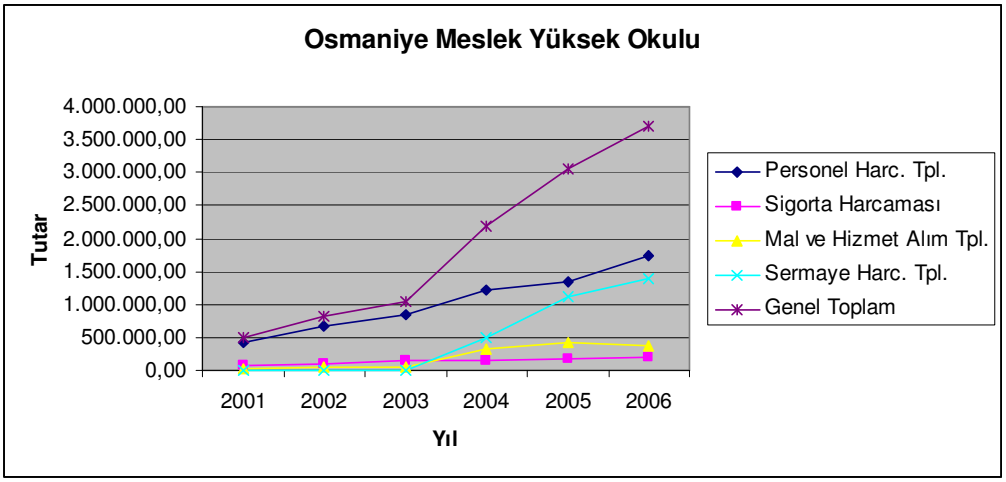
4.21. Osmaniye Meslek Yüksek Okulu

"Osmaniye Meslek Yüksek Okulu 2006 yılı itibariyle hizmetine devam etmektedir. Üniversitenin başka bir şehir de olan yüksek okuludur. 1976 yılında kurulan, 1981 yılında Çukurova Üniversitesi'ne bağlanan Yüksekokul, Osmaniye şehir merkezi ve Fakir Uşağı Kampus alanı olmak üzere iki ayrı yerde eğitim-öğretimi sürdürmektedir. Meslek ara elemanı yetiştirilmesini amaçlayan Yüksekokulda İnşaat, Elektrik ve Makine programları YÖK-Dünya Bankası II. Endüstriyel Eğitim Projesi kapsamındadır. Kampus alanında öğrenci yurtları da bulunmakta olup Yüksekokul bünyesinde çeşitli laboratuar ve atölyeler ile bilgisayar ve lisan laboratuarları, basketbol, voleybol, futbol sahası, fotokopi, bilgisayar, baskı işleri odası, öğrenci kantini, toplantı salonu ve kitaplık mevcuttur.

Tablo 42. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	413.408	667.952	841.249	1.213.870	1.339.041	1.734.300
Genel Bütçe	413.408	667.952	841.249	973.744	1.094.195	1.429.913
İkinci Öğretim				240.126	220.457	257.466
Yaz Okulu					24.390	46.921
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	74.102	101.578	150.790	156.741	179.058	210.112
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	18.148	44.681	50.381	328.918	421.180	368.997
Genel Bütçe	18.148	44.681	50.381	315.201	336.067	368.997
İkinci Öğretim				13.717	49.592	
Yaz Okulu					35.521	
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				488.157	1.107.723	1.399.796
Genel Bütçe				488.157	1.107.723	1.399.796
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	505.658	814.211	1.042.420	2.187.685	3.047.001	3.713.205

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 4. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 43. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	37	42	1606	10.306	507
2003	41	41	1872	12.712	557
2004	41	42	2283	26.358	958
2005	42	41	1620	36.711	1.881
2006	56	40	1589	38.679	2.337

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 509.669 YTL, toplam harcaması 505.658 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 413.408 YTL personel harcaması, 74.101 YTL sigorta harcaması, 18.148 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 37, akademik personel sayısı 42, öğrenci sayısı 1606'dır. 2002 yılında toplam bütçesi 819.250 YTL, toplam harcaması 814.211 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 667.952 YTL personel harcaması, 101.578 YTL sigorta harcaması, 44.681 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 41, akademik personel sayısı 41, öğrenci sayısı 1872'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 1.055.000 YTL, toplam harcaması 1.042.420 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 841.249 YTL personel harcaması, 150.789 YTL sigorta harcaması, 50.381 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 41, akademik personel sayısı 42, öğrenci sayısı 2283'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 2.278.540 YTL, toplam harcaması 2.187.685,30 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 973.743 YTL personel harcaması, 156.740 YTL sigorta harcaması, 315.200 YTL mal ve hizmet alımları, 488.156 YTL sermaye harcamasıdır. İkinci öğretim harcamaları 240.126 YTL personel harcaması, 13.717 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 42, akademik personel sayısı 41, öğrenci sayısı 1620'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 3.091.397 YTL, toplam harcaması 3.047.001 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.094.194 YTL personel harcaması, 179.057 YTL sigorta harcaması, 336.067 YTL mal ve hizmet alımları, 1.107.722 YTL sermaye harcamasıdır. İkinci öğretim harcamaları 220.456 YTL personel harcaması, 49.591 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 24.389 YTL personel harcaması, 35.520 mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 56, akademik personel sayısı 40, öğrenci sayısı 1589'dur. 2006 yılında toplam bütçesi 3.792.100 YTL, toplam harcaması 3.713.204 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.429.913 YTL personel harcaması, 210.111 YTL sigorta harcaması, 368.997 YTL mal ve hizmet alımları, 1.399.796 YTL sermaye harcamasıdır. İkinci öğretim harcamaları 257.465 YTL personel harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 46.921 YTL personel harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.22. Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü

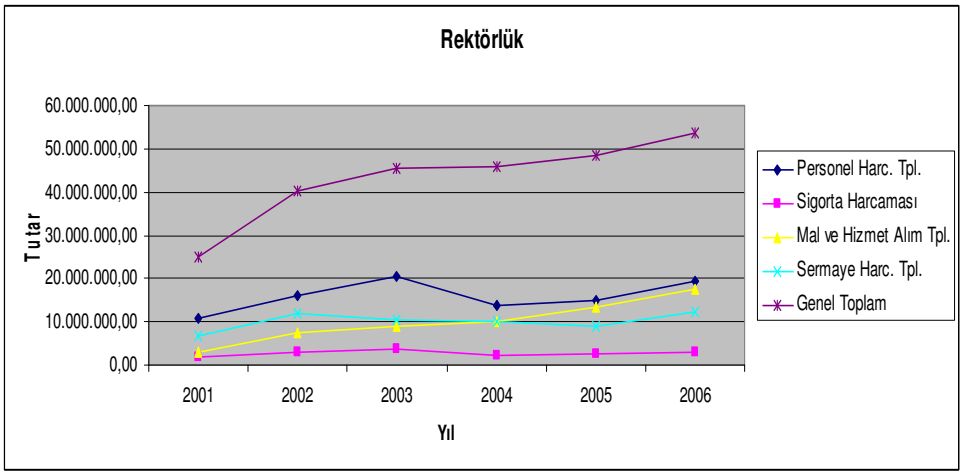
"Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü yönetim ve genel destek hizmetlerini organize etmek amaçlı kurulmuş birimdir.2003 yılına kadar uygulanan sistemde rektörlük destek hizmetleri, rektörlük akademik birimler, rektörlük mediko sosyal, rektörlük üst yönetim ünitelerinde çeşitli faaliyetler yürütülmekteydi. Rektörlük destek hizmetlerinde personel daire başkanlığı, kütüphane daire başkanlığı, idari mali işler daire başkanlığı, yapı işleri daire başkanlığı personeli ağırlıklı bütçeleşmesi yapılmaktaydı. Ancak sistem içerisinde çelişkiler vardı; rektörlük destek hizmetleri kadrosunda maaş almaktayken diğer birimlerde çalışmalar olmaktaydı. Bu da bütçenin doğruluğu ilkesine aykırıydı. Rektörlük akademik birimlerde ise Yabancı diller eğitim merkezi ve genel dersleri(Türkçe, Tarih) veren öğretim görevlilerinin ücretleri ve özlük hakları bu birim üzerinden takip edilmekteydi. Ancak bu sistemde Yadim'de çalışan genel idare hizmetli memurlar maaşlarını genelde rektörlükten almaktaydı ve bu yüzden Yadim' in ne kadar bütçe ayrıldığı tam bilinememekteydi. Rektörlük medikososyal de ise medikososyal sağlık ünitesinde maaş alan doktorlar ve hemşireler maaş almaktaydı. Rektörlük üst yönetimde ise maaş idari görevler ve yolluklar bu harcama birimi üzerinden karşılanmaktaydı. Ayrıca tüm tedavi masrafları üniversite personeli için topluca gösterilmekteydi ve bu yüzden bir personelin bir birime ne kadara mal olduğu tam olarak bilinememekteydi.

Rektörlüğün yapmış olduğu harcamaları personel, mal ve hizmet alımı ve sermaye alımı toplamlarında birlikte göreceğiz. Transfer harcamaları ise; borç ödemeleri, genel yönetime katılma paylarından oluşmaktadır. Rektörlük tüm birimlerin transfer harcamalarını ise kendisi ödemektedir.

Tablo 44. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	10.671.128	15.873.818	20.411.901	13.848.715	15.044.309	19.369.570
Genel Bütçe	10.671.128	15.873.818	20.411.901	13.848.715	15.044.309	19.369.570
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	1.883.140	2.801.262	3.887.981	2.269.376	2.460.983	2.796.866
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	2.829.947	7.469.802	8.869.743	10.174.322	13.273.320	17.614.978
Genel Bütçe	2.829.947	7.469.802	8.869.743	10.174.322	13.273.320	17.614.978
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.	6.846.714	11.769.396	10.443.887	9.983.353	8.971.159	12.338.953
Genel Bütçe	6.846.714	11.769.396	10.443.887	9.983.353	8.971.159	12.338.953
Transfer Harcamaları	2.643.019	2.251.734	1.942.182	9.541.222	8.759.959	1.504.316
Genel Toplam	24.873.950	40.166.013	45.555.694	45.816.988	48.509.730	53.624.683

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 22. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Rektörlüğün bu dört birim üzerinden 2001 yılı toplu olarak harcamaları 24.873.949 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak eğer; personel harcamaları

10.671.127 YTL, sigorta harcamaları 1.883.140 YTL, mal ve hizmet alımı 2.829.947 YTL, sermaye harcamaları 6.846.714 YTL, transfer harcamaları ise 2.643.019 YTL'dir.

Rektörlüğün bu dört birim üzerinden 2002 yılı toplu olarak harcamaları 40.166.012 YTL'dir. .Bu harcamaları ayrıntılandırırsak eğer; personel harcamaları 15.873.817 YTL, sigorta harcamaları 2.801.261 YTL, mal ve hizmet alımı 7.469.801 YTL, sermaye harcamaları 11.769.396 YTL, transfer harcamaları ise 2.251.734 YTL'dir.

Rektörlüğün bu dört birim üzerinden 2003 yılı toplu olarak harcamaları 45.555.693 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak eğer; personel harcamaları 20.411.900 YTL, sigorta harcamaları 3.887.981 YTL, mal ve hizmet alımı 8.869.743 YTL, sermaye harcamaları 10.443.887 YTL, transfer harcamaları ise 1.942.182 YTL'dir.

2004 yılından itibaren analitik sisteme geçilmiştir. Bu sistemle birlikte rektörlüğün bütçeleme sisteminde çeşitli değişikliklere gidilmiştir. Öncelikle harcama birimleri sayısı artırılmış ve harcama birimleri sayısı 11 olmuştur. Bunlar özel kalem, genel sekreterlik, savunma uzmanlığı, idari mali işler daire başkanlığı, personel dairesi daire başkanlığı, kütüphane ve dokümantasyon daire başkanlığı, sağlık kültür ve spor dairesi daire başkanlığı, bilgi işlem daire başkanlığı, yapı işler teknik daire başkanlığı, öğrenci işleri daire başkanlığı, hukuk müşavirliğinden oluşmaktadır. Ayrıca yaz okulu ve ikinci öğretim ödenekleri ilgili birimler itibariyle görülmeye başlandı. Bu sayede her birimin ne kadar gelir kazanıp ne kadarı harcandığı tespit edilmeye başlandı. Ancak biz analizimi kolaylaştırmak açısından rektörlük birimlerini toplu olarak dikkate alacağız.

Rektörlüğün 2004 yılı harcamaları toplamı 11 birim itibariyle harcama toplamı 45.816.987 YTL'dir. Personel harcamaları toplamı 13.848.715 YTL, sigorta harcamaları 2.269.375 YTL, mal ve hizmet alımı ise 10.174.321 YTL, sermaye 9.983.353 YTL, transfer harcamaları ise 9.541.222 YTL'dir.

Rektörlük 2005 yılı harcamaları toplamı 11 birim itibariyle harcama toplamı 48.509.729,55 YTL'dir. Personel harcamaları toplamı 15.044.309 YTL, sigorta harcamaları 2.460.982 YTL, mal ve hizmet alımı ise 13.273.319 YTL, sermaye 8.971.158,91 YTL, transfer harcamaları ise 8.759.958 YTL'dir.

Rektörlük 2006 yılı harcamaları toplamı 11 birim itibariyle harcama toplamı 53.624.682 YTL'dir. Personel harcamaları toplamı 19.369.569 YTL, sigorta harcamaları 2.796.865 YTL, mal ve hizmet alımı ise 17.614.978 YTL, sermaye 12.338.953 YTL, transfer harcamaları ise 1.504.315 YTL'dir"(Çukurova Üniversitesi

Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

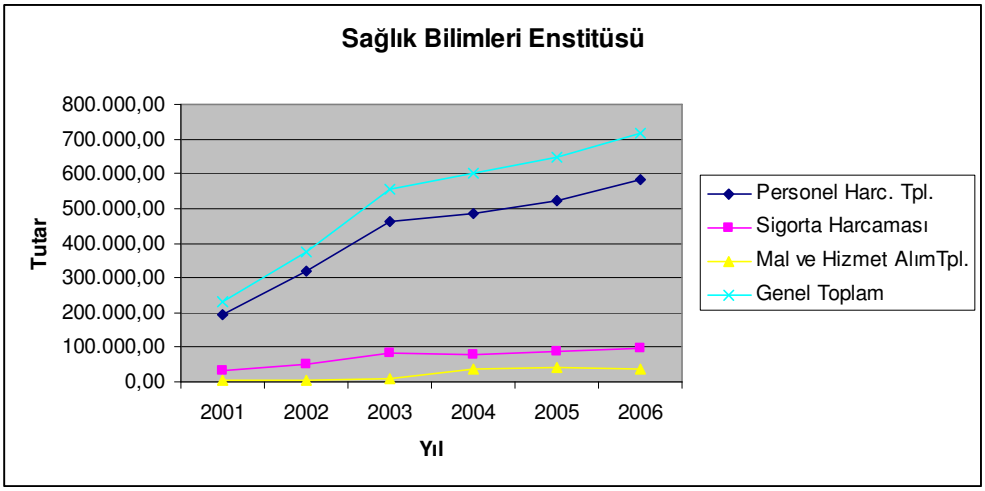
4.23. Sağlık Bilimleri Enstitüsü

"Sağlık Bilimleri Enstitüsü 250 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 250 m^2 kadarını idari binalardır. Sağlık Bilimleri Enstitüsü 20.07.1982'de 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kuruldu.

Tablo 45. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	192.755	319.915	463.459	483.337	521.680	581.424
Genel Bütçe	192.755	319.915	463.459	483.337	521.680	581.424
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	34.550	48.650	83.073	79.444	87.792	96.867
Mal ve Hizmet AlımTpl.	4.244	6.020	6.962	38.337	39.624	37.239
Genel Bütçe	4.244	6.020	6.962	38.337	39.624	37.239
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	231.549	374.586	553.494	601.117	649.095	715.530

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 23. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 46. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	7	22	130	12.917	2.881
2003	6	31	150	14.959	3.690
2004	5	28	140	18.216	4.294
2005	5	27	184	20.284	3.528
2006	6	29	207	20.444	3.457

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 234.076 YTL, toplam harcaması 231.549 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 192.754 YTL personel harcaması, 34.550 YTL sigorta harcaması, 4.244 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 22, öğrenci sayısı 130'dur. 2002 yılında toplam bütçesi 385.750 YTL, toplam harcaması 374.586 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 319.915 YTL personel harcaması, 48.650 YTL sigorta harcaması, 6.019 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 6, akademik personel sayısı 31, öğrenci sayısı 150'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 565.000 YTL, toplam harcaması 553.494

YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 463.459 YTL personel harcaması, 83.072 YTL sigorta harcaması, 6.962 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 28, öğrenci sayısı 140'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 616.345 YTL, toplam harcaması 601.117 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 483.337 YTL personel harcaması, 79.443 YTL sigorta harcaması, 38.336 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 27, öğrenci sayısı 184'dür. 2005 yılında toplam bütçesi 684.500 YTL, toplam harcaması 649.094 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 521.679 YTL personel harcaması, 87.791 YTL sigorta harcaması, 39.623 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 6, akademik personel sayısı 29, öğrenci sayısı 207'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 727.000 YTL, toplam harcaması 715.530 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 581.423 YTL personel harcaması, 96.867,14 YTL sigorta harcaması, 37.239 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

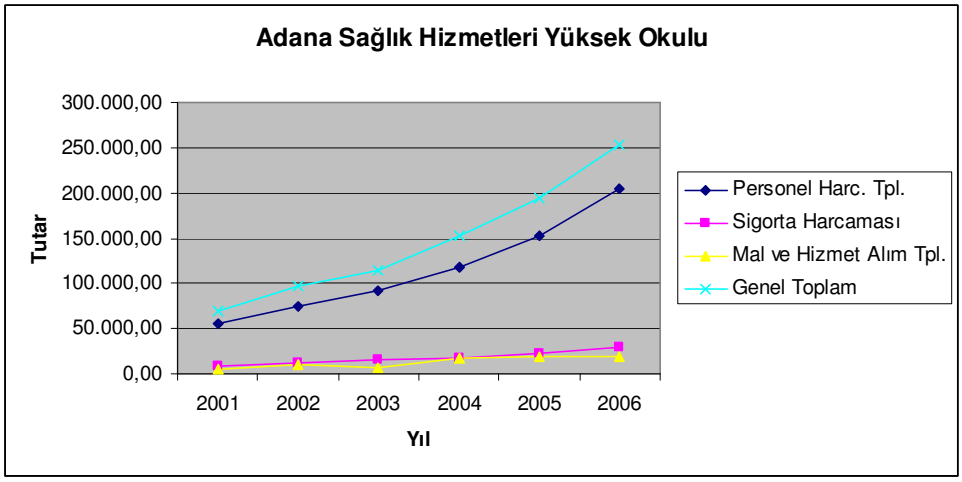
4.24. Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

"623 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 398 m^2 kadarını derslik, 225 m^2 kadarını laboratuar olarak kullanmaktadır. Balcalı Kampus alanı içerisinde yer almaktadır. Yardımcı sağlık personeli yetiştiren Yüksekokulda teorik dersler, uygulama ve yaz stajları ile desteklenmektedir. 1989 yılında kurulan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu 1990-91 eğitim-öğretim yılında eğitime başlamıştır. Eğitim-öğretim başta Tıp Fakültesi olmak üzere diğer fakülte ve birimlerden görevlendirilen öğretim elemanlarınca yürütülmektedir. Mezun olan öğrenciler "sağlık teknikeri" unvanı almakta olup, kamu ve özel sektör bünyesindeki tüm sağlık kurum ve kuruluşlarında kendi branşlarında görev alabilmektedirler.

Tablo 47. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	54.688	75.389	91.058	118.456	152.276	204.845
Genel Bütçe	54.688	75.389	91.058	118.456	152.276	204.845
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	9.378	11.688	16.322	16.734	22.138	29.852
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	5.354	10.218	7.522	17.678	19.479	18.516
Genel Bütçe	5.354	10.218	7.522	17.678	19.479	18.516
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	69.420	97.296	114.902	152.868	193.893	253.212

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 24. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 4. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	7	2	268	10.811	363
2003	7	2	251	12.767	458
2004	8	2	250	15.287	611
2005	9	2	252	17.627	769
2006	11	3	227	18.087	1.115

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 75.895,00YTL, toplam harcaması 69.420 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 54.688 YTL personel harcaması, 9.378 YTL sigorta harcaması, 5.354 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 2, öğrenci sayısı 268'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 102.750 YTL, toplam harcaması 97.295 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak: 75.389 YTL personel harcaması, 11.688 YTL sigorta harcaması, 10.218 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 7, akademik personel sayısı 2, öğrenci sayısı 251'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 122.000 YTL, toplam harcaması 114.902,00 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 91.058 YTL personel harcaması, 16.321 YTL sigorta harcaması, 7.522 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 8, akademik personel sayısı 2, öğrenci sayısı 250'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 160.920 YTL, toplam harcaması 152.868 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 118.456 YTL personel harcaması, 16.733 YTL sigorta harcaması, 17.678 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 9, akademik personel sayısı 2, öğrenci sayısı 252'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 220.400 YTL, toplam harcaması 193.893 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 152.275 YTL personel harcaması, 22.138 YTL sigorta harcaması, 19.478 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 11, akademik personel sayısı 3, öğrenci sayısı 227'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 259.400 YTL, toplam harcaması 253.212 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 204.844 YTL personel harcaması, 29.851 YTL sigorta harcaması, 18.515 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi

Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

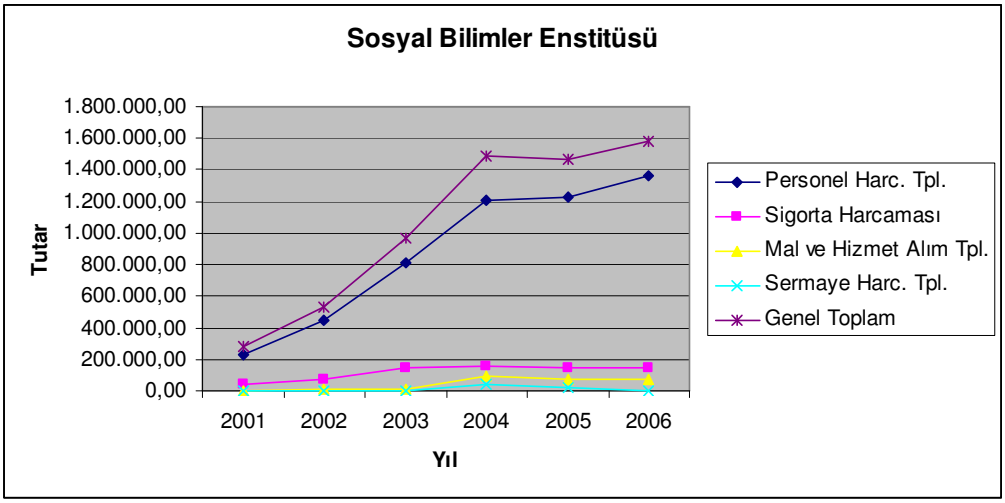
4.25. Sosyal Bilimler Enstitüsü

"250 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanı 250 m^2 kadarını idari binalar için kullanmaktadır. Sosyal Bilimler Enstitüsü 20.07.1982'de 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kuruldu.

Tablo 49. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	233.802	450.381	811.340	1.206.090	1.227.372	1.365.672
Genel Bütçe	233.802	450.381	811.340	918.336	877.415	906.507
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu					9.087	
Tezsiz Yüksek Lisans				287.754	340.871	459.165
Sigorta Harcaması	41.908	68.490	145.429	151.563	147.660	145.444
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	4.788	7.126	13.445	89.257	76.950	72.888
Genel Bütçe	4.788	7.126	13.445	56.259	62.026	54.982
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans				32.998	14.924	17.907
Sermaye Harc. Tpl.				37.937	17.346	
Genel Bütçe						
Tezsiz Yüksek Lisans				37.937	17.346	
Yaz Okulu						
Genel Toplam	280.498	525.996	970.214	1.484.846	1.469.327	1.584.003

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 25. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 50. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	5	23	806	10.018	348
2003	5	48	1017	9.924	517
2004	5	47	1331	18.658	729
2005	5	41	1167	32.279	1.272
2006	5	39	1389	33.394	1.058

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 284.024,50 YTL toplam harcaması 280.498 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 233.802 personel harcaması, 41.907 sigorta harcaması, 4.787 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 23, öğrenci sayısı 806'dır. 2002 yılında toplam bütçesi 557.750 YTL, toplam harcaması 525.996 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 450.381 YTL personel harcaması, 68.490 YTL sigorta harcaması, 7.125 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 48, öğrenci sayısı 1017'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 975.500 YTL, toplam harcaması 970.214,00 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 811.340 YTL personel harcaması, 145.428 YTL sigorta harcaması, 13.445 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 47, öğrenci sayısı 1331'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 1.564.008 YTL, toplam harcaması 1.484.846 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 918.335 YTL personel harcaması, 151.562 YTL sigorta harcaması, 56.258 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Tezsiz yüksek lisans harcamaları ise 287.753 YTL personel harcaması, 32.998 YTL mal ve hizmet alımları, 37.936 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 41, öğrenci sayısı 1167'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 1.586.842 YTL, toplam harcaması 1.469.327 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 877.414 YTL personel harcaması, 147.659 YTL sigorta harcaması, 62.025 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Tezsiz yüksek lisans harcamaları 340.870 YTL personel harcaması, 14.924 YTL mal ve hizmet alımları, 17.346 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 9.087 YTL personel harcamasıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 5, akademik personel sayısı 39, öğrenci sayısı 1389'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 1.985.700 YTL, toplam harcaması 1.584.003 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 906.506 YTL personel harcaması, 145.443 YTL sigorta harcaması, 54.981 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Tezsiz yüksek lisans harcamaları ise 459.165 YTL personel harcaması, 17.906 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.26. Su Ürünleri Fakültesi

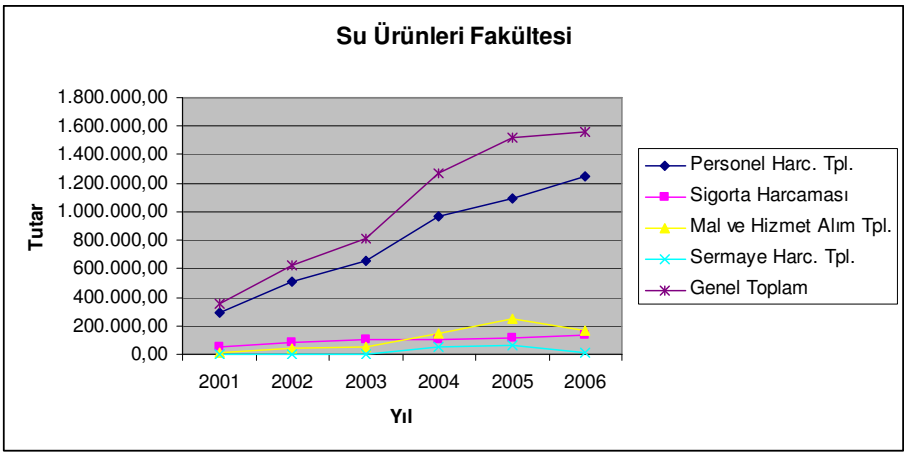
"Su Ürünleri Fakültesi 2006 yılı itibariyle üniversite hizmete devam etmektedir. Faaliyetlerinin bir kısmını da eğitim amaçlı yumurtalıkta devam ettirmektedir. Su Ürünleri Fakültesi, Su Ürünleri Mühendisliği adı altında tek program halinde eğitim yapmaktadır. Su Ürünleri Fakültesi, 1985 yılında Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Yüksekokulu adı altında kuruldu. 1989-1990 öğretim yılında ilk öğrencilerini alarak öğretime başlamış olup 1992 yılında ise Su Ürünleri Fakültesi'ne dönüştürülmüştür. Fakülte'nin başlıca amaçları, su ürünleri alanında, değişik konularda çalışabilecek bilgilerle donanmış su ürünleri mühendisleri yetiştirmek, kurs ve seminerlerle alt yapı ve teknik elemanların bilgi düzeylerini geliştirmek, bölge ve gerektiğinde ülke sorunlarının çözümüne katkıda bulunacak araştırma, deneme ve uygulamalar yapmaktır.

Ayrıca, kampus içinde ve Yumurtalık'ta yer alan Deniz Balıkları ve Kabuklu Su Ürünleri Yetiştirme İstasyonu'nda öğrencilere yaz stajı imkanı sunulmaktadır.

Tablo 51. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	290.803	505.151	660.420	970.922	1.091.415	1.252.642
Genel Bütçe	290.803	505.151	660.420	794.247	894.306	1.028.463
İkinci Öğretim				176.676	172.668	198.773
Yaz Okulu					24.441	25.406
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	47.340	82.234	107.510	102.383	115.550	132.319
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	15.343	40.495	48.707	148.067	247.331	164.624
Genel Bütçe	15.343	40.495	48.707	124.778	158.027	139.247
İkinci Öğretim				23.289	89.303	25.377
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.				46.909	59.827	9.999
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim				46.909	59.827	9.999
Yaz Okulu						
Genel Toplam	353.486	627.879	816.637	1.268.281	1.514.123	1.559.583

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 26. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 52. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	15	37	498	12.075	1.261
2003	19	36	528	14.848	1.547
2004	19	37	570	22.648	2.225
2005	20	38	571	26.106	2.652
2006	20	35	551	28.356	2.830

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 357.192 YTL, toplam harcaması 353.486 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 290.803 YTL personel harcaması, 47.340 YTL sigorta harcaması,15.342 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 15, akademik personel sayısı 37, öğrenci sayısı 498'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 637.000 YTL, toplam harcaması 627.879 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 505.150 YTL personel harcaması, 82.233 YTL sigorta harcaması, 40.495 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 19, akademik personel sayısı 36, öğrenci sayısı 528'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 833.000 YTL, toplam harcaması 816.637 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 660.420 YTL personel harcaması, 107.510 YTL sigorta harcaması, 48.707 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 19, akademik personel sayısı 37, öğrenci sayısı 570'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 1.351.076 YTL, toplam harcaması 1.268.281 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 794.246 YTL personel harcaması, 102.382 YTL sigorta harcaması, 124.778 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 176.675 YTL personel harcaması, 23.288,90 YTL mal ve hizmet alımları, 46.908,75 YTL sermaye harcamasıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 20, akademik personel sayısı 38, öğrenci sayısı 571'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 1.559.505 YTL, toplam harcaması 1.514.123 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 894.306 YTL personel harcaması, 115.550 YTL sigorta harcaması, 158.027 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 172.667 YTL personel harcaması, 89.303 YTL mal ve hizmet alımları, 59.827 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 24.441 YTL personel harcamasıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 20, akademik personel sayısı 35, öğrenci sayısı 551'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 1.618.650 YTL, toplam harcaması 1.559.583 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 1.028.462 YTL personel harcaması, 132.318 YTL sigorta harcaması, 139.246 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. İkinci öğretim harcamaları 198.772 YTL personel harcaması, 25.377 YTL mal ve hizmet alımları, 9.999 YTL sermaye harcamasıdır. Yaz okulu harcamaları ise 25.406 YTL personel harcamasıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

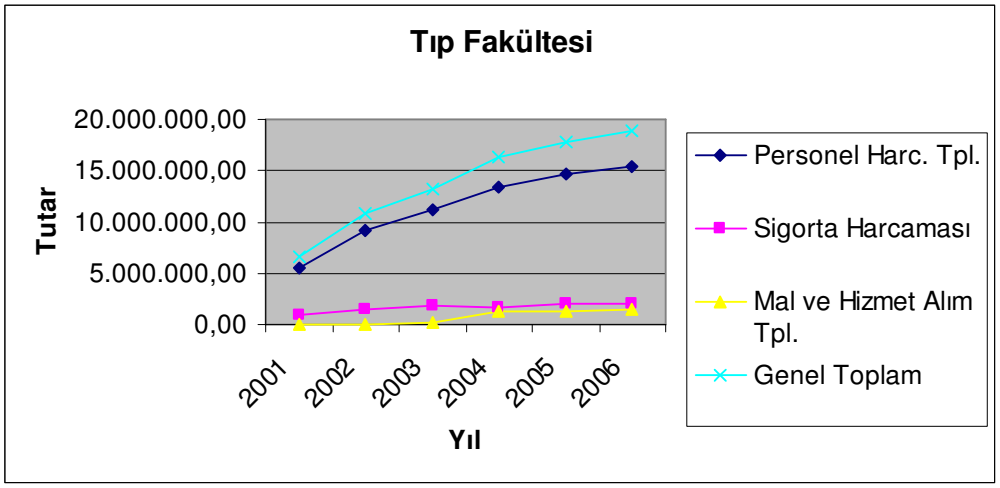
4.27. Tıp Fakültesi

"Tıp fakültesi genelde öğretim faaliyetleriyle ilgilidir pratik çalışmalar genelde Çukurova üniversitesi araştırma ve geliştirme hastanesinde yapılmaktadır. Atatürk Üniversitesi'ne bağlı olarak 1972 yılında Çukurova Tıp Fakültesi adı ile eğitim-öğretime başlamış, 1973 yılında Ziraat Fakültesi ile birleşerek Çukurova Üniversitesi'ni oluşturmuştur. Kuruluşunu izleyen ilk yıllarda eğitim-öğretim Hıfzıssıhha Enstitüsü'ndeki barakalarda ve 200 yataklı Numune Hastanesi'nde gerçekleştirilmiştir. 1977 yılından itibaren önce Temel Tıp Bilimleri olmak üzere kademeli olarak Balcalı Kampusu'na taşınmış, 1987 yılında sağlık hizmetlerinin tümü kampus içindeki hastanede verilmeye başlanmıştır. Acil Servis ve İlk Yardım, Eczane, Kan Merkezi, teknolojinin son ürünleriyle donatılmış modern Merkezi Ameliyathane ve Merkez Laboratuarlarının yanı sıra öğrencilerin eğitiminde kullanılan Multidisiplin Laboratuarları ile kaynağını Tıp Fakültesi'nden alan Araştırma ve Uygulama Merkezleri mevcuttur. Fakülte'nin tüm birimlerinde bilgisayar olup, laboratuarlar, eczane, kan merkezi, hasta kabul ve muhasebe gibi birimler hastane otomasyonuna girmiştir. Kütüphanesi, Hastane içerisinde okuma salonu, akademik, idari personel ve öğrenciler için her türlü ihtiyacı karşılayacak kantin ve kafeterya ile hastane içerisinde 200 kişilik bir toplantı ve konferans salonu bulunmaktadır.

Tablo 53. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	5.592.297	9.240.850	11.269.793	13.415.938	14.642.170	15.415.017
Genel Bütçe	5.592.297	9.240.850	11.269.793	13.415.938	14.642.170	15.415.017
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	910.374	1.504.324	1.834.617	1.692.084	1.971.067	2.055.044
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	43.873	78.683	105.983	1.248.964	1.250.025	1.394.568
Genel Bütçe	43.873	78.683	105.983	1.248.964	1.250.025	1.394.568
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harc. Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Yaz Okulu						
Genel Toplam	6.546.545	10.823.858	13.210.393	16.356.985	17.863.261	18.864.629

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 27. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 54. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	149	213	972	29.900	11.136
2003	146	569	943	18.476	14.009
2004	139	584	1066	22.624	15.344
2005	129	609	868	24.205	20.580
2006	121	615	836	25.631	22.565

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 6.551.100 YTL, toplam harcaması 6.546.545 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 5.592.297 YTL personel harcaması, 910.373 YTL sigorta harcaması, 43.873 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 149, akademik personel sayısı 213,öğrenci sayısı 972'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 10.828.000 YTL, toplam harcaması 10.823.858 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 9.240.850 YTL personel harcaması, 1.504.324,43 YTL sigorta harcaması, 78.683,49 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 146, akademik personel sayısı 569, öğrenci sayısı 943'dür. 2003 yılında toplam bütçesi 13.283.000 YTL, toplam harcaması 13.210.392 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 11.269.792 YTL personel harcaması, 1.834.617 YTL sigorta harcaması, 105.982 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 139, akademik personel sayısı 584, öğrenci sayısı 1066'dır. 2004 yılında toplam bütçesi 16.441.531 YTL'dir. Toplam harcaması 16.356.985 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 13.415.937 YTL personel harcaması, 1.692.084 YTL sigorta harcaması, 1.248.963 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 129, akademik personel sayısı 609, öğrenci sayısı 868'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 17.893.000 YTL, toplam harcaması 17.863,261 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 14.642.170 YTL personel harcaması, 1.971.066 YTL sigorta harcaması, 1.250.024 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 121, akademik personel sayısı 615, öğrenci sayısı 836'dır. 2006 yılında toplam bütçesi 18.897.000 YTL, toplam harcaması 18.864.628 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 15.415.016 YTL personel harcaması, 2.055.043 YTL sigorta harcaması, 1.394.568 YTL mal ve hizmet

alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

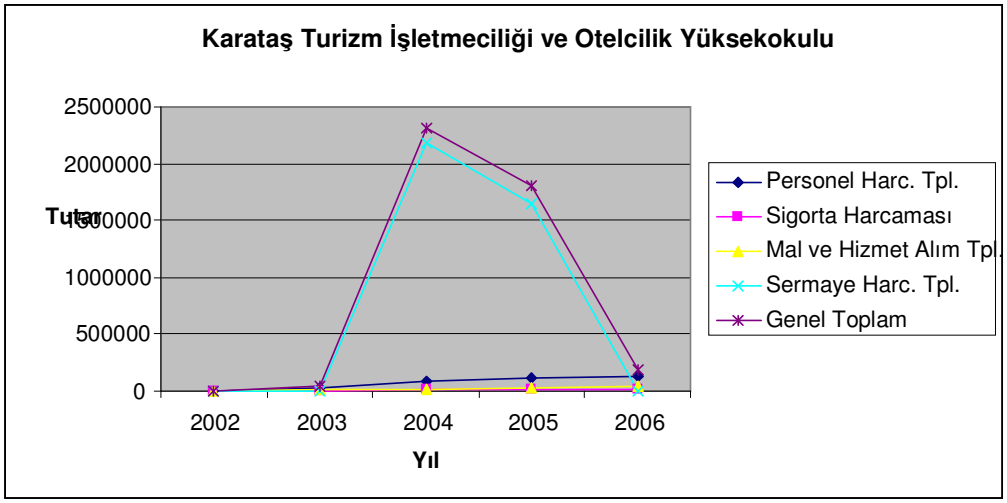
4.28. Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

"Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu bir süre faaliyetlerini beyaz evlerde ki ek hizmet binasında sürdürmüştür.2005 yılı içerisinde Karataş'a taşınmıştır. Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu; 03.11.1994'de 6138 sayılı kararı ile Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu olarak kuruldu.13.09.2005'de adı 9311 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile adı Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu olarak değiştirildi.

Tablo 55. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	268	27.323	87.777	115.634	127.693
Genel Bütçe	268	27.323	87.777	115.634	127.693
İkinci Öğretim					
Yaz Okulu					
Tezsiz Yüksek Lisans					
Sigorta Harcaması		4.896	13.884	19.009	19.642
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	6.949	8.997	20.067	27.384	37.472
Genel Bütçe	6.949	8.997	20.067	27.384	37.472
İkinci Öğretim					
Yaz Okulu					
Tezsiz Yüksek Lisans					
Sermaye Harc. Tpl.			2.188.588	1.640.325	
Genel Bütçe			2.188.588	1.640.325	
İkinci Öğretim					
Genel Toplam	7.217	41.216	2.310.316	1.802.352	184.808

Kaynak: 2002 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 28. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2002 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 56. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	1	0	0	7.217	0
2003	3	2	0	8.243	0
2004	3	4	25	330.045	92.413
2005	4	5	56	200.261	32.185
2006	4	5	91	20.534	2.031

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2002 yılında idari personel sayısı 1, akademik personel sayısı 0, öğrenci sayısı 0'dır. 2002 yılında toplam bütçesi 9.000 YTL, toplam harcaması 7.217 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 268 YTL personel harcaması, 6.949 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 3, akademik personel sayısı 2, öğrenci sayısı 0'dır. 2003 yılında toplam bütçesi 47.000 YTL, toplam harcaması 41.216 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 27.323 YTL personel harcaması, 4.895 YTL sigorta harcaması, 8.997 mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 3, akademik personel sayısı 4, öğrenci sayısı 25'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 2.323.508 YTL, toplam harcaması 2.310.316 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 87.776 YTL personel harcaması, 13.883

YTL sigorta harcaması, 20.067 YTL mal ve hizmet alımları, 2.188.588 YTL sermaye harcamasıdır

2005 yılında idari personel sayısı 4, akademik personel sayısı 5, öğrenci sayısı 56'dır. 2005 yılında toplam bütçesi 1.930.950 YTL, toplam harcaması 1.802.352 YTL, bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 115.634 YTL personel harcaması, 19.009 YTL sigorta harcaması, 27.383 YTL mal ve hizmet alımları, 1.640.324 YTL sermaye harcamasıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 4, akademik personel sayısı 5, öğrenci sayısı 91'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 190.200 YTL, toplam harcaması 184.807 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 127.693 YTL personel harcaması, 19.642 YTL sigorta harcaması, 37.472 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

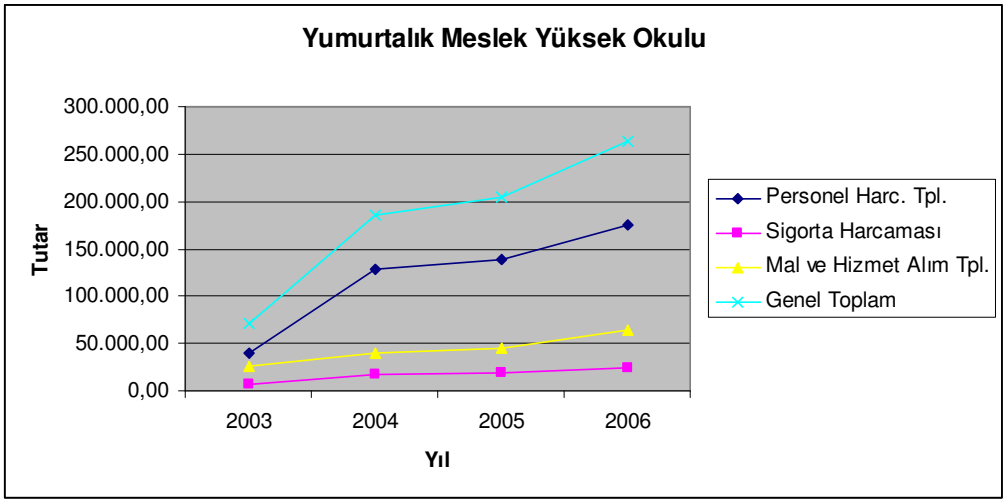
4.29. Yumurtalık Meslek Yüksek Okulu

"Yumurtalık meslek yüksek okulu faaliyetlerinde su ürünleri fakültesinin öğretim elemanı desteği ile hizmetini sürdürmektedir. Yumurtalık meslek yüksek okulu 07.07.2000 tarihinde kuruldu.

Tablo 57. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2003	**2004**	**2005**	**2006**
Personel Harc. Tpl.	39.316	127.599	139.104	175.208
Genel Bütçe	39.316	127.599	139.104	175.208
İkinci Öğretim				
Yaz Okulu				
Tezsiz Yüksek Lisans				
Sigorta Harcaması	7.047	18.162	19.383	24.292
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	25.396	39.428	45.500	63.340
Genel Bütçe	25.396	39.428	45.500	63.340
İkinci Öğretim				
Yaz Okulu				
Tezsiz Yüksek Lisans				
Sermaye Harc. Tpl.				
Genel Bütçe				
İkinci Öğretim				
Genel Toplam	71.759	185.189	203.987	262.841

Kaynak: 2003 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 29. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2003 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 5. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2003	3	3	11	11.960	6.524
2004	3	7	75	18.519	2.469
2005	2	7	141	22.665	1.447
2006	2	9	170	23.895	1.546

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2003 yılında idari personel sayısı 3, akademik personel sayısı 3, öğrenci sayısı 11'dir. 2003 yılında toplam bütçesi 83.000 YTL, toplam harcaması 71.759 YTL, Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 39.315 YTL personel harcaması, 7.047 YTL sigorta harcaması, 25.396 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 3, akademik personel sayısı 7, öğrenci sayısı 75'dir. 2004 yılında toplam bütçesi 202.612 YTL'dir, toplam harcaması 185.188,60 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 127.598 YTL personel harcaması, 18.162 YTL sigorta harcaması, 39.427 YTL mal ve hizmet alımlarıdır

2005 yılında idari personel sayısı 2, akademik personel sayısı 7, öğrenci sayısı 141'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 218.500 YTL, toplam harcaması 203.986 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 139.103 YTL personel harcaması, 19.382 YTL sigorta harcaması, 45.499 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 2, akademik personel sayısı 9, öğrenci sayısı 170'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 265.500 YTL, toplam harcaması 262.840 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 175.208 YTL personel harcaması, 24.292 YTL sigorta harcaması, 63.340 YTL mal ve hizmet alımlarıdır"(Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2003 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

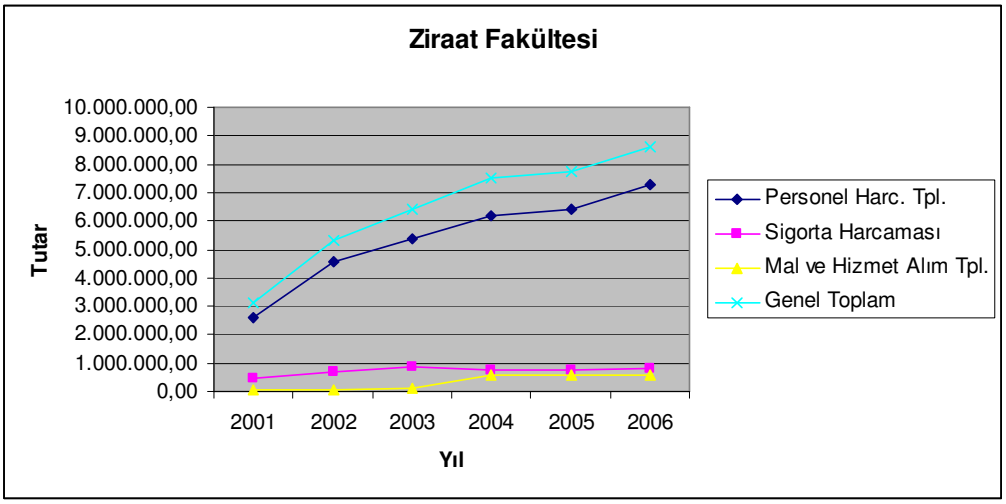
4.30. Ziraat Fakültesi

"Ziraat Fakültesi 75.000 m^2 alanda hizmete devam etmektedir. Bu alanın 64.257 m^2 kadarını idari binalar için, 2.748 m^2 kadarını derslik, 6.995 m^2 kadarını laboratuar, 1.000 m^2 kadarını lojman alanı olarak kullanmaktadır Ziraat Fakültesi 1969 yılında Ankara Üniversitesi'ne bağlı olarak Adana'da kurulmuş, daha sonra ise 1973 yılında kurulan Çukurova Üniversitesi'ne bağlanarak Üniversitemizin çekirdeğini oluşturmuştur. Fakültedeki derslerin uygulamalarının çok daha etkin bir şekilde yapılabilmesi; lisans, yüksek lisans, doktora öğrencileri ve araştırma görevlileri ile araştırıcıların bu alandaki gereksinimlerinin karşılanabilmesi amacıyla, yeterli donanıma sahip laboratuarlar, seralar ve her bölümün kendi araştırma alanları bulunmaktadır. Öğrenciler, ders uygulamaları yanında, stajlarını da bu olanakları kullanarak yapabilmektedir. Fakülte, işbirliği protokollerine dayalı olarak; Almanya, Fransa, ABD, Polonya, İspanya, İngiltere, Suriye, İtalya, İsrail'deki üniversiteler yanında, Dünyadaki belirli Uluslararası Tarımsal Amaçlı Araştırma ve Eğitim kurumlarıyla yakın işbirliği içerisindedir. Bu işbirliği olanakları ile gerek bilim adamı gerekse öğrenci değişimleri sürdürülmektedir. Fakültenin, 1000 hektarlık Araştırma ve Uygulama Çiftliği'nde öğrencilerin uygulamalı öğretimleri sürdürülmekte, temel araştırmalar ve üreticiler ile tarım kuruluşlarının sorunlarının çözümünü hedefleyen uygulamalı tarımsal araştırmalar yapılmakta, çağdaş tarım tekniğinin gereklerine uygun, çok çeşitli bitkisel ve hayvansal üretim etkinlikleri sürdürülmektedir. Ayrıca, Araştırma ve Uygulama Çiftliği elde ettiği gelirle Fakültenin eğitim ve araştırma giderlerine önemli katkılar sağlamaktadır. Fakülte, GAP Bölgesine sulama sonucu ortaya çıkacak tarımsal potansiyelin en iyi şekilde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla yapılması gerekli tarımsal araştırma-inceleme-geliştirme hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için GAP Kalkınma İdaresi ile olan sözleşmesi uyarınca, yoğun araştırma faaliyetlerini 1987 yılından bu yana sürdürmektedir.

Tablo 59. Yıllar İtibariyle Harcama Durumları

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Personel Harc. Tpl.	2.627.977	4.562.039	5.404.536	6.206.670	6.444.573	7.255.851
Genel Bütçe	2.627.977	4.562.039	5.404.536	6.193.025	6.424.265	7.229.068
Yaz Okulu				13.645	20.308	26.783
İkinci Öğretim						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sigorta Harcaması	471.053	696.769	879.808	725.090	748.588	810.186
Mal ve Hizmet Alım Tpl.	36.007	70.535	110.586	605.575	570.513	553.571
Genel Bütçe	36.007	70.535	110.586	601.562	560.903	514.765
Yaz Okulu				4.013	9.610	38.805
İkinci Öğretim						
Tezsiz Yüksek Lisans						
Sermaye Harcama Tpl.						
Genel Bütçe						
İkinci Öğretim						
Genel Toplam	3.135.037	5.329.343	6.394.931	7.537.334	7.763.675	8.619.608

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Grafik 30. Yıllar itibariyle harcama grafikleri

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

Tablo 60. Yıllar İtibariyle Ortalama Personel Harcaması, Ortalama Öğrenci Harcaması, İdari ve Akademik Personel Sayıları

	İdari Personel	Akademik Personel	Toplam Öğrenci	Ortalama Personel Harcaması	Ortalama Öğrenci Harcaması
2002	145	213	1972	14.886	2.703
2003	131	204	1879	19.089	3.403
2004	114	198	2014	24.158	3.742
2005	104	180	1885	27.337	4.119
2006	99	171	1835	31.924	4.697

Kaynak: 2001 ve 2006 Yılları Arası Çukurova Üniversitesi Bütçe Kesin Hesap Verileri ve Çukurova Üniversitesi Genel Durum Raporu Dikkate Alınarak Tarafımdan Hazırlanmıştır.

2001 yılında toplam bütçesi 3.141.727 YTL, toplam harcaması 3.135.037 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 2.627.977 YTL personel harcaması, 471.052 YTL sigorta harcaması, 36.007 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2002 yılında idari personel sayısı 145, akademik personel sayısı 213, öğrenci sayısı 1972'dir. 2002 yılında toplam bütçesi 5.434.000 YTL, toplam harcaması 5.329.342 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 4.562.039 YTL personel harcaması, 696.768 YTL sigorta harcaması, 70.535 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2003 yılında idari personel sayısı 131, akademik personel sayısı 204, öğrenci sayısı 1879'dur.2003 yılında toplam bütçesi 6.460.000 YTL, toplam harcaması 6.394.930 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 5.404.536 YTL personel harcaması, 879.808 YTL sigorta harcaması, 110.586 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2004 yılında idari personel sayısı 114, akademik personel sayısı 198, öğrenci sayısı 2014'dür.2004 yılında toplam bütçesi 7.569.130 YTL, toplam harcaması 7.537.334 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 6.193.024 YTL personel harcaması, 725.090 YTL sigorta harcaması, 601.561 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 13.644 YTL personel harcaması, 4.013 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2005 yılında idari personel sayısı 104, akademik personel sayısı 180, öğrenci sayısı 1885'dir. 2005 yılında toplam bütçesi 7.808.572 YTL, toplam harcaması 7.763.674 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 6.424.265 YTL personel harcaması, 748.588 YTL sigorta harcaması, 560.903 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları ise 20.308 YTL personel harcaması, 9.610 YTL mal ve hizmet alımlarıdır.

2006 yılında idari personel sayısı 99, akademik personel sayısı 171, öğrenci sayısı 1835'dir. 2006 yılında toplam bütçesi 8.627.500 YTL, toplam harcaması 8.619.607 YTL'dir. Bu harcamaları ayrıntılandırırsak; 7.229.068 YTL personel harcaması, 810.186 YTL sigorta harcaması, 514.765 YTL mal ve hizmet alımlarıdır. Yaz okulu harcamaları 26.782 YTL personel harcaması, 38.805 YTL mal ve hizmet alımlarıdır" (Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, www.cu.edu.tr/tanitim, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır).

4.31. Genel Değerlendirme

Çukurova Üniversitesinin 2001–2006 yılları arasında yapmış olduğu harcamalar; personel, sigorta, mal, hizmet ve sermaye harcamaları ana başlıkları altında ele alınılarak değerlendirilmiştir. Birimlerin harcamaları ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Genelde harcamaların artışları ortak nedenlere dayanmaktadır. Bazı birimlerde farklı sebeplerden dolayı da harcama artışları olmaktadır. Öncelikle birimlerin ortak harcama sonra özel harcama artışları sebepleri irdelenecektir.

2004 yılı başından itibaren uygulanmakta olan analitik bütçeleme sistemiyle birlikte birimlerin harcamalarında görünürde artışlar olmuştur. Bu sistemden önce tedavi, yaz okulu ve ikinci öğretim harcamaları rektörlük bütçesinin altında ilgili kalemlerde gösterilmekteydi. Analitik bütçeleme sistemiyle bu harcamalar birimlerin bütçelerinde gösterilmeye başlanmıştır. Böylelikle birimlerin harcama miktarlarında görünürde artışlar olmuştur.

2004 yılına kadar meslek yüksek okullarının elektrik, su ve telefon giderleri İdari Mali İşler Daire Başkanlığı aracılığı ile ödenmekteydi. 2004 yılı ile birlikte, bu uygulamadan vazgeçilerek birimlerin kendilerine verilen bütçe ile bu giderleri karşılanması uygulamasına geçilmiştir. Bu giderler, mal ve hizmet alım giderleri harcama kaleminden karşılanmaya başlanmıştır.

Tedavi harcamalarını 2004 yılından itibaren her birim kendisi karşılamaya başlamıştır. Mal ve hizmet harcama kaleminin kodundan karşılanmaya başlanmıştır.

Yıllar itibariyle öğrenci ve personel sayılarında artışlar olduğundan dolayı, genel harcamalarda artışlar gözlenmektedir. Ülkemizde yaşanan enflasyon dolayısıyla kamu harcamalarında nominal artışlar olmuştur. 2002 yılında doçent ve profesörlerin özlük

haklarında yapılan iyileştirmeler neticesinde personel harcamalarında artışlar yapılmıştır.

Özelleştirme süreci ile KİT'lerden üniversiteye yoğun bir personel aktarması olmuştur. Bu personele ödenen ücretler, çeşitli kanunlar gereğince diğer personele ödenen ücretten daha fazladır. Her yıl memur maaşlarında artışlar yapılmaktadır. Memurlara 2004 yılında 160 YTL, 2006 yılında ise 80 YTL seyyanen zamlar yapılmıştır, bu zamlar neticesinde personel harcamalarında artışlar olmuştur. Üniversite de bu yıllar arasında çeşitli bölümler açılmıştır ve harcama düzeyi yükselmiştir.

2004 yılında meslek yüksek okullarına sınavsız geçiş ile öğrenci kabul edilmesiyle birlikte, 2004 yılı ve sonraki süreçte bu birimlerin bütçelerinde artışlar gözlenmektedir.

İkinci öğretim dersleri için akşam beşe kadar saat başı normal öğretimde verilen ders ücretinin 2 katı, akşam beşten sonra ise 3,2 katı ek ders ücreti verilmesi öngörülmüştür. Sınavsız geçiş ile öğrenci alan yüksek okullarda bu dersler genelde akşam 5 den sonra yapılmaktadır. Bu sebeple ek ders ücretleri yükselmektedir.

Çukurova Üniversitesinde ki birimlerin genel bir değerlendirmesi aşağıda ki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 61: Çukurova Üniversitesi Genel Durumu

		İdari Personel		Akademik Personel		Toplam Öğrenci		Ortalama Personel Harcaması		Ortalama Öğrenci Harcaması	
		sıra	sayı	sıra	sayı	sıra	Sayı	sıra	Harcama	Sıra	Harcama
1	Adana Meslek Yüksek Okulu	14	8	16	15	1	4476	2	90.933	1	467
2	Kozan Meslek Yüksek Okulu	10	13	18	9	11	882	15	27.684	2	691
3	Karaisalı Meslek Yüksek Okulu	17	5	19	7	24	374	17	24.842	3	797
4	Adana Sağlık Yüksek Okulu	17	5	17	12	14	460	19	23.917	4	884
5	Eğitim Fakültesi	7	23	4	128	2	4397	14	28.299	5	972
6	Sosyal Bilimler Enstitüsü	17	5	9	39	9	1389	10	33.394	6	1.058
7	Ceyhan Meslek Yüksek Okulu	6	27	14	20	10	1051	18	24.636	7	1.102
8	Adana Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu	12	11	22	3	17	227	25	18.087	8	1.115
9	İktisadi İdari Bilimler Fakültesi	7	23	6	77	5	2816	11	33.209	9	1.179
10	Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu	19	3	23	1	22	99	6	36.385	10	1.470
11	Yumurtalık Meslek Yüksek Okulu	20	2	18	9	21	170	20	23.895	11	1.546
12	Mühendislik Mimarlık Fakültesi	4	50	4	128	3	3777	5	37.471	12	1.766
13	Fen Edebiyat Fakültesi	5	35	5	121	4	2955	8	34.049	13	1.797
14	Karataş Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksek Okulu	18	4	21	5	23	91	23	20.534	14	2.031
15	Fen Bilimleri Enstitüsü	13	9	3	131	6	2272	9	33.508	15	2.065
16	Osmaniye Meslek Yüksek Okulu	3	56	7	40	8	1589	4	38.679	16	2.337
17	Güzel Sanatlar Fakültesi	15	7	13	25	19	189	26	16.003	17	2.710
18	Su Ürünleri Fakültesi	8	20	10	35	12	551	13	28.356	18	2.830
19	Beden Eğitimi Yüksek Okulu	17	5	11	31	13	512	3	44.927	19	3.159
20	Sağlık Bilimleri Enstitüsü	16	6	12	29	18	207	24	20.444	20	3.457
21	İlahiyat Fakültesi	10	13	8	38	15	321	22	22.220	21	3.530
22	Diş Hekimliği	9	14	15	17	20	179	21	23.504	22	4.070
23	Ziraat Fakültesi	2	99	2	171	7	1835	12	31.924	23	4.697
24	Kadirli Meslek Yüksek Okulu	14	8	20	6	16	290	1	122.383	24	5.908
25	Devlet Konservatuarı	11	12	14	20	24	74	7	35.886	25	15.518
26	Tıp Fakültesi	1	121	1	615	21	836	16	25.631	26	22.565

Kaynak: Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır.

"Adana Meslek Yüksek Okulu 2002 yılında kampus içerisinde ki binasından ayrılarak Beyazevlerde ki Üniversiteye ait ek binada hizmete başlamıştır. Meslek yüksek okullarının sınavsız geçiş ile öğrenci kabul etmeleriyle birlikte, 2004 yılı ve sonraki süreçte bütçesi artış göstermiştir. Bu program ile birlikte öğretim binasının kapasitesinin üzerinde öğrenci kabul edilmiştir. Derslerin bir kısmı 11 tane lisede yapılmaya başlanmıştır. Bu liselerde akşam beşten sonra, üniversitece görevlendirilmiş öğretim elamanları aracılığı dersler yapılmaktadır. Öğrenci sayısındaki artış neticesinde, öğretim elamanlarının sayısı ve girmiş oldukları derslerin sayısı artmıştır. Bu sebeplerden ötürü personel harcamaları 2004 yılından itibaren artmaya başlamıştır. Beyazevlerde ki binaya taşınıldıktan sonraki süreçte derslik sayılarını ve bina kapasitesini artırmak amacıyla 2004 ve 2005 yıllarında bina içerinde bir takım tadilat çalışmaları yapılmıştır. Böylece yatırım harcamalarında artışlar olmuştur. Beyazevlerde yer alan eğitim binasına geçmeden önce başka birimlerin binasında çalışmalarını yürütmüşlerdir.Böylelilikle mal ve hizmet alımlarının düşük tutarlarda olmuştur. Sınavsız geçiş sürecinde öğrenci sayısının katlanarak artmıştır. Öğretim görevlisi temin zorunluluğu liselerde ki hocaları üniversitede görevlendirerek çözmüşlerdir. Bu öğretim görevlilerine ek ders dışında herhangi bir ödemede bulunulmamıştır. Ayrıca dersler daha çok 11 tane lisede yapıldığından genel giderlerde beklenen artış olmamıştır"(Tatar, görüşme, 15.05.2007;Adana Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Kozan Meslek Yüksek Okulunda 2007 yılına kadar harcama eğiliminde genel değerlendirmeler dışında bir artış gözlenmemektedir. Yüksek Okulda faaliyette olan bölümler sırasıyla; bankacılık, muhasebe, büro yönetimi ve sekreterliği, tohumculuk, yerel yönetim, bilgisayar programcılığı eğitimi, mobilya dekorasyon bölümüdür. Öğrenci başına düşen ortalama harcamada bir değişiklik olmamasının sebebi ise 6 yıl boyunca sermaye harcamalarında bir artış olmaması, mal ve hizmet alımlarında ise tasarrufun sağlanmasına özen gösterilmesidir."(Dağlı, görüşme,15.05.2007; Kozan Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Karaisalı Meslek Yüksek Okulunda ise 2007 yılına kadar(2004 yılı hariç) genel değerlendirmeler dışında harcamalarda bir artış gözlenmemektedir. 2004 yılında yapılan sermaye harcaması neticesinde, öğrenci başına düşen ortalama harcama Üniversite ortalamalarına yaklaşılmıştır. Genelde meslek yüksek okullarında gözlenen bir olgu olan, ilave bir harcama olmadıktan sonra öğrenci başına düşen harcamalar açısından, Üniversitede ki birimlerin yapmış olduğu harcama ortalamasının altındadır"(Kaya, görüşme,15.05.2007; Karaisalı Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Eğitim Fakültesi 2004 yılından itibaren öğrenci sayılarının artması paralelinde verilen dersler artmış ve personel harcamalarında ki artış ivme kazanmaya başlamıştır. Öğrenci sayısı 2004 yılıyla birlikte artış sürecini girmiştir. Öğrenci sayılarının artmasıyla birlikte temel giderlere (elektrik, su, temizlik maddesi gibi) yapılan harcamalar artmıştır. 2004 ve 2005 yıllarında fakültede idari ve akademik personel bilgisayar alımları ve çevre düzenlemeleri için yapılan harcamalar dolayısıyla sermaye harcamalarında artış gözlenmektedir. Eğitim Fakültesi sosyal bilimler içerikli bir okuldur, yani bir öğretim görevlisi ders anlattığı zaman herhangi bir harcama(laboratuar) yapılmasına gerek yoktur. Öğrenci başına düşen harcamalar açısından Üniversite ortalamasının altındadır"(Bozkurt, görüşme,15.05.2007; Eğitim Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu sermaye harcaması için bütçeden 6 yıl boyunca ödenek verilmemiştir. Ufak bakım onarım ihtiyaçları ise mal ve hizmet alımı harcama kaleminden karşılanmıştır. Öğrenci başına düşen harcamalar açısından üniversite ortalamasının altında kalmasının iki sebebi vardır. Birincisi meslek yüksek okulu olmasından kaynaklı bir harcama düşüklüğü, ikincisi ise derslerin bir kısmı Balcalı Hastanesinde yapılması ve öğretim elamanlarının büyük bir kısmının maaşlarını başka birimlerde alması dolayısıyla yalnızca ek ders ücreti vermesinden kaynaklanmaktadır"(Dilber, görüşme,15.05.2007; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Sosyal Bilimler Enstitüsüne verilen kadrolar yüksek öğretim kanunun 35 inci maddesi gereğince verildiği için yıllar itibariyle personel sayılarında ciddi farklılıklar görülmektedir, bu da tüm harcamaların değişkenliğini izah edebilir. Enstitünün kendi derslik binası yoktur. Dersler fakültelerin dersliklerinde ve ilgili öğretim elamanları aracılığı ile yapılmaktadır. Buradan maaş alanlar araştırma görevlileri ve idari görevlilerdir. Enstitüde tezsiz yüksek lisans yaptırılmaktadır, özellikle İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde yapılan tezsiz yüksek lisans faaliyetleri için oldukça yüksek ücretler talep edilmektedir, buradan sağlanan gelirler; bölümlerdeki öğretim üyelerine ek ders, mal ve hizmet alımı için kullanılmaktadır. 2003 yılına girerken personel ve öğrenci sayısı artmış olmasından dolayı 2003 yılında personel harcamaları artmıştır. 2004, 2005 yıllarında yapılan sermaye harcaması fakülteye makine teçhizat alımında bulunulmuştur. Ders veren öğretim üyelerine maaş ödemesi yapılmadığından dolayı bütçe harcamaları düşüktür. Kendi eğitim binası olmadığından mal ve hizmet harcamalarında harcama düşüklüğü görülmektedir. Sosyal Bilimler Enstitüsünde bir

öğretim üyesinin bir dersi anlatması sırasında ders ücreti dışında herhangi bir harcama yapılmasına gerek yoktur. Öğrenci başına düşen harcamalar açısından üniversite ortalamasının altındadır"(Acar, görüşme,15.05.2007; Sosyal Bilimler Enstitüsü Mutemetlik Bürosu).

"İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 2002 yılında mal ve hizmet alımların artmasının sebebi fakültenin 2002 yılında Beyazevlerde ki eğitim binasından ayrılarak, kampus içerisinde ki eğitim binasına taşınılması ve yeni bina olmasından kaynaklı bazı harcamalarda bulunulmuştur. 2004 yılından itibaren öğrenci sayılarının artması paralelinde verilen dersler artmış ve anlatılan diğer sebepler dolayısıyla personel harcamalarında ki artış ivme kazanmaya başlamıştır. Öğrenci sayısında 2004 yılını ile birlikte artış sürecini girmiştir. Analitik bütçeleme sistemiyle birlikte sağlık harcamaları birimlerin bütçelerinden karşılanmaya başlanmıştır. Öğrenci sayılarının artması ile birlikte temel giderlere (temizlik maddesi gibi) yapılan harcamalar artmıştır. İİBF yapılan çevre düzenlemeleri, bilgisayar ve diğer demirbaş alımlarını 2004 yılından itibaren kendilerine tahsis edilen ikinci öğretim bütçelerinden yapılmaya başlanılmıştır. İİBF ders anlatıldığı zaman başka herhangi bir harcama yapmaya gerek kalmamaktadır(Deneysel bir çalışma yapılmasına gerek yoktur). Öğrenci başına düşen harcamalar açısından üniversite ortalamasının altındadır. Sosyal içerikli olan fakültelerden, harcamalarının daha fazla olmasının iki sebebi vardır: Birincisi binasının yeni olmasından kaynaklı sermaye harcamalarının yüksek olmasıdır. İkincisi ise fakülte ve yüksek okullarda ki sosyal içerikli derslere giren hocaların maaşları genelde bu fakülteden ödenmesidir"(Danacıoğlu, görüşme, 15.05.2007; İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu 2004 yılında eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Personel harcamaları; maaş ödemeleri ve ek ders harcamalarından oluşmaktadır. Yeni bina olması sebebiyle mal ve hizmet harcamaları fazladır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir"(Şimşek, görüşme, 15.05.2007;Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Yumurtalık Meslek Yüksek Okulu öğrenci ve personel sayıları her yıl katlanarak artmaktadır. Ayrıca 2006 yılı başından itibaren Çukurova Üniversitesi dinlenme tesisinin yönetimini yüksek okula bırakmıştır. 2004 yılından itibaren öğrenci sayılarının artması paralelinde verilen dersler artmış ve personel harcamalarında ki artış ivme kazanmaya başlamıştır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama

artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir" (Topçu, görüşme, 15.05.2007;Yumurtalık Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Adana Sağlık Yüksek Okulu 2007 yılına kadar harcama eğiliminde genel değerlendirmeler dışında bir artış gözlenmemektedir. Uygulamalı dersleri, Balcalı Hastanesinde yapıldığından öğrenci maliyeti düşmektedir"(Kul, görüşme 15.05.2007;Adana Sağlık Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi geniş laboratuar uygulamalarına sahiptir, buralarda kullanılan aletler ise genelde yurt dışında getirilmektedir. Bu aletlerin bakım, onarım ve yenilenmesi dolayısıyla sermaye harcamaları yapılmaktadır. Ayrıca bölümlerin ihtiyaçları olan demirbaşlar için 2004, 2005 ve 2006 yıllarında sermaye harcaması yapılmıştır. 2005 ve 2006 yıllarında yaz okulu açılmıştır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Mühendislik ve Mimarlık Fakültesinde alınan laboratuar aletleri büyük olduğundan dolayı, uygulamalı dersler öğretim elamanın gözetiminde topluca yapılabilmektedir. Böylelikle uzun yıllar sadece yenileme giderleri yapılarak dersler yapılmaktadır."(Çağan, görüşme,15.05.2007;Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Fen Edebiyat Fakültesi 2004 yılından itibaren öğrenci sayılarının artması paralelinde verilen dersler artmış ve anlatılan diğer sebepler dolayısıyla personel harcamaları artmaya başlamıştır. Öğrenci sayısı 2004 yılından itibaren artış sürecini girmiştir. Öğrenci sayılarının artması ile birlikte temel giderlere (elektrik, su, temizlik maddesi gibi) yapılan harcamalar artmıştır. Bu sebeplerden ötürü mal ve hizmet harcamalarında ciddi bir artış gözlenmektedir. Fen Edebiyat Fakültesinin bir bölümü olan, İstatistik ve Matematik Bölümü ana hizmet binasından ayrılarak yeni bir binada eğitim vermeye başlamıştır. 2004, 2005 ve 2006 yıllarında bölümün demirbaş ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sermaye harcaması yapılmıştır. 2005 ve 2006 yıllarında yaz okulu açılmıştır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Üniversite ortalamalarına yakın harcama yapılmaktadır"(Çeri, görüşme, 15.05.2007;Fen Edebiyat Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulunda 2004 ve 2005 yıllarında yeni bina olmasından ve binanın bazı bölümlerinin inşaatının halen devam etmesi nedeniyle sermaye harcamaları yapılmıştır. Öğretim elamanlarının büyük çoğunluğu üniversiteden görevli gelmektedir. Bu sebeplerin dışında, üniversite

genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir"(Çağan, görüşme, 15.05.2007; Karataş Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Fen Bilimleri Enstitüsüne verilen kadrolar yüksek öğretim kanunun 35 inci maddesi gereğince verildiği için yıllar itibariyle personel sayılarında ciddi farklılıklar görülmektedir, bu da tüm harcamaların değişkenliğini izah edebilir. Enstitünün kendi derslik binası yoktur. Dersler fakültelerin dersliklerinde ve ilgili öğretim üyeleri aracılığı ile yapılmaktadır. Buradan maaş alanlar; araştırma görevlileri ve idari görevlilerdir. 2005 yılından itibaren tezsiz yüksek lisans programı açılarak Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin 1 yılda tezsiz yüksek lisans yapmaları sağlanmıştır. 2005 yılında makine teçhizat alımlarında bulunulmuştur. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Ders veren öğretim üyelerine maaş ödemesi yapılmadığından harcamaları düşüktür. Kendi eğitim binası olmadığından mal ve hizmet harcamalarında harcama düşüklüğü görülmektedir. Fen Bilimleri Enstitüsünde dersler genelde uygulamalı yapılmaktadır. Uygulamalı derslerin, laboratuar harcamaları olduğundan Sosyal Bilimler Enstitüsünden daha fazla harcama yapılmıştır"(Üçgül, görüşme, 15.05.2007;Fen Bilimleri Enstitüsü Mutemetlik Bürosu).

"Osmaniye Meslek Yüksek Okulu 2004, 2005, 2006 yılında yapılmakta olan amfi binası için (yapım masrafları rektörlük tarafından karşılanmakta) demirbaş eşyaları alımı ve sermaye harcaması yapılmıştır. Amfi binası yapımı dolayısıyla yapılan harcamalar bölümün bütçesinde artışlara yol açmıştır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir"(Yıldırım, görüşme, 15.05.2007;Osmaniye Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Su Ürünleri Fakültesi öğrenci sayısında 2003 yılını ile birlikte artış sürecini girmiştir. Öğrenci sayılarının artması ile birlikte temel giderlere (elektrik, su, temizlik maddesi gibi) yapılan harcamalar artmıştır. 2004 ve 2005 yıllarında fakültede bilgisayar alımları, çevre düzenlemeleri ve Su Ürünleri Fakültesi binasının altında olan laboratuar için sermaye harcamaları yapılmıştır. Bu sermaye harcamaları da ikinci öğretimden elde edilen gelirlerle yapılmaktadır"(Kunt, görüşme, 15.05.2007;Su Ürünleri Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenci sayısı her yıl artmaktadır. Böylece temel giderlere (elektrik, su, temizlik maddesi gibi) yapılan harcamalar artmıştır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış

gözlenmemektedir. Güzel Sanatlar Fakültesinde öğrenci başına yapılan harcamanın üniversite genelindeki fakültelerden daha fazla olmasının sebebi, derslerde kullanılan materyallerin öğrencilerin bireysel çalışmasına yönelik olmasıdır."(Candan, görüşme,15.05.2007; Güzel Sanatlar Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu analitik bütçeden önce, akademik personel ihtiyacını Rektörlük Akademik Birimler aracılığı ile karşılamaktaydı. 2004 yılında bu birimin kapatılmasıyla, yüksek okulla ilgili olan öğretim görevlilerinin kadrosu Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okuluna aktarılmıştır. Öğrenci sayısı 2005 yılından itibaren artış sürecini girmiştir. Öğrenci sayılarının artmasıyla birlikte temel giderlere yapılan harcamalar artmıştır. Atletizm pistinin yanına 2006 yılında eğitim ve öğretim binası inşaatına başlanmıştır. Yüksek okulda derslerde çok da fazla bir materyal kullanmaya gerek yoktur. 2005 ve daha önceki dönemde öğrenci başına harcaması daha düşükken sermaye harcamalarında ki artıştan dolayı öğrenci başına yapılan harcamalarda ön sıralara geçmiştir. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir"(Alsancak, görüşme, 15.05.2007; Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Sağlık Bilimleri Enstitüsüne verilen kadrolar yüksek öğretim kanunun 35 inci maddesi gereğince verildiği için yıllar itibariyle personel sayılarında ciddi farklılıklar görülmektedir, bu da tüm harcamaların değişkenliğini izah edebilir. Enstitünün kendi derslik binası yoktur. Dersler fakültelerin dersliklerinde ve ilgili öğretim üyeleri aracılığı ile yapılmaktadır. Buradan maaş alanlar araştırma görevlileri ve idari görevlilerdir. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir"(Koycu, görüşme,15.05.2007;Sağlık Bilimleri Enstitüsü Mutemetlik Bürosu).

"İlahiyat Fakültesinde 2007 yılına kadar harcama eğiliminde genel değerlendirmeler dışında bir artış gözlenmemektedir. Öğrenci başına düşen ortalama harcama açısından değerlendirildiğinde üniversite ortalamasının üzerindedir."(Şahan, görüşme, 15.05.2007; İlahiyat Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Diş Hekimliği Fakültesinde 2004 yılını ile birlikte öğrenci sayısında artışlar görülmektedir. Öğrenci sayılarının artması ile birlikte temel giderlere (elektrik, su, temizlik maddesi gibi) yapılan harcamalar artmıştır. 2004 yılında fakülte içerisinde yeni laboratuar hizmete açılmıştır. 2004 yılında sermaye harcamalarında artış gözlenmektedir. Uygulamalı birim olmasından dolayı çok fazla miktarda laboratuar çalışması yapılmaktadır. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama

artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Öğrenci başına düşen harcama açısından üniversite ortalamasının üstündedir"(Yiğit, görüşme, 15.05.2007; Diş Hekimliği Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Ziraat Fakültesinde incelenen dönemler içersinde; 2001 yılında Bitkisel ve Hayvansal Üretim ve Tarım Ekonomisi Bölümü açılmış, 2003 yılında bitkisel ve hayvansal üretim bölümü açılmıştır. Üniversite en fazla öğretim üyesi olan (bunların çoğunun profesör) birimlerin başında gelmektedir. Mal ve hizmet harcamalarının yüksek olmasından dolayı öğrenci başına düşen harcama açısından üniversite ortalamasının üzerindedir. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir."(Serçe, görüşme, 15.05.2007; Ziraat Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

"Kadirli Meslek Yüksek Okulu 2006 yılında önce İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir binada eğitim faaliyetlerini yürütürken, 2006 yılında yüksek okul binası yapılmaya başlanmıştır. Bu binanın yapılması sırasında yapılan harcamalar dolayısıyla sermaye harcamalarında artışlar olmuştur. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Öğrenci başına düşen harcama açısından üniversite ortalamasının üzerindedir"(Çapraz, görüşme, 15.05.2007; Kadirli Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

"Devlet Konservatuarında, yabancı uyruklu sözleşmeli personel diğer personellerden daha fazla ücret almaktadır. Konservatuarda yabancı uyruklu sözleşmeli personel sayısının fazlalığı nedeniyle personel harcaması oldukça yüksektir. 2003 yılında 3 tane daha yabancı uyruklu sözleşmeli personel alınmıştır ve bu 2003 yılında personel ücretlerinde artışa sebep olmuştur. Devlet konservatuarı 2004 yılından itibaren pratik çalışmalarında artışlar gözlenmektedir. Düzenlemiş olduğu tiyatro ve konserlerin sayısını artırmıştır. Bu faaliyetler sırasında kostüm ve diğer malzemeler alınmıştır. Mal ve hizmet harcamalarında ciddi bir artış gözlenmektedir. Bu sebeplerin dışında, üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Öğrenci başına harcama açısından üniversite ortalamasının üzerindedir"(Fırat, Görüşme, 15.05.2007; Devlet Konservatuarı Mutemetlik Bürosu).

"Tıp Fakültesi öğrenci sayısı 2004 yılında artmıştır. Öğrenci sayılarının artması ile birlikte temel giderlere yapılan harcamalar artmıştır. Tıp Fakültesinin öğretim üyeleri diğer birimlerden daha fazla profesör ve doçente sahiptir. Böylece bunlara yapılan ek ders ve diğer personel harcamaları üniversitedeki diğer fakültelerden daha fazladır. Öğrenci başına harcama açısından üniversite ortalamasının üzerindedir. Uygulamalı

birim olmasından dolayı laboratuar çalışmaları yapılmaktadır. Üniversite genelinde olan harcama artışları dışında önemli bir artış gözlenmemektedir. Öğrenci başına düşen harcama açısından üniversite ortalamasının üstündedir"(Kayhan, Görüşme, 15.05.2007; Tıp Fakültesi Mutemetlik Bürosu).

BÖLÜM V

SONUÇ

Üniversitede 2001 ve 2006 yılları içerisinde personel ve öğrenci sayıları artmıştır. Bu artış sürecinde bazı birimlere fazladan ödenekler verilmiş, bazı birimlere ise gereğinden az ödenek verilmiştir. Öğrenci başına düşen ortalama harcama açısından bu analiz daha gerçekçi olabilmekteyken, personel başına düşen ortalama harcama açısından pek de gerçekçi değildir, çünkü kadrosu rektörlükte olan bir personel geçici görevle eğitim fakültesinde çalıştırılabilmekte ya da hastanede çalışırken norm kadro uygulaması yapılarak rektörlükte çalışabilmektedir. Personel harcamasında; bölümün öğretim görevlisi sayısı 10 iken ayrıca 5 öğretim görevlisine geçici görevle o birimde ders verdirilebilir. Bu durumda son giren 5 öğretim görevlisi maaşlarını başka fakülteden aldığından dolayı tam bir gider analizi yapılamaz. Bir başka örnek daha vermek gerekirse yüksek okullarda görevlendirilen müdürler mesailerinin büyük bir kısmını yüksek okulda fiili çalışarak geçirmektedirler. Maaşlarını kadrosunun olduğu yerden alırken, çok düşük bir ücret olan idari görev ödeneğini ise yüksek okuldan almaktadır. Bu da ayrı bir çelişkidir.

Üniversitede üç tip personel çalışmaktadır. Bunlar sırasıyla memurlar, işçiler ve temizlik firması işçilerinden oluşmaktadır. Devlet konservatuarından bir örnek vermek gerekirse Rektörlük kadrosunda olan bir işçi memur gibi görev yapmaktadır. Hastane kadrosunda ki bir hizmetli konservatuarda hizmetli olarak görev yapmaktadır. Konservatuarın müdürü ise maaşını Tıp Fakültesinden alan bir öğretim üyesidir. Konservatuarda kadrosu olan bir memurda başka birimde çalışmaktadır. Kısaca kim nereden maaş aldığı, nerede çalıştığı uygulanan sistemde bilinememektedir. Hastanede çalışması gereken hizmetli yerine hastanede temizlik firması elemanı çalıştırılmaktadır.

Balcalı Hastanesinde görevli hemşirelerin büyük bir çoğunluğu maaşlarını rektörlükte kurulan, Rektörlük Hastane Personeli biriminden almaktadırlar oysa Balcalı hastanesinde çalışan hemşirelerin bir kısmı ise temizlik firması işçisi olarak maaş almaktadırlar.

Yukarıdaki örneklerden görüleceği üzere personel sisteminde önemli aksaklıklar görülmektedir. Bu aksaklıkların yüzünden istenilen analizler yapılamamaktadır.

Öğrenci başına düşen harcama açısından ise büyük bir gerekçe yoksa birimlerin ortalama öğrenci harcamasının üniversite ortalamasına yakın olması gerekmektedir. Çünkü dersler kendi bölümlerinde yapılmaktadır. Bir öğrencinin fakülteye maliyetini ölçmek için; fakülteye verilen ödeneği öğrenci sayısına böldüğümüz zaman öğrenci maliyetine ulaşırız. Öğrenci maliyetleri fakülte bütçesindeki tüm harcama kalemlerinde ki değişikliklerden etkilenmektedir.

Çukurova üniversitesinde bütçesel olarak yapılmakta olanlar aslında sadece sınırlı bir idari kadronun anlayabileceği rakamlar kümesidir. Bir öğrencinin bir bölüme maliyetinin ne kadar olduğu tam bilinememektedir. Mevcut sistemde, yukarıdaki anlatılan sebeplerin bütçeyi sade bir vatandaşın anlamasını imkânsız hale getirdiği görülmektedir.

Bazı birimlerin sermaye harcamaları kendi bütçelerinden karşılanırken bazılarınınki ise kendi bütçelerinden karşılanmaktadır. Ne için bu şekilde bir uygulamaya gidildiği belirtilmemektedir. Çift yönlü uygulamalardan vazgeçilerek bu harcamaların rektörlük aracılığı ile yapılması gerekmektedir.

Öncelikle yapılması gereken personel maaş ödemeleri için rektörlük bütçesinde, maaş ödemeleri için ayrı bir harcama kalemi oluşturmaktır. Birimlerin bütçesinden yalnızca ek ders ve fazla mesai ödemelerinin yapılması gerekir.

Meslek Yüksek Okullarının yapmış olduğu elektrik, su, telefon giderlerinin rektörlük bütçesinden karşılanmasından vazgeçilmesi gerekmektedir. Muhasebede biz bu giderleri genel yönetim giderleri olarak adlandırmaktayız. Bu giderleri direk maliyete dâhil etmeliyiz, yani başka bir birimden ödeme yaparsak tam maliyete ulaşamayız.

Sağlık harcamalarını her birim kendisi karşılamaktadır. Üniversite personelinin bir kısmı kadrosunun olduğu yerde fiili olarak çalışmadığından dolayı, bu ödemenin kadrosunun olduğu birimden yapılması pek de anlam ifade etmemektedir. Bu uygulamadan vazgeçilerek bu harcamanın rektörlük tarafından yapılması gerekmektedir.

2006 ve 2007 yıllarında üniversite de ciddi anlamda kadro sorunu vardır. Bu sorun Bütçe Kanunundan kaynaklanmaktadır. 2007 yılı Bütçe Kanunun 23 üncü maddesinin 5 inci fıkrasına göre Yüksek Öğretim Kurumları; öğretim üyesi dışında ki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2006 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanamaması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı

sayısının yüzde ellisini(araştırma görevlisi kadroları için yüzde yüzünü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilir, denilmek suretiyle kadro sınırlaması getirmiştir. Böylece hükümet personel politikasında belirleyici rolü üniversite yönetimine bırakmıştır. Bu kadroların nasıl kullanılacağı hakkında herhangi bir ölçüt yoktur. Örneğin 12.06.2007 tarih ve 23 sayılı Çukurova Üniversitesi Yönetim Kurulu Kararı ile boş bulunan uzman kadrolarından 8 tanesini Tıp Fakültesi ve Rektörlüğe vermiştir.

Üniversite genelinde bilgisayar otomasyonu sistemi oluşturularak bütçe, personel, öğrenci, ihale, satın alma, yazı işleri vb. kayıtlar bilgisayar ortamında tutulmak suretiyle hem zaman hem de maddi anlamda tasarruf sağlanabilir. Böylelikle kâğıt ve zaman tasarrufu sağlanılabilir. Bütçe hazırlanırken gerçek ihtiyaçlar dikkate alınmalıdır. Burada en büyük eksiklik bütçe hazırlayanların geçmişte bu projenin ne konumda olduğuna bakmadan Yüksek Planlama Kurulunun belirlediği oranları uygulayarak bütçeyi hazırlamalarıdır. Bu durumda bu projeden kaynaklı gereksiz zaman kaybı olmaktadır ya da kaynağa gereğinden fazla ödenek tahsis edilmektedir. Harcama yapılamayan ödeneği ihtiyacı olan başka bir harcama kalemine aktarılması sağlanabilir, aksi halde ödenek devri olmadığından dolayı harcama kalemine konulan rakam boşa gitmektedir.

Performans bütçeleme sistemine biran önce geçiş sağlanmalı ve bu işle uğraşanlara gerekli eğitim verilmelidir. Kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanmak için stratejik planın katılımcı yöntemlerle hazırlanmalıdır.

Aşağıdaki tabloda üniversitede okuyan bir öğrenci ile bir personelin yıllık ortalama maliyeti gösterilmiştir.

Tablo 62. Üniversite Geneli Ortalama Öğrenci ve Personel Maliyeti

	2002	2003	2004	2005	2006
Ortalama Öğrenci Harcaması	3.969	4.525	4.660	5.189	5.403
Ortalama Personel Harcaması	17.887	20.353	24.197	26.559	28.529

Kaynak: Çukurova Üniversitesi Strateji Geliştirme Başkanlığı Genel Durum Raporu, 2001 ve 2006 yılları arası kesin hesapları çerçevesinde tarafımdan hazırlanmıştır.

Üniversite genelinde en az ödenekler meslek yüksek okullarına sonra sırasıyla; sosyal, fen bilimleri ve sağlık bilimleri içerikli eğitim veren birimlere verilmektedir. Bu sıralama bazı yıllarda sermaye harcamalarından dolayı değişmektedir.

Görüldüğü gibi, mevcut düzenlemelere göre akademik ve bilimsel çalışmalar yapan bir kurumun her yönüyle diğer kamu kurum ve özel kurumlara örnek olması gerekmektedir. Personel politikası uygulamaları konusunda Personel Dairesi Başkanlığı ve İnsan Kaynakları Birimi arasında da gerekli koordinasyon sağlanmalıdır ve ortak bir politika geliştirmelidir. Personeli işe başlatan ve yerleştiren İnsan Kaynakları Birimidir. Personel Daire Başkanlığı da kişilerin özlük haklarını takip etmektedir yani personelin işe başladıktan sonra Personel Daire Başkanlığının haberi olmaktadır. İnsan Kaynakları birimini Personel Dairesi Başkanlığı ile birleştirilerek etkin bir personel politikası geliştirilmelidir. Yukarıda yapılan değerlendirmelerde örnek bir kurum olmaktan öte kendi iç sorunları olan idari ve mali problemlerini çözemediği gözlenmiştir. Bütçenin hazırlanması, uygulanması ve diğer idari faaliyet sürecinde yer alan personele gerekli eğitimin verilmesi ve bu personelin yetersizliğinin giderilmesi gerekmektedir. Kendisine ayrılan kamu kaynaklarının amacına uygun yerinde ve zamanında kullandığı da büyük tartışma götürmektedir. Bütün bu sorunların tespit ve önerilerimiz dâhilinde giderecek; akademik ve idari kadrolarda ki uzman kişilerden oluşturulacak bir çalışma ekibi tarafından acilen tespit edilmesi gerekmektedir. Komisyonca belirtilen sorunların giderilmesi için yasama, yürütme ve idari organlar nezdinde ilgililerce girişimlerde bulunarak çözümlenmesi gerekmektedir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol kanunu 2006 yılında yürürlüğe girmesi ile birlikte Türk Yönetim sisteminde birçok değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikler Çukurova Üniversitesini de etkilemiştir.

Çukurova Üniversitesi 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol kanunundan önce katma bütçeyi uygulamaktayken yasal değişiklikler sonucu Özel Bütçeyi uygulamaya başlamıştır. Ayrıca, bu kanunun geçici maddelerdeki hükümlerle Çukurova Üniversitesine bağlı olan döner sermaye işletmeleri ve fonların 2008 yılı başından itibaren Üniversite bütçelerinde ilgili harcama kalemlerine devredileceği belirtilmiştir.

Bu kanunla hesap verme ve yönetim sorumluluğunun sağlanması amaçlanmıştır. Kanun gereği, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır. Bu amaçla bakanların ve üst yöneticilerin yönetim ve hesap verme sorumluluğu hükme bağlanmıştır. Bunların yönetim ve hesap verme sorumluluklarının TBMM tarafından görüşülüp değerlendirileceği

öngörülmüştür. Çukurova Üniversitesinde üst yönetici rektör olduğundan dolayı herhangi bir sorun olduğunda meclise karşı hesap verme zorunluluğu olan kişi rektördür.

Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Çukurova Üniversitesinin saymanlık işlemleri Maliye Bakanlığı Bütçe Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülürken, bu kanunla birlikte saymanlık hizmetleri üniversiteye devredilmiştir. Çukurova Üniversitesinde bu kapsamda Strateji Geliştirme Daire Başkanlığını kurulmuştur. Bu Başkanlık aracılığı Üniversite genelinde danışmanlık hizmetleri verilmektedir. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığının bünyesinde şube müdürlükleri kurulma çalışmaları halen devam etmektedir.

Bu kanunla denetim; iç denetim ve dış denetim olarak ikiye ayrılmaktadır. Buna göre dış denetim Sayıştay tarafından yapılmaktadır. İç denetim ise birimlerin içerisinde oluşturulan İç Denetçiler tarafından yapılmaktadır. 2007 yılı içerisinde Çukurova Üniversitesine 4 adet İç denetçi alınmıştır.

2007 yılında Çukurova Üniversitesinin stratejik planı hazırlamıştır. Bu plana bağlı olarak da performans esaslı bütçeleme sistemine geçilecektir.

Bu kanunla birlikte Maliye Bakanlığınca yapılan taahhüt evrakları, sözleşme vizeleri, yan ödeme cetvelleri, Kredi izinleri Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına verilerek hem bürokratik işlemler azaltılmış hem de zaman kaybı önlenmiştir.

2006 yılına kadar üniversitenin bütçesi yıllık planlar dâhilinde yıllık olarak yapılmaktaydı. Bu kanunla birlikte bütçeler 3 yıllık planlar dâhilinde yıllık olarak yapılmaktadır.

KAYNAKÇA

A.Akın, (2004) "Magna Carta ve Yönetim Anlayışımız" *Mali Kılavuz Dergisi*, Yıl 7, Sayı: 26, Ekim-Aralık, s. 125-126.).

ACAR Gülseren, 15.05.2007; Sosyal Bilimler Enstitüsü Mutemetlik Bürosu

ALSANCAK Şadan, 15.05.2007;Beden Eğitimi Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

AKSOY. Şerafettin, (1973), *Kamu Bütçesi*, Filiz Kitapevi, İstanbul

AKDOĞAN Abdurrahman, (2006), *Kamu Maliyesi*, Gazi kitapevi, Ankara

BATIREL Ömer Faruk, (1984), *Kamu Bütçesi*, M.Ü. Nihat SAYAR-yayın ve yardım vakfı yayınları, İstanbul

BOZKURT Emrullah, 15.05.2007; Eğitim Fakültesi Mutemetlik Bürosu

BULUTOĞLU Kenan, KURTULUŞ Erciş, (1988), *Bütçe ve Kamu Harcamaları*, Filiz Kitapevi, İstanbul

BULUTOĞLU Kenan, (1988), *Kamu Ekonomisine Giriş*, Filiz Kitapevi, İstanbul

BÜLBÜL Duran, Haydar L. EJDER, Özgür ŞAHAN, (2005), *Devlet Bütçesi*, Gazi Kitap evi, Ankara

CANDAN Ekrem, 15.05.2007; Güzel Sanatlar Fakültesi Mutemetlik Bürosu

COŞKUN Gülay, (2000), *Devlet Bütçesi*, Turhan Kitapevi, Ankara

ÇAPRAZ Emin, 15.05.2007; Kadirli Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

ÇAĞAN Murtaza, 15.05.2007; Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Mutemetlik Bürosu

ÇERİ İbrahim, 15.05.2007;Fen Edebiyat Fakültesi Mutemetlik Bürosu

Çukurova Üniversitesi Strateji Daire Başkanlığı Genel Durum Raporu, (2006)

DANACIOĞLU Cuma, 15.05.2007; İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Mutemetlik Bürosu

DAĞLI Kasım, 15.05.2007; Kozan Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

DİCLE İ. Atilla, (1973), *Kamu Yönetiminde Planlama-Programlama-Bütçeleme Sistemi* Balkan Basımevi, Ankara

DİLBER Turgut, 15.05.2007; Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

DÖNMEZ Ömer, (2005), *Kavram-Teori ve Politikalar*, Gazi Kitapevi, Ankara

EDİZDOĞAN Nihat, (2005), *Kamu Bütçesi*, Başak Matbaacılık, Bursa

FALAY Nihat, (1979), *Planlama-Programlama-Bütçeleme Sistemi ve Türk Program Bütçe Modeli*, Güryay Matbaacılık, İstanbul

FEYZİOĞLU Bedi N., (1981), *Nazeri, Tatbiki, Mukayeseli Bütçe*, Filiz Kitapevi, İstanbul

FIRAT Halil, 15.05.2007; Devlet Konservatuarı Mutemetlik Bürosu

GÜLŞEN Hamdi, Ocak Şubat (2006), *"5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Kapsamı ve Mahalli İdarelere Etkisi Açısından Bir Değerlendirme."* Mali Hukuk Dergisi,

GÜRSOY Bedri, (1983), *Kamu Maliyesi*, İstanbul,

Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğ 1

KAYA Fatih, 15.05.2007; Karaisalı Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

KAYHAN Mustafa, 15.05.2007; Tıp Fakültesi Mutemetlik Bürosu

KOYCU Ünal, 15.05.2007;Sağlık Bilimleri Enstitüsü Mutemetlik Bürosu

KUL Arif, 15.05.2007;Adana Sağlık Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu).

KUNT Mahmut, 15.05.2007;Su Ürünleri Fakültesi Mutemetlik Bürosu

Maliye Bakanlığı Analitik Bütçe Sınıflandırması, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü Eğitim El Kitabı, 3. Baskı, Mayıs (2004), Ankara

MUTLUER M. Kamil, ÖNER Erdoğan, KESİK Ahmet, (2005), *Bütçe Hukuku*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul

Murat İnsan Kaynakları, Murat Açık Öğretim Yayıncılık, 2006 Ankara

SERÇE Bülent, 15.05.2007; Ziraat Fakültesi Mutemetlik Bürosu

ŞAHAN Veli, 15.05.2007; İlahiyat Fakültesi Mutemetlik Bürosu

ŞİMŞEK Nazif, 15.05.2007;Ceyhan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

TATAR Ahmet, 15.05.2007; Adana Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

TÜRK İsmail, (1998), *Maliye Politikası*, Turhan kitapevi, Ankara

TÜGEN Kamil, (1999), *Devlet Bütçesi*, Anadolu Matbaacılık, İzmir

TOPÇU Mustafa, 15.05.2007;Yumurtalık Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

ÜÇGÜL Süleyman, 15.05.2007;Fen Bilimleri Enstitüsü Mutemetlik Bürosu

YILDIRIM Seyfi, 15.05.2007;Osmaniye Meslek Yüksek Okulu Mutemetlik Bürosu

YİĞİT TALAT, 15.05.2007; Diş Hekimliği Fakültesi Mutemetlik Bürosu

YULUĞ Mustafa, (1981), *Türkiye'de Kamu Savurganlığı ve Bütçe Yönetimi*, Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını, Ankara

www.maliye.gov.tr/mevzuat

www.muhasebat.gov.tr/mevzuat

www.cu.edu.tr/tanıtım

2003 Yılı Analitik Bütçe Hazırlama Rehberi, Maliye Bakanlığı İç Genelgesi

2001 Yılı Çukurova Üniversitesi Kesin Hesabı

2002 Yılı Çukurova Üniversitesi Kesin Hesabı

2003 Yılı Çukurova Üniversitesi Kesin Hesabı

2004 Yılı Çukurova Üniversitesi Kesin Hesabı

2005 Yılı Çukurova Üniversitesi Kesin Hesabı

2006 Yılı Çukurova Üniversitesi Kesin Hesabı

TOSUN Hikmet, CEBECİ Uğur, (2006), *5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu*, Muhasebat Kontrolörleri Derneği Yayınevi, Ankara

ÖZGEÇMİŞ

Adı, Soyadı **:** Suat TEMELLİ

Doğum Yeri ve Yılı **:** 14.03.1981

Medeni Hali **:** Bekar

E – posta **:** suat1temelli@yahoo.com

Öğrenim Durumu :

2004-2007 Yüksek Lisans- Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Anabilim Dalı

2000-2004 Lisans- Anadolu Üniversitesi, İktisadi idari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü

1995 – 1998 İzmir Maliye Meslek Lisesi

Görevleri :

2007 Adana Vergi Dairesi Başkanlığı, Denetim Grup Müdürlüğü Vergi Denetmen Yardımcısı

2000- 2006 Çukurova Üniversitesi Bütçe Daire Başkanlığı